

Νεογλα

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 24 (75)
16 ΜΑΡΤΙΟΥ 1940 - Ε'

18
H

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου ὑπὸ Ἀνατόπου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΕΑ, ὅστις
καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β'. - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
> > Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀρ. Τεύχ. 24-16 Μαρτίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ Συνταγματάρχου ἑ. ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μη-
μελῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσωτερικοῦ) Δρ. 160-200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ > 80-100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ > 40-50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λιρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Λιρ. 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότηας) καὶ
Σχολικὰς Ἐφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Τὸ Πρατήριον τῆς Ε.Ο.Ν.

Διὰ τὰ μέλη της

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας, ἐπιθυμοῦσα ὅπως προωθήσῃ τὸ ἐκδρο-
μικὸν πνεῦμα καὶ βοηθήσῃ τὰ μέλη της νὰ δυνηθοῦν νὰ προμηθευθοῦν εἰς
τιμὰς κόστους τὰ ἀπαραίτητα εἶδη δι' ἐκδρομὰς, ὀρειθασίας κλπ., ἱδρύσε πρα-
τήριον τῶν εἰδῶν τούτων παρὰ τῇ Περιφερειακῇ Διοικήσει Ἀρρένων (ὁδὸς Κα-
ραγεώργη τῆς Σερβίας 4, γ' ὄροφος), τὸ ὁποῖον εἶναι ἀνοικτὸν διὰ τοὺς Φα-
λαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς ἐκάστην Τετάρτην 1-7 μ. μ. Τὰ πωλούμενα εἶδη θὰ
πληρώνωνται εἰς φαλαγγόσημα, τὰ ὁποῖα θὰ εἶναι ἐπικολλημένα σὲ κόλλες
λευκὸ χαρτὶ κατὰ σειράν, θὰ σφραγίζωνται δὲ ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Πρα-
τηρίου πρὸ τῆς παραδόσεως τοῦ ἐμπορεύματος. Ἐπειδὴ τὰ εἶδη ταῦτα προο-
ρίζονται μόνον διὰ τὰ μέλη τῆς Ὀργανώσεως, ὑποχρεωτικῶς ταῦτα θὰ προσ-
έρχωνται μετὰ τὴν ταυτότητά των, εἰς τὴν τελευταίαν δὲ σελίδα τῆς ταυτότητος
θ' ἀναγράφωνται τὰ εἶδη ποὺ θ' ἀγοράξῃ ὁ Φαλαγγίτης, διὰ νὰ γνωρίζῃ ἡ Ὀρ-
γάνωσις τί ἡγόρασεν ἕκαστος.

Τὰ πωλούμενα εἶδη εἶναι τὰ ἑξῆς μετὰ τὰς ἑναντι ἐκάστου τιμὰς: Πουλό-
βερ παιδικὰ 95, Πουλόβερ ἀνδρικὰ 120, Κουτάλια 4, Πηρούνια 4, Μαχαίρια 9,
Ἀρμόνικα Ν° I Hohner 63, Ἀρμόνικα Ν° II Hohner 99, Ἀρμόνικα Ν° III Hohner
117, Φλογέρα ξύλινη 135, Φλογέρα μαύρη Fibre 180, Κάλτσες μάλλινες τὸ ζευ-
γὸς 29, Σουγιάδες χρωματιστοὶ 9, Σουγιάδες I. Μεταξῆ 25, Ἀρμόνικες 27,
Σφυρίχτρες μετὰ πυξίδα 28, Σάκκοι ἐκδρομῶν 30, Σάκκοι ἐκδρομῶν μετὰ θήκη 35,
Κύπελλα 5, Πιάτα 13, Δοχεῖα φαγητοῦ Ν° 2 16, Βεδούρια ἀλουμίνιο 18, Παγού-
ρια μετὰ ἐπένδυσιν 98, Παγούρια γδυτὰ 75, Καραβάνες βαμμένες 43, Καραβά-
νες ἄβαφες 35, Δοχεῖα φαγητοῦ ἀσφαλείας 29, Κουβέρτες μάλλινες 315, Ἀρ-
βυλλα τύπου Σχολῆς Εὐελπίδων Ν° 36-37-38, 275, Ἀρβυλλα τύπου Σχολῆς Εὐ-
ελπίδων Ν° 39-40-41-42-43-44 Δραχ. 310 καὶ ἄλλα.

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐγράφη κάποτε ὅτι ὅλοι οἱ Ἕλληνες θὰ ἔπρεπε νὰ
κάμωμεν ἓνα ταξίδι εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα, διὰ νὰ ἐπι-
στρέψωμεν περισσότερον ὑπερήφανοι διὰ τὸ θαῦμα αὐτὸ
τῆς ἑλληνικῆς ἐπεκτάσεως ἐντὸς μιᾶς ἑκατονταετίας, εἰς
τὰς ἑλληνικὰς ἐκεῖνας περιοχὰς ἀπὸ τὰς ὁποίας προῆλθε
κάποτε ἡ ὑπέρλαμπρος αὐτοκρατορικὴ ἐξόρμησις τοῦ Ἑλ-
ληνισμοῦ, ὅπως ποτισθῶμεν μετὰ τὸ ὑψηλόφρον ἐκεῖνο πνεῦμα
ποὺ γεννᾷ ἡ γειννίασις τῶν συνόρων μας καὶ ἡ ἐπαφὴ μετὰ
Ἕλληνας ποὺ ἐγκλείουν εἰς τὴν ψυχὴν των ὅλας τὰς ἀρε-
τὰς τῆς Φυλῆς. Δὲν εἶχαν ἀδικον ἐκεῖνοι ποὺ τὸ ἔγραφαν.
Μὲ μίαν διαφορὰν ὅτι τότε ὁ ἕκ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, ποὺ
ἐπεσκέπτετο τὰς βορείους ἐπαρχίας, ἐνεθουσιάζετο ἀπὸ τὰ
ἄτομα καὶ ἐθλίβετο διὰ τὸ Κράτος, ποὺ ἐκομματιζέτο
οἰκτρῶς καὶ ἀδιαφοροῦσε δι' ὅλα τὰ ἄλλα. Ὁ σημερι-
νὸς ἐπισκέπτης τῆς Βορείου Ἑλλάδος ἐνθουσιάζεται διὰ
τοὺς ἀνθρώπους, ἐνθουσιάζεται διὰ τὸ Κράτος καὶ εὐλο-
γεῖ τὴν στιγμήν ποὺ ἔλαμψεν εἰς τὸν ἑλληνικὸν ὀρίζοντα
ἡ ἀνατολὴ τῆς 4ης Αὐγούστου. Ὁ γράφων εἶχε τὴν εὐκαι-
ρίαν νὰ ἐπισκεφθῇ κατ' ἐπανάληψιν εἰς τὸ παρελθὸν τὴν
Βόρειον Ἑλλάδα καὶ πάλιν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν. Ἡ Θεσ-
σαλονίκη ἐπρόβαλε εἰς τὰ μάτια του μέσα εἰς τὴν πρωί-
νῃν ἀχνὴν μεγαλοπρεπῆς, ἀνανεωμένην, μία πόλιν ἀπὸ
τὰς ὠραιότερας τῆς Νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης, μία πό-
λιν ποὺ ζῇ τὰς στιγμὰς τῆς ριζικῆς ἀναμορφώσεως.
Ὅλα τὰ ἁμαρτήματα ποὺ διέπραξεν ἡ κομματιζομένη
Ἑλλὰς ἐξηλείφθησαν ὥς διὰ μαγείας καὶ εἰς τὴν παρα-
λίαν τῆς πόλεως, τὴν λεωφόρον τῆς Νίκης, ποὺ τὴν εἶχαν
καταδικάσει τὰ συμφέροντα νὰ εἶναι μία στενὴ λωρὶς
γῆς, διεξάγεται ἤδη, μετὰ δαπάνην δεκάδων ἑκατομμυρίων,
ὁ ἀγὼν διὰ τὴν κατάκτησιν ἀπὸ τὴν θάλασσαν τοῦ χώ-
ρου ποὺ θὰ δώσῃ μεγαλοπρέπειαν εἰς τὴν προκυμαίν-
καὶ ἄνεσιν εἰς τὴν πόλιν. Ἀπὸ τὴν Θεσσαλονικὴν ἀκτι-
νίζονται τώρα θαυμάσιοι ἀσφαλτοστρωμένοι δρόμοι, ποὺ
φέρουν πρὸς τὰς πόλεις τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας
ἐντὸς ὀλίγων ὥρων, θαυμασιὰ ἐπίσης λεωφόρος ὁδηγεῖ
τώρα ἀπὸ Δράμας εἰς Καβάλλαν, διὰ τῶν ἐρειπίων τῶν
Φιλίππων, καὶ τὸ μαρτυρικὸν σκαμpanέθασμα ἀπὸ Ξάνθης
εἰς τὸ ἐπίνειόν της, τὸ Πόρτο-Λάγο, εἶναι τὰρα ἀνεκτόν.
καὶ γραφικὸν ταξίδι παρὰ τὰς ὄχθας τῆς λίμνης Μπουροῦ.
Παντοῦ ὅμως εἰς τὴν Θράκην προβάλλει τὸ θέαμα μιᾶς
ἀναδημιουργίας, πνέει ἕνας ὕγιος ἀνεμὸς ζωῆς καὶ τωνα-
τικῆς ἐργασίας. Ὅταν ὁ γράφων πρὸ ὀλίγων ἐτῶν εἶχεν ἐπι-
σκεφθῇ καὶ πάλιν τὴν Θράκην, ἐκεῖνο ποὺ ἀντελαμβάνετο
εἰς κάθε του βῆμα ἦτο ἡ κρατικὴ ἀδιαφορία καὶ ἡ ἐγ-
καρτέρησις τῶν κατοίκων εἰς τὴν μοῖραν των. Σπίτια δὲν
ἐκτίζοντο, κτίρια δὲν ἀνηγείροντο, κανεὶς δὲν ἡγόραζε,
ἀν καὶ ὅλοι ἐπωλοῦσαν, καὶ ἕνας λαὸς, ὁ ὁποῖος ἐδη-
μιούργησε νέας βιομηχανίας, ὁ ὁποῖος ἦτο προικισμένος
μετὰ τὴν ἔμφυτον ἑλληνικὴν δραστηριότητα, ὁ ὁποῖος τὰ

πάντα ἠμποροῦσε νὰ κατορθώσῃ, ἐξοῦσε μετὰ τὴν ἀγωνίαν
τῆς αὔριου. Τὸ Κράτος παρείχε τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἦτο
ἔτοιμον νὰ ἐγκαταλείψῃ εἰς τὴν πρώτην στιγμήν τὰ παμ-
φίλτατα αὐτὰ ἑλληνικὰ ἐδάφη.

Ποία διαφορὰ σήμερον καὶ πόσον δίκαιος ὁ ἐνθου-
σιασμός! Τὸν ὀρίζοντα θολώνουν οἱ καπνοὶ τῶν ἐργο-
στασίων, τὴν ἀτμόσφαιραν πλημμυρίζουν οἱ ἤχοι τῶν
σειρήνων, τὸ ἀδιάκοπον σφυροκόπημα, τοὺς δρόμους
αὐλακώνουν χιλιάδες αὐτοκινήτων κτίρια ἀνεγείρονται
παντοῦ, ἰδιωτικὰ καὶ κρατικὰ, μεγαλοπρεπεῖς στρατῶνες
καταλαμβάνουν ἀπεράντους ἐκτάσεις, στρατιῶται μετὰ ἄρ-
τιον τὸ φρόνημα ἀσκοῦνται εἰς κάθε σημείον τῆς ἑλλη-
νικῆς ταύτης γῆς, γέφυραι θεμελιοῦνται καὶ ἡ δημιουργικὴ
πνοὴ τῆς Ἑλλάδος, ἡ δύναμις καὶ ἡ ἀλκή τῆς ἡπλώθη-
σαν ἐπάνω εἰς τὴν πολυπαθὴ αὐτὴν ἑλληνικὴν ἐπαρχίαν.
Τὴν ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν τὴν βλέπει κανεὶς εἰς ἀπειρίαν
πραγμάτων. Κανεὶς πλέον δὲν πωλεῖ τὰ κτήματά του καὶ
τὰ κτίρια καὶ τὰ οἰκόπεδα ἀπέκτησαν τιμὰς ποὺ ἄλλοτε
δὲν εἶχαν.

Περισσότερον ὅμως ἀκόμη διακρίνει κανεὶς τὴν ἐπελ-
θοῦσαν μεταβολὴν εἰς τὰ πρόσωπα καὶ εἰς τὰς ψυχὰς.
Οἱ Θράκες δὲν διαδελώνουν πλέον τὴν ἐγκαρτέρησιν εἰς τὸ
μοῖραϊον ὅταν σὰς ὁμιλοῦν εἶναι γεμάτοι αὐτοπεποίθησιν
καὶ ἐνθουσιασμόν καὶ τὸ βλέμμα των χαϊδεύει μετὰ στοργὴν
τὰ στρατιωτικὰ ἀποσπάσματα ποὺ αὐλακώνουν τοὺς δρό-
μους, στρέφεται πρὸς τὰ σύνορα ποὺ ἔγιναν φραγμοὶ
χαλυβδίνου καὶ ἀδιάβατοι. Εἰς διάστημα ὀλίγων ἐτῶν
συντελέσθη ἓνα θαῦμα ποὺ μόνον ὅσοι ἠμποροῦσαν νὰ τὸ
ζήσουν ἔστω καὶ δι' ὀλίγας ἡμέρας ἢ ὥρας ἠμποροῦν νὰ
φανταστοῦν ποῖαν σημασίαν ἔχει ποῖα ἡ ἑκτασις τῆς ἑλλη-
νικῆς αὐτῆς νίκης. Εἶναι ἀσφαλὲς εὐκόλον νὰ κερδίσῃ
ἓνα κράτος μίαν μάχην εἰς τὸν πόλεμον, δύσκολον ὅμως,
πολὺ δύσκολον εἶναι νὰ ἐκμεταλλεῖται τὴν νίκην, νὰ τὴν
κατοχυρώσῃ. Ἡ Ἑλλὰς κομματιζομένη ἐκινδύνευε νὰ
χάσῃ τὴν συνέχειαν τῆς μάχης καὶ νὰ παρουσιασθῇ ἀνί-
κανος ὅπως κατοχυρώσῃ τὴν προγονικὴν τῆς κληρονο-
μίαν, αὐτὴ ἡ ὁποία προσέφερεν ἐπὶ ἓνα αἰῶνα τὸ αἷμα
τῆς διὰ τὴν κληρονομίαν. Ἡ 4η Αὐγούστου ἀπέδωκεν εἰς
τὸ Κράτος καὶ εἰς τὰ ἄτομα τὰς ἀρετὰς των καὶ ἐδι-
καίωσε τὰς ἐλπίδας ποὺ ἐσθίριζαν εἰς αὐτὴν οἱ Πανέλ-
ληνες. Μόνον ποὺ θὰ ἔπρεπε ὅλοι νὰ ἠμποροῦσαν νὰ ἐβλε-
παν μετὰ τὰ ἴδια των τὰ μάτια τὸ θαῦμα αὐτὸ τῆς Θράκης.
Καὶ ἐπειδὴ διὰ τοὺς μεγάλους εἶναι ἴσως δύσκολον, θὰ
ἔπρεπε νὰ ἀδηγοῦντο εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα τὰ Ἑλ-
ληνόπουλα. Θὰ ἐγύριζαν ἀπὸ ἐκεῖ περισσότερον ἀκόμη
ὑπερήφανα διότι ἐγεννήθησαν Ἑλληνόπουλα καὶ ἴσως
μῖαν ἡμέραν ἓνα ἀπὸ αὐτὰ θὰ ἠμπορέσῃ νὰ γράψῃ εἰς
τὴν ἑλληνικὴν ἱστορίαν τὸ κεφάλαιον ποὺ θὰ διακρινέται
τὸ ἑλληνικὸν κλέος τῆς Βορείου Ἑλλάδος.

X.-

ΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΜΑΣ

Από την ομιλίαν προς τους Εκπαιδευτικούς Κρήτης
του Επόπτου της Συντάξεως κ. Γ. Καφφετζάκη

Ο Ιωάννης Μεταξάς, αποβλέποντας στην ψυχική ανάγκη του νέου να πλουτίσει τις πνευματικές του γνώσεις και με ύλη άλλη, έξω από εκείνη που του παρέχει το σχολικό βιβλίο, ανάγκη που του δημιουργεί η φυσική όρμη του «ειδέναι», δεν θέλει να τον αφήσει έρμαιο στο δρόμο της αναζητήσεως νέων γνώσεων μέσα στα άπειρα βιβλία που κυκλοφορούν και που τόσο μεγάλο κακό έκαμαν στη νέα γενεά προ όλγου ακόμα. Δεν θέλω να πω αυτό να περιλάβω όλα τα περιοδικά, μα μιλούμε για κείνα που αγρεύουν τους αναγνώστες των μέσων στην ανύποπτη και άγνη νεότητα, εξυπηρετώντας τα πια ταπεινά ένστικτα με διηγήματα άνομων ερώτων, με φρικιαστικά άστυνομικά μυθιστορήματα ή με άντεθνικές πολιτικές ιδεολογίες, και με άλλη παράλληλη ύλη, που είναι τόσο καταστρεπτική, στο έργο της όρθης άγωγής, καθώς το έπιμελείται η Οικογένεια, το Σχολείο και η Όργάνωσις.

Τέτοια υπήρξαν τα έντυπα της σκοτίας εκείνης ιδεολογίας, η όποια εισήλασε μέσα εις τον Έλληνικόν Οίκον και άρχισε να δηλητηριάζει τους νέους, έκδιωχθείσα εύτυχώς έγκαιρως με το Έθνικόν φώς της 4ης Αυγούστου.

Σήμερα ό Έθνικός Τύπος, όσον ό ήμερήσιος όσον και ό περιοδικός, εύρίσκει βέβαια χάρις στην πνοή του Νέου Έθνικού Κράτους στην έμπρέπουσα περιωπή.

Ο Έθνικός Κυβερνήτης όμως γνωρίζει, όπως και κάθε παιδαγωγός, ότι η πνευματική τροφή ή προωρισμένη για τους νέους πρέπει να είναι ιδιαιτέρως φροντισμένη τόσο, ώστε να συνεπικουρή το έργο του Σχολείου και να συμπληρώνη την έν τω οίκω άγωγήν.

Η μεγάλη μάζα του Έλληνικού Λαού, της όποιας η σχολική έκπαίδευσις τελειώνει με το Δημοτικόν Σχολείον, φεύγει βέβαια με στενότητα γνώσεων και με πληθος άποριών και έρωτηματικών έφ' όλων των κύκλων της ζωής και το διδακτικόν βιβλίον διαδέχεται άναγκαστικά ή αδέσποτος γνώσις.

Αυτήν άκριβώς την αδέσποτον γνώσιν, την όσον κινδυνώδη, ό Άρχηγός θέλει να άποκλείση του λοιπού, και διά την μαθητιώσαν νεότητα και διά την άποφοιτήσαν του σχολείου, την έργαζομένην στον άγρο και στην πόλιν, στην τεταγμένη στις τάξεις της Όργανώσεως και στην έκτός αυτής.

Καλούμεν όλους τους γονείς, όλους τους παιδαγωγούς και διδασκάλους, όσοι έπιμελούνται της άνατροφής της νέας γενεάς να μάς έννοήσουν, να μάς βοηθήσουν, γιατί έτσι βοηθούν και οι ίδιοι το ύψλόν έργων των.

Δέν είναι νοητόν πώς, ένφ' υπέρμετρες φροντίδες καταβάλλονται για την σωματική τροφή του νέου, δέν πρέπει ίσαι και άνώτεροι να καταβληθούν για την πνευματική του τροφή.

Η «Νεολαία» έρχεται να σταθή το μεσότοιχον, που θα έμποδισή την έκπίδρασιν της φθοροποιού, της άνευ σκοπού ή μετά άσκοπο σκοπού παρεχόμενης έντύπου ύλης και άντ' αυτής συνεχίζουσα και έπεκτείνουσα την ρυθμισμένην άγωγήν του σχολείου και του σπιτιού, να παρέχη τάς γνώσεις που την συμπληρώνουν και την έπεκτείνουν.

Δέν κάνει προπαγάνδα ή «Νεολαία». Γιατί προπαγανδίζει κανείς μια ιδέα άγνωστή, «καινά δαιμόνια», ιδεολογίες ξένες προς την ψυχοσύνθεσι του λαού μας, που χρειάζονται να τις διδάξη κανείς από την άρχή.

Η «Νεολαία» μιλεί για την Έλλάδα, μιλεί για τον έαυτόν μας, για την ιστορία μας, για τον τόπο μας, για το άγκάλιασμα από τους νέους μας της άθάντης Έλληνικής ιδέας που με αυτήν ως έρμα μπορούν να διαπλεύσουν νικηφόρα τους ώκεανούς και τις τρικυμίες της ζωής.

Δέν χρειάζονται προπαγάνδες αυτά τα πράγματα. Είναι ντροπή και να το λέμε μονάχα.

Ηρκεσε να άνεμίση την έθνικήν σημαίαν που έδωκεν ό Άρχηγός στο περιοδικό μας και άνοιξαν διάπλατα οι πόρτες της οικογενείας στο χωριό και στην πόλιν να το δεχθή και να το έμπιστευθή στα παιδιά της.

Είναι συγκινητικώτατες οι έπιστολές που παίρνει το περιοδικό κατά χιλιάδες από την Έλλάδα όλη. Γεμάτες συγκίνησι, ένθουσιασμό και εύγνωμοσύνη.

Λένε όλες το ίδιο: «Είμεθα ήσυχoi, γιατί τα παιδιά μας διαβάζουν το πια Έλληνικό, το πια ήθικό, το πια χρήσιμο άνάγνωσμα». Και οι νέοι ακόμα πια θερμοί μάς γράφουν: «Σε διαβάζομε με θαυμασμό και άγάπη».

Αυτό άκριβώς έξηγεί τον άστυνομικό αριθμό που έφθασε η κυκλοφορία της «Νεολαίας».

Προγραμματικά ή «Νεολαία» κατευθύνεται στο να δώση στους Νέους της Έλλάδος ύλη άντλουμένη από όλες τις Έλληνικές πηγές όλων των κύκλων, από τον ιστορικό και λαογραφικό ως τον καλλιτεχνικό και πνευματικό, μα και μαζί τη γνώσι του τόπου μας γεωγραφικά και πλυστογραφικά, συμπληρώνοντας έτσι το στενό κύκλο του μαθητικού βιβλίου που άναγκαστικά δέν μπορεί, όπως είπαμε, παρά να είναι περιορισμένος.

Ξεκινούμε από την άρχή που κατά χιλίους τρόπους έτόνισε ως τώρα ό Άρχηγός πώς ή προκοπή μας ως έθνους και ως συνόλου θα έξαρτηθή από τη συνεδητή αίσθησί μας για την άξία του τόπου μας, ως ιστορίας και ως πραγματικότητας και θέλουμε να σταθούμε πρωτόποροι στη νέα Έλληνική Σταυροφορία που θα όδηγήση τα παιδιά μας να γίνουν πια πολύ Έλληνες ή καλλίτερα μονάχα και άποκλειστικά Έλληνες.

Έτσι με κλεισμένη μέσα τους την Έλλάδα άνα κλείσουν άσφαλώς και όλες τις ικανότητες της άτομικής τους προκοπής και του τόπου τους.

Δημοσιεύονται τώρα, μα κι έτοιμάζονται από κορυφαίους συγγραφείς ειδικά καθωδηγημένα για τη «Νεολαία» άναγνώσματα τερπνά, άντλημένα από τις χαρακτηριστικώτερες έποχές της ιστορίας μας, που θα τις γνωρίσουν οι νέοι μας άκοπα και εύχάριστα.

Έπιλέγονται επίσης άποσπάσματα από τις ώραιότερες σελίδες της ιστορίας μας, της αρχαίας και της νεωτέρας και της νεωάτης, μορφές ήρωϊκές, τόποι ήεροί, πράξεις και θυσίαι ύψηλου πατριωτισμού, θρόνοι και παραμύθια γεμάτα από τη γόνιμη σοφία των περασμένων γενεών, ή Όρησκεία των πατέρων μας, ή Έλληνική γή, ή Έλληνική θάλασσα, τα Έλληνικά θυνά, τα ήθη μας, τα έθιμά μας. Όλα αυτά που έπίστεψαν και έλάτρεψαν οι πρόγονοί μας και έπάνω τους έστηρίχτηκαν ή δόξα και ό πολιτισμός εκείνος, που ύψώθηκε φάρος παγκόσμιος και έφώτισε την ανθρωπότητα από τις κορφές του Όλύμπου άλλοτε ως σοφία και άλλοτε ως ήρωϊσμός.

Αυτή είναι ή πρυτανεύουσα κατευθυντήριος γραμμή της ύλης του περιοδικού στις κύριες σελίδες του.

Παράλληλα όμως δέν παραλείπει, όσο ό χώρος του έπιτρέπει, να δημοσιεύη και έγκυκλοπαιδικά θέματα και μορφές Έλληνικές που προήγαγον την Τέχνην και τα Γράμματα και διηγήματα παλαιότερα και νεώτερα και πρακτικές συμβουλές χρήσιμες στη ζωή κι' ακόμη θα φροντίση να παρουσιάση και μορφές μεγάλων άνδρων άλλων τόπων, που ύψώθηκαν έπάνω από τα σύνορα του τόπου των κι' άνήκουν όχι πια στην πατρίδα τους αλλά σε όλη την ανθρωπότητα, γιατί άλλοι με τη σοφία κι' άλλοι με την Τέχνη συνετέλεσαν στην καθολική ανθρωπινή προαγωγή.

Όστερα το περιοδικό, ζωντανός όργανισμός καθώς είναι, δίνει πλατύτερα την ύλη των πλαισίων του από το διδακτικό βιβλίο και έχει όλη την εύχέρεια να συμπληρώνη κενά και να δέχεται συζήτηση έπάνω σε άμφισθητήσεις ένφ' ή ύλη του βιβλίου γίνεται δογματικά, σαν να πούμε, και ό αναγνώστης δέν έχει παρά να την δέχεται καθώς του δίδεται.

Το περιοδικό μας ακόμη έχει όλη την εύχέρεια να προσεγγίση στο παιδί τη σύγχρονη πραγματικότητα σε ό,τι άφορά τα τρέχοντα μεγάλα γεγονότα τα Έθνικά και τα Κρατικά, την πρόοδο του τόπου, και την πρόοδο των τεχνών και των έπιστημών.

Καλλιεργεί προσέτι τη συναίσθησι του Καλού με την έξαιρετη προσοχή που καταβάλλεται στην εικονο-

γράφει και σκιτσογράφει και γενικά στην όλη του εμφάνισι.

Και χωρίς να ξεχνά την τάσι του νέου προς την εύθυμία και τη χαρά έπαγίωσε τις ειδικές ψυχαγωγικές σελίδες που ειδικά προσωπικό της συντάξεως τις έπιμελείται έτσι που και να διασκεδάζουν αλλά και να άνεπτύσσουν την παρατήρησι και την άσκησι έν γένει των πνευματικών δυνάμεων του νέου.

Αυτά ως προς την έξυπνότησιν της γενικής μορφώσεως του νέου — το κάθε νέου.

Μά ή «Νεολαία», έπίσημο όργανο καθώς είναι της Έθνικής Όργανώσεως, μετοχετεύει όλο το πνεύμα της Διοικήσεως της και δίνει όσο της έπιτρέπουν τα σύνορα του χώρου της την άπανταχού της Έλλάδος κίνησιν των σχηματισμών και με την άλληλογραφία της λυεί όσο μπορεί τις άπορίες των νέων που της γράφουν κατά χιλιάδας έβδομαδιαίως.

Στη «Νεολαία» ακόμη οι νέοι μας έπικοινωνούν κάθε εβδομάδα με τον Άρχηγό διαβάζοντας τις σοφές ύποθηκες και συμβουλές του που σαν στοργικός πατέρας παρακολουθώντας από πολύ κοντά την Έλληνικήν Νεότητα της δίνει όλη την σοφία του, μα και όλον τον παλμό της άγάπης και της στοργής του.

Πρέπει να ξέρετε ότι παρ' όλο τον φόρτο του άλλου Κυβερνητικού έργου του ό Άρχηγός δέν είναι μόνο ό καθοδηγητής της «Νεολαίας» μα και ό πια τακτικός άναγνώστης της κάθε έβδομάδας.

Η έπιτυχία των σκοπών του περιοδικού όπως τους εξέθεσα παραπάνω, έκτός της καλής διαχειρίσεως της ύλης και της εμφάνισως, είναι βέβαια ή όσο το δυνατόν εύρύτερα κυκλοφορία του στα χέρια των νέων. Μά αυτό δέν θα πη ότι ζητείται ή έπιβολή της κυκλοφορίας του. Παρακαλώ το σημείον αυτό να προσεχθή ιδιαίτερα. Είναι άπολύτως έλεύθερος ό νέος να άγοράζη ή όχι το περιοδικόν. Πρέπει ό νέος να πεισθή από την κατάλληλον διδασκαλίαν που θα του γίνη είτε στον Τομέα του είτε στο Σχολείο για τον ύψηλό σκοπό που επιοιάκει και ακόμη ότι στη «Νεολαία» θα όρη τις γνώσεις που θα τον βοηθήσουν στο κύριο έργο του. Όπου έγένετο καλώς ή διαφώτισις αυτή στους Νέους θέλωπμεν την κυκλοφορίαν του περιοδικού έμπεδωμένην και, φυσικά, και άθίστα αυξανόμενην.

Έτσι πρέπει να βλέπουν τη θασική προσπάθεια της «Νεολαίας» οι άναγνώστες της. Έτσι την ένέπνευσε Έκείνος που την έδημιούργησε. Είναι βέβαια όργανο της Έθνικής Όργανώσεως της Νεολαίας, όπως είπαμε, μα άπευθύνεται και προς όλους τους έκτός αυτής νέους και τους πνευματικούς πατέρας, τους δασκάλους και τους γονείς, που και ό Άρχηγός και ή «Νεολαία» τους θεωρούν συνεπικούργους της.

Και μιλώντας κανείς στην ήερή αυτή γωνιά της Πατρίδος — στην Κρήτη — που έταξε στην κορυφήν όλων των άρετών την άρετή της φιλοπατρίας, καθώς την ύψωσε άνάμεσα σε όλους τους χρόνους και σε όλους τους καιρούς σημαία άκατάλυτη μέσα σε άγώνες και θυσίες, θρίσκω πώς ή ύπόθεσι που μάς άπασχολεί, περισσότερο έδω πέρα γίνεται νοητή.

Τό ξέρω αυτό καλύτερα από κάθε άλλον. Ξέρω πώς οι νέοι μας έδω πέρα άνατρέφονται μέσα στις παραδόσεις και μέσα στην πιο θερμή οικογενειακή έστία που στέκεται στερεή και άσάλευτη και καμμία ιδεολογία νέα δέν ίσχυσε ποτέ να της τάραξη την ήερότητά της. Μέσα στην άμόσφαιρα αυτή παίρνουν όλα τα υγιά στοιχεία που τους καλλιεργούν τις πατρογονικές άρετές της παλληκαριάς, της ήθικότητας, της έργασίας, της φιλοξενίας — τό άκτινωτόν εκείνο, που μέσα του άσφαλίζεται ή λέξις και ή έννοια «Κρητικός». Και συνέχεια το σχολείο, έδω πέρα έχει τόσο βαθιά παρμένη την άποστολή του και τόσο έπιτυχημένα μάς δίδει την έργασία του.

Να γιατί το κήρυγμα του Άρχηγού προς τους Νέους εύρηκε καλύτερο έδαφος να καρποφορήση γόνιμα και οι φάλαγγες της Κρήτης κατέχουν στην Έθνική Όργάνωσι την πιο έκλεκτή θέσι. Ο Άρχηγός περιμένει πολλά από τους Νέους της Κρήτης και περισσότερα από τους πνευματικούς ήγέτας τους.

Γι' αυτό και συνιστά ιδιαίτερα τη διάδοσι του περιοδικού στην Κρήτη βέβαιος πώς είναι το άνάγνωσμα που άνταποκρίνεται προς την παράδοσι και την πατριωτική ιδεολογία του Κρητικού.

ΛΑΪΚΗ ΤΕΧΝΗ

Αγαπητοί μου φίλοι,

Η ίδρυσις του Ίνστιτούτου Χωρικής Βιοτεχνίας «Ιωάννης Μεταξάς» με σκοπό την έπικράτησι και τη διάδοσι της Έλληνικής λαϊκής τέχνης και ή προκήρυξις του πρώτου σχετικού διαγωνισμού από την Κεντρική Διοίκησι της Όργανώσεώς μας, μάς φέρνουν ώραία μηνύματα πολιτισμού.

Η λαϊκή τέχνη δέν είναι άπλως μια έκδήλωσι δεξιότητας του λαού μας. Είναι κάτι πολύ μεγαλύτερο και πλατύτερο: είναι ή έκφρασις της πνευματικής και ψυχικής του δυναμικότητας, είναι ή ίδια ή ψυχή του.

Η κοπέλλα που φτιάνει στον άργαλειό τα ώραία σχέδια των ύφαντών ή άλλη παρακάτω που με τη βελόνα της σχηματίζει τις θαυμασίες νταντέλες και τα άλλα κεντήματα ό τεχνίτης που πλάθει με τον πηλό το ώραίο κανάτι ή το κομψό βάζο ό έργατης κι' ή έργατρια που έπεξεργάζονται και στολίζουν το χαλί: όλοι αυτοί δέν κάνουν μόνο μια σκέτη βιοτεχνία: κάνουν συγχρόνως ένα έργο τέχνης. Μπορεί ή μορφή της να είναι άπλη και λιτή, μα είναι αυθόρμητη, πηγαία, ελκρινής — δηλαδή άληθινή τέχνη.

Κι' αυτή άκριβώς ή τέχνη, που δέν άπορρέει από την έμπνευσι και την τεχνική ένός μεμονωμένου τεχνίτη, άλλ' από τις ψυχικές τάσεις και τις πνευματικές ικανότητες του συνόλου, αυτή ή τέχνη είναι εκείνη που έκφράζει γνήσια και πιστά τη λαϊκή ψυχή και συγχρόνως την καλλιεργεί και την έξυψώνει σ' ανώτερα έπίπεδα πολιτισμού.

Τό ύλιστικό πνεύμα της έποχής, ή άσθματική μηχανική πρόοδος, ή στενή και ταπεινή άντίληψις της άμέσου και έπιπολαίας άπολαύσεως της ζωής, ό ύλικός γενικά ψευδοπολιτισμός προσπαθεί να ξεριζώση και να πνίξη κάθε ανώτερη τάσι, κάθε εύγενικώτερη πνοή μέσα στην ψυχή του λαού. Στη θέσι του τεχνίτη τοποθετεί τη μηχανή, στη θέσι της ιδέας βάζει τον πρακτικό ύπολογισμό και στη θέσι του αίσθηματος την ψυχρή και στυγνή λογική.

«Τί να τον κάμετε τον άργαλειό; μάς λέει. Έγώ σάς στήνω ολόκληρα έργοστάσια, που σάς φτιάνουν άμέσως σωρούς ολόκληρους ύφασμάτων! Τί κάθεστε και χολοσκάτε και χάνετε τον καιρό σας με τα κεντήματα, τα βάζα και τα χαλιά; Ένα κομψι να κινήσω έγώ, και όλα γίνονται διά μιας! Δέν υπάρχει εύκολώτερο πράγμα: δέν έχω παρά να φτιάσω το καλούπι, κι' άμέσως σάς παρουσιάζω όσα αντίτυπα θέλετε!»

Αντίτυπα, ναι. Αλλά αντίτυπα πανομοιότυπα, κρύα κι' άνέκφραστα, χωρίς προσωπικότητα, χωρίς πνοή, χωρίς ψυχή. Ο τεχνίτης όμως που δουλεύει με το χέρι του χρησιμοποιεί άλλα υλικά και έχει άλλα μέσα: έχει την παράδοσι των προγόνων του, την άμεση και διαρκή έπικοινωνία του με τη Φύσι και το Λαό που τον περιβάλλουν, την πλούσια πηγή της δικής του ψυχής. Γι' αυτό ό τεχνίτης δέν παράγει, όπως ή μηχανή, αλλά δημιουργεί. Κι' είναι τόσο τεράστια, τόσο άνυπολόγιστη ή διαφορά!

Αυτή τη χαρά της δημιουργίας, την τόσο ώραία, ύψηλή και πολύτιμη, την προσφέρει ή Λαϊκή Τέχνη. Πρέπει να την γνωρίσετε, παιδιά, να την μελετήσετε, να την βοηθήσετε με όλες τις δυνάμεις σας. Τό όνομα που τόσο εύστοχα έδωσαν στη νέαν αυτή προσπάθεια, τό όνομα του Άρχηγού μας, δείχνει έκφραστικώτατα και παραστατικώτατα με ποιο πράγμα είναι συνδεδεμένη και σε ποιόν σκοπόν άποβλέπει: στον Γ' Έλληνικό Πολιτισμό.

Με όλη μου την άγάπη
Μελής Νικολαΐδης

Η έκθεσις του Υπουργού ή σχετική με την έκτέλεσιν του προϋπολογισμού του λήγοντος οικονομικού έτους είναι αξία όλως ιδιαίτερα προσοχής. Ήδη κατά την σύνταξιν του προϋπολογισμού τούτου προβλέπετο έλλειμμα 655 εκατομμύ. Ηκολούθησεν όμως ο πόλεμος και συνεπεία του πολέμου άφ' ενός διαταράχθη ο όμαλός ρυθμός της οικονομικής δραστηριότητας εν τη χώρα, ενώ άφ' ετέρου το Κράτος εύρεθη ήναγκασμένον ν' αντιμετώπιση έκτάκτους δαπάνας των οποίων ο Έλληνικός Λαός γνωρίζει πολύ καλά την έκτασιν.

Παρ' όλα ταύτα, παρ' όλην την έκτος πάσης άνθρωπίνης προβλέψεως αντίθεσιν εξέλιξιν των γεγονότων, παρά τας μεγάλας έκτάκτους δαπάνας, το αρχικώς ύπολογισθέν έλλειμμα δεν ηυξήθη παρά μόνον κατά 286 εκατομμύρια. Είναι δε εξαιρετικώς εύχρηστος ή διαθεσιμότης του κ. Υπουργού ότι το έλλειμμα τούτο των 941 εκατομμυρίων έχει περιορισθ ήδη εις 540 μόνον εκατομμύρια και θα μειωθ ή ακόμη περισσότερον χάρις εις την θελτιωμένην απόδοσιν των προηγουμένων χρήσεων.

ΕΝΑ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΝ

Ένα εκατομμύριο Νέων, που άνήκουν στην Όργάνωσί μας, έτοιμάζονται εις όλόκληρον την Χώραν, μέχρι και του τελευταίου χωριού, να γιορτάσουν πανηγυρικά την επέτειον της Έθνικής μας Ανεξαρτησίας. Στεκόμεθα με συγκίνησιν, υπερηφάνειαν και αισιοδοξίαν μπροστά στόν αριθμόν αυτόν, ο οποίος δεν δείχνει απλώς μίαν ποσότητα, άλλ' εκφράζει το νέον πνεύμα που γεμίζει, έξυγιάνει, ανυψώνει, έμψυχώνει ολόκληρον την Νεολαίαν του Έθνους, το νέον πνεύμα της έθνικής πίστεως και της έθνικής αναδημιουργίας, που έχει έμφυσήσιν εις ολόκληρον το Έθνος, κυρίως δε εις το ούσιωδέστερον και πολυτιμότερον μέρος της ψυχής του, την Νεότητά του, ο έμψυχωτής Αρχηγός και ή Έθνική των Όργάνωσις. Και μόνον αυτό το γεγονός αποτελεί τόν ωραιότερον έορτασμόν και την θαυμασιωτέραν δικαίωσιν της μεγάλης έθνικής έποποιίας.

ΤΟ ΙΔΙΟΝ ΣΥΝΘΗΜΑ

Ο άπολογισμός της οικονομικής δραστηριότητας της Έλλάδος κατά το λήξαν έτος περιέχει περισσότερα του ενός στοιχεία, έπαυξάνοντα την αισιόδοξον πεποίθησιν εις τας πλουτοφόρους δυνατότητας της γής μας και εις τας παραγωγικάς ικανότητας του έλληνικού λαού. Η έθνική εργασία, της οποίας την ασφάλειαν έσπερέωσεν άδιατάρακτως ή αύγουσιανη μεταβολή, έσυνέχισε την σταθερώς άνιούσαν πορείαν της εις όλους τούς κλάδους και εις όλα τα επίπεδα. Ίδιαιτέρως έκδηλα τα στοιχεία της οικονομικής άνόδου καταφαίνονται εκ της καταστάσεως του έμπορικου ίσοζυγίου. Το γεγονός ότι ή αξία των εξαγωγών μας έκάλυψε τα 75% των εισαγωγών σημειώνει σταθμόν εις την οικονομικήν μας πρόοδον. Από της εποχής των Βαλκανικών πολέμων το εξαγωγικόν μας έμπόριον δεν έσημείωσε τοιοῦτον άποτέλεσμα. Έν συγκρίσει προς το 1938 έμειώσαμεν το έλλειμμα των μετά του έξωτερικού συναλλαγών μας κατά 1536 εκατομμύρια. Τοῦτο δε χωρίς να έλαττωθ ή κατ' οὐδέν ή στάθμη της ζωής του λαού και χωρίς οὐδόλως ν' άνακοπή ο κανονικός τεχνικός και μηχανικός όπλισμός της βιομηχανίας και της γεωργίας της Χώρας. Όλα ταῦτα άποδεικνύουν ότι ή Χώρα ειργάσθη και παρήγαγε περισσότερα. Ότι έκάλυψεν εκ της εργασίας της περισσότερας ανάγκης. Ασφαλώς δε το έλλειμμα του έμπορικου ίσοζυγίου θα είχε περιορισθ ή ακόμη περισσότερον εάν ο ρυθμός των εργασιών δεν άνεκόπτετο κατά το τελευταίον τετράμηνον του έτους συνεπεία του πολέμου. Η πορεία της προσαρμογής, προσαρμογής εκ της φύσεως των πραγμάτων βραδείας, άλλ' ύγιους, συνεχίζεται ακόμη και θα συνεχίζεται, καθ' όλας τας ανθρωπίνως δυνατάς προβλέψεις, επιτυχώς. Υπάρχει προς τοῦτο Ισχυρά έγγυήσις ή θέλησις και ή δύναμις ενός Κράτους, άγρύπνου και προβλέποντος. Υπάρχει προς τούτοις άνεκτήμητον άπόκτημα ή πλουτισθείσα πείρα του λαού και πρό παντός ο συγχρονισμένος όπλισμός της οικονομίας μας, ή σύνθετος διάρθρωσις της, άποτέλεσμα της σκληρής αλλά και γονίμου παραγωγικής προσπάθειας την οποίαν κατέβαλεν ο έλληνικός λαός καθ' όλην την μεταπολεμικήν περίοδον.

Έν όψει των άποτελεσμάτων της προσπάθειας αυτής, οί Έλληνες γνωρίζουν σήμερον καλώς ότι υπό τας νέας συνθήκας, τας οποίας δημιουργεί ο νέος ευρωπαϊκός πόλεμος, το σύνθημα δι' αυτόν παραμένει άμεταβλήτως το ίδιο. Περισσότερα και καλλιτέρα εργασία, μεγαλειτέρα παραγωγή αγαθών και αυστηροτέρα και περισσότερον σκόπιμος χρήσις των αγαθών τούτων. Θεία χάριτι ή Έλλάς εύρίσκειται έκτος του κύκλου του πολέμου. Τα τέκνα της εργάζονται εν ειρήνι και ασφαλεία και άν δι' ώρισμένους κλάδους εργασίας εν τη Χώρα ή άτμόσφαιρα του πολέμου δεικνύεται δυσμενής, υπάρχουν άλλοι των οποίων ή έντασις εύνοείται ιδιαίτέρως. Φωτισμένος από την πείραν και προνοητικώς καθοδηγούμενος ο έλληνικός λαός, θα εργασθ ή περισσότερον και θα περιστείλ η έντός λογικών όρίων τας δαπάνας του, χωρίς να σπαταλά αλλά και χωρίς να στερηθ ή, βέβαιος ότι οὕτω κατοχυρώνει έαυτόν και την Χώραν κατά των άπροόπτων και δημιουργεί ένα μέλλον καλλιτέρας ζωής.

ΑΣΚΗΣΙΣ ΑΡΕΤΗΣ

Ο πλοίαρχος και ιδιοκτήτης πλοίου κ. Νικόλαος Διακογιάννης μάς άφηγείται, γεμάτος από συγκίνησιν και εύγνωμοσύνην, ένα ήρωϊκόν έπεισόδιον που έγινε εις τόν λιμένα Καρδαμύλων την 22αν παρελθόντος μηνός. Ένεκα σφοδράς θαλασσοταραχής τρία καϊκια εκινδύνευαν να καταστραφούν. Και θα συνετελείτο πράγματι ή καταστροφή, εάν — όπως γράφει ο πλοίαρχος — οί φαλαγγίται Ν. Μαυροματάς, Σ. Κοντός, Π. Πονηρός, Γ. Καραβόλος, Α. Πονηρός, Μ. Μέλης, Β. Κιάκουτος, Κ. Κοντός, Ν. Τσάγγαρης, Η. Παπαηλιός και Π. Διακογιάννης έσκέπτοντο τούς κινδύνους, τούς οποίους διέτρεχον και εκ του μεγάλου κλυδωνισμού των σκαφών, αλλά και εκ των μεγάλων κυμάτων, τα οποία συχνάκις έσκέπαζον έξ ολόκληρου τα σκάφη. Αυτοί όμως, άψηφούντες τούς κινδύνους, κατόρθωσαν διά της δραστηρίου ένεργειας των να διασώσουν τα κινδυνεύοντα σκάφη. Την μεγάλην όμως τόλμην, άνδρείαν και αυτοθυσίαν έδειξαν εις το κινδυνεύον πλοίον μου, το όποιον και έσωσαν, γενόμενοι αίτία να τούς καμαρώσω και να τούς συχαρή ήλος ο πληθυσμός της πόλεως και να έξυμνηθ ή και πάλιν ο Έθνικός μας Κυβερνήτης, ο έμψυχωτής των Νέων, όστις έντός όλίγου χρόνου κατόρθωσε να έμβάλ η εις την ψυχήν της νέας γενεάς τα ευγενέστερα και ύψηλότερα των αισθημάτων». Θεωρούμεν περιττόν οίονδήποτε σχόλιον. Άρκεί να σημειώσωμεν απλώς ότι ή γενναία και ωραία πράξις των φαλαγγιτών Καρδαμύλων έκδηλώνει ακόμη μίαν φοράν έμπράκτως πόσον θαθεία έχουν αισθανθ ή και πόσον πρόθυμα και πιστά εφαρμόζουν οί Νέοι της Όργάνωσέας μας το ύψηλόν πρόσταγμα του Αρχηγού προς άσκησιν της Άρετής.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Η πρώτη: Τα έρημοκλήσια της Άττικής. Ο Άγιος Ιωάννης ο Κυνηγός.

Η δεύτερα: Τρεις χαριτωμένες Σκαπάνισσες.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ Ο ΜΙΚΡΟΣ ΡΗΤΩΡ ΤΗΣ ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ

Η Τσαριτσάνη, ή ωραία θεσσαλική πολίχνη, είχε δοκιμάσει άληθινή γοητεία το Κυριακάτικο εκείνο πρωινό, με το λόγο του μικροσκοπικού άναγνώστη, του ρασοφορεμένου αυτού παιδιού, υιου του παπά της εκκλησίας... Και τόν άκουσε να μιλή από τόν άμβωνα στην αρχή με δυσπιστία έπειτα με έκπληξι, και στο τέλος με κατάνεξι.

Δέν ήταν λόγος αυτός του νεοσού ρασοφόρου. Ήταν άληθινή μυσταγωγία... Κι' ο μυσταγωγός δέν ήταν ούτε δώδεκα καλά — καλά χρόνων... Κι' όμως μίλησε με τόση γλυκύτητα, τόσο όμορφα για το Χριστό και τη δόξα του....

Πώς μπορούσε, ένας τόσοσ δά ανθρωπάκος να μιλά ήτσι, εύγλωττα και έμπνευσμένα, λόγια που νόμιζε κανείς πως δέν ήταν δικά του, μά που του τάβαζε στο στόμα του κάποια Δύναμις άνώτερη, αυτός ο Θεός ο Ίδιος.

Και δέν θα βλαστημούσαν οί άγαθοί χωρικοί, εάν, στη βιβλική εκείνη εμφάνισι του μικρού άναγνώστη, θυμόντουσαν μιά άλλη θεϊκή εμφάνισι στην έβραϊκή Συναγωγή της Ίερουσαλήμ, ενός άλλου στην ίδια ηλικία, που κατέπληξε με τη σοφία Του τούς Ισραεΐς — όλους αυτούς τούς γραμματείς και φαρισαίους της μεγάλης πόλεως της Παλαιστίνης!...

Μά ο μικρός άναγνώστης, κοινός θνητός αυτός, εργάτης ταπεινός του Χριστού, έκανε το πρωϊ εκείνο στής χωρικής εκκλησίας τόν άμβωνα την πρώτη του εμφάνισι κι' έσερνε τα πρώτα βήματα στο δρόμο που άνοιγόταν μπροστά του, στην θρησκευτική και έθνική του έξόρμησι, στα σύμβολα που ταιριασμένα, όπως ήταν την εποχή της έλληνικής δουλείας, τόν είχαν ολότελα κατακτήσει! Και στα δύο — θρησκεία και έθνος — είχε άφιέρώσει όλη του τη ζωή.

✱

Ο μικρός αυτός ρήτωρ δέν ήταν άλλος από το μελίσσο μενάλιο διδάσκαλο, τόν Οικονόμο των έξ Οικονόμων, που φαίνεται οί μοίρες, σάν γεννήθηκε, μεταμορφωμένες σε μέλισσες του είχαν διαγράψει το μέλλον....

Η Ίδια ή μάνα του, ή σεβάσμια θεσσαλή πρεσβυτέρα, διηγόταν, και το πίστευε ή Ίδια πως δέν μπορούσε να είναι άλλοιώς — διηγόταν, πως μικρό παιδί ο Κωσταντίνος — έτσι τόν έλεγαν — ενώ βοισκόταν ξαπλωμένο στην κούνια του δέχτηκε κατακέφαλα ένα σήνος μελισσών, που, φευγάτες από την κυψέλη των, ζητούσαν κάπου άλλο να στήσουν το μοναρχικό κράτος τους... Και κρεμάστηκαν από το λαιμό του βρέφους. Φόβος και τρόμος τούς κατέλαβε όλους... Το παιδί όμως καίτοι έμπνητό δέν κουνήθηκε... Και το μελίσι, χωρίς να του κάμη

τίποτα, άφου έκασε λίγα λεπτά, ξεσηκώθηκε κι' έφυγε... Ήταν το μύρωμα εκείνο του παιδιού... Μύρωμα που είχε γράψει πως από το λαιμό εκείνο μόνο γλυκές — μελένιες λέξεις θα ξεφευγαν...

Κι' έτσι και γίνηκε... Ο Κωσταντίνος Οικονόμος, από μικρό παιδί κι' αυτός ήταν έπιμελέστατος... Η μελέτη — ή μητέρα αυτή της Σοφίας — ήταν ή μόνη του άπασχόλησις... Διαρκώς διάβαζε... Σε ηλικία 21 έτους γίνεται διάκονος, σε λίγο πρεσβύτερος και κατόπιν ιεροκήρυξ... Από της στιγμής αυτής αρχίζουν οί περιπέτειες... το κήρυγμά του δέν είναι απλώς θρησκευτικό. Είναι ταυτοχρόνως και έθνικό... Κι' αυτό είναι αρκετό για να προκαλέση την όργην του Άλη πασά, ο οποίος με την πρόσφασι πως είχε μετάσχη στην Έπανάστασι του Παπαεϋθυμίου Βλαχάβα, διατάσσει τη σύλληψή του και δεμένους μεταφέρεται στα Ίωάννινα για να φυλακισθ ή στις ύδρες και βρώμικες φυλακές του φρουρίου.

Και, την τελευταία Ίσως Ίσως στιγμή, σώζεται από τα χέρια του σατράπου των Ίωαννίνων με την πληρωμή αρκετών λύτρων από την οικογένεια, τούς φίλους και τούς συγχωριανούς του... Άλλά οί περιπέτειές του δέν τελειώνουν ούτε εδώ... Ξαναγυρίζει στην πατρίδα του και παίρνει τη θέσι του δημοσίου διδασκάλου. Άλλά και νέαι ραδιουργίαι εις τόν Άλη-Πασά... Και διατάσσεται άλλη μιά φορά ή σύλληψις του και ή φυλάκισις.

Δέν συγκρατείται εις την ευμάρειαν της Ευρώπης... Την στιγμήν που οί φιλέλληνες καταφθάνουν εις Έλλάδα διά να την ποτίσουν με το αίμα των, ο Οικονόμος αγωνιά... Και φεύγει. Έρχεται εις την αγωνιζομένην Έλλάδα... Αποβάλλεται στο Ναύπλιον. Από εκεί εις την Άθήνα... Και μέχρι βαθύτατου γήρατος ο Οικονόμος αγωνίζεται, πολεμά, γράφει, όμνεί... Εις ηλικίαν 75 έτών αποθνήσκει!...

Και άπέθανεν ικανοποιημένος. Είχε επιτελέσει απ' άκρου εις άκρον το καθήκον του...

Όταν το σήφος των μελισσών της ωραίας θεσσαλικής πολίχνης είχε κρεμασθ ή από τόν λαιμόν του, ή μητέρα του Οικονόμου ένόμισεν ότι το φαινόμενο εκείνο της προανήγγειλε τόν μελίσσοτον εκκλησιαστικόν ρήτορα...

Μά κανείς Ίσως δέν έφαντάζετο ότι εκούπτετο κάτω από το σήφος εκείνο και ένας άλλος συμβολισμός!... Ο Οικονόμος ο έξ Οικονόμων ύπηρε ένας εργάτης άκάματος και άπεκόμισε γλυκές τούς καρπούς, όπως άκάματοι είναι οί μέλισσαι και γλυκέα τα προϊόντα των... Η Έλλάς του όφείλει πολλά.

Υπήρξεν άξιος του τίτλου του ο μεγάλος και αυτός του Γένους διδάσκαλος, μεγάλος του Θεού και Έθνικού λόγου ρήτωρ.

συγχρόνως... Διδάσκαλος των υποδούλων Έλλήνων...

Αργότερα στη Σύμωρη, και κατόπιν εις Κωνσταντινούπολιν «ως καθολικός ιεροκήρυξ της μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας και πασών των ορθοδόξων του Έλληνικού γένους Εκκλησιών...». Η Πατριαρχική πρόσκλησις ήτο άληθινή διαταγή:

«Δέξαι την καλοῦσάν σε φωνήν, ως φωνήν άληθοῦς Κυρίου... Και έδέχθη. Από τότε αρχίζει το κυρίως ρητορικόν του στάδιον, το όποιον τόν κατατάσσει μεταξύ των μεγαλειτέρων ρητόρων της εκκλησιαστικής Ιστορίας...

Από εκεί στην Ρωσία. Αρνότερα στη Γερμανία... Παντού ο μικρός ρήτωρ της Τσαριτσάνης τιμάται διά τα συγγράμματά του, διά την μόρφωσιν του, διά την εύγλωττίαν του... Οί Ακαδημίες — Ρωσική και του Βερολίνου — τόν εκλέγουν μέλους των, και ο Αυτοκράτωρ πασών των Ρωσίων του χορηγεί Ισοβίαν σύνταξιν...

Έχει κατακτήσει την δόξαν. Έχει άποκτήσει τόν πλούτον και την ευμάρειαν. Δύνатаι ν' αναπαύεται επί των δαφνών του. Άλλά ή Έλλάς δι' ήν έπολέμησε και ήγωνίσθη επί χρόνια ολόκληρα, διά την οποίαν παρ' όλίγον να δώση το αίμα του άποθνήσκων εις τας φυλακάς των Ίωαννίνων αιχμάλωτος του Τεπελενλή, ή Έλλάς αγωνίζεται τόν Ιερώτερον των αγώνων!...

Δέν συγκρατείται εις την ευμάρειαν της Ευρώπης... Την στιγμήν που οί φιλέλληνες καταφθάνουν εις Έλλάδα διά να την ποτίσουν με το αίμα των, ο Οικονόμος αγωνιά... Και φεύγει. Έρχεται εις την αγωνιζομένην Έλλάδα... Αποβάλλεται στο Ναύπλιον. Από εκεί εις την Άθήνα... Και μέχρι βαθύτατου γήρατος ο Οικονόμος αγωνίζεται, πολεμά, γράφει, όμνεί... Εις ηλικίαν 75 έτών αποθνήσκει!...

Και άπέθανεν ικανοποιημένος. Είχε επιτελέσει απ' άκρου εις άκρον το καθήκον του...

Όταν το σήφος των μελισσών της ωραίας θεσσαλικής πολίχνης είχε κρεμασθ ή από τόν λαιμόν του, ή μητέρα του Οικονόμου ένόμισεν ότι το φαινόμενο εκείνο της προανήγγειλε τόν μελίσσοτον εκκλησιαστικόν ρήτορα...

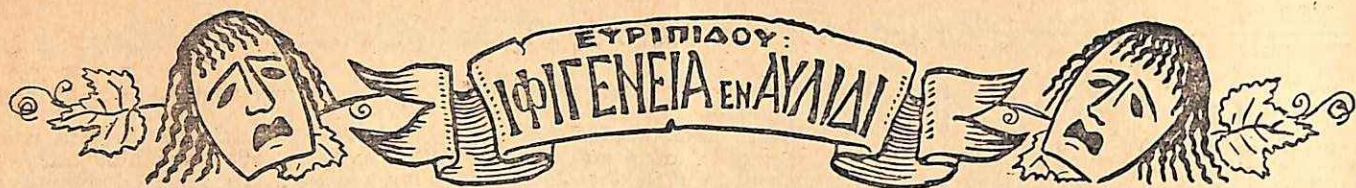
Μά κανείς Ίσως δέν έφαντάζετο ότι εκούπτετο κάτω από το σήφος εκείνο και ένας άλλος συμβολισμός!... Ο Οικονόμος ο έξ Οικονόμων ύπηρε ένας εργάτης άκάματος και άπεκόμισε γλυκές τούς καρπούς, όπως άκάματοι είναι οί μέλισσαι και γλυκέα τα προϊόντα των... Η Έλλάς του όφείλει πολλά.

Υπήρξεν άξιος του τίτλου του ο μεγάλος και αυτός του Γένους διδάσκαλος, μεγάλος του Θεού και Έθνικού λόγου ρήτωρ.

Αγγ. Μεταξάς

Κωνσταντίνος Οικονόμος

3 (Συνέχεια)

Ο διάλογος που ακολουθεί ανάμεσα στα πατέρα και κόρη είναι αλήθεια σπαραχτικός.

Εκείνη του δείχνει όλη την αγάπη της· τόσον καιρό που είχε νά τον δη, θαρρείς πλημύρισε ή καρδιά της τρυφεράδα κι' άναπιδά τώρα σέ κάθε λόγο και κίνημα ακράτητη. Έχει όλη τη χαριτωμένη παιδιαστική άφέλεια... Τού κάνει την μιὰ ερώτησι πίσω από την άλλη και δέ χορταίνει νά τ'ν βλέπει.

Ο Άγαμέμνων πάλι μόλις κρατά τὰ δάκρυα κοιτάζει άλλοι για ν' άποφύγη τὸ άθωο φωτεινό της βλέμμα... Άπαντά μ'αί ό άπαντήσεις του έχουν διπλό νόημα και κείνος που ξέρει τὸ σκοπό του κρατάει κρυμμένο μέσα του, νοιώθει αλήθεια φρίκη μ'αί και σπαραγμό.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
Μέ είδες και χάρηκες κι' όμως άλλοι κοιτάξεις.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Ένοιες πολλὰς ό βασιλιάς κρατάει στο νοῦ [του].

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
Δικός μου γίνου τώρα κι' άφησε τις έννοιες.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Δέ συλλογίζομαι παρά μονάχα έσένα.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
Έ, γλύκανε λοιπόν την δψι και τὸ βλέμμα [σου].

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Μ'α δες άναγκαλλιάζω που σέ βλέπω κόρη μου.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
Τότες γιατί τὰ μάτια σου είναι βουρκωμένα;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Τόσον καιρό θά βρίσκεσαι μακριά μου!

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
Πατέρα, δέ σέ νοιώθω, όχι δέ σέ νοιώθω.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Τὰ φρόνιμά σου λόγια πιο πολύ με θλίβουν.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
Άνόητα θά σου πῶ για νά σ' εύχαριστήσω.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Σωστά μιλάς... Ω, δέν μπορώ πιά νά σωπάσω.

Η Ίφιγένεια του λέει τάχα τότε άνοησίες· κι' όμως στην πραγματικότητα βρίσκει την εύκαιρία ή γυναίκα τρυφερή καρδιά της νά πῇ κείνο που δέν τολμούσε άλλοιωτικά.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
Μείνε σίπτι, πατέρα μου, με τὰ παιδιά σου.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Αυτό ποθῶ και θλιβόμαι και δέν μπορώ.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
Άς πάνε στο καλό πιά πόλεμοι και πίκρες.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Κι' άλλους θά κάψουν όσα έμένα κάψανε.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
Πολύν καιρό σ' αυτό τὸ περιγιάλι βρίσκεσαι;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Και τὸ στρατό μου δέ μ' άφίνει νά κινήσω.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
Μακριά από έμέ λοιπόν, πατέρα μου, θά φύγεις;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Έτσι και σὺ σ'άν τὸν πατέρα σου, μικρή μου.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
Άν ήταν μπορετό νά μ' έπαιρνες μαζί σου!

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Και σὺ θά ταξιδέψης και θά με θυμάσαι.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
Μονάχη ή με τὴ μητέρα συντροφιά μου;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Μόνη, μακριά από τὸν πατέρα και τὴ μάνα [σου].

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
Σ' άλλο με στέλνεις σπιτικό νά κατοικήσω;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Φτάνει· δέ, είναι αυτά δουλειά τῶν κοριτσιῶν.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
Τότες γοργά και νικητής νά μ'ας γυρίσης.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Κάποια θυσία πρέπει πρώτα έδῶ νά κάμω.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
Θέλω και γῶ νά τὴ χαρῶ τὴν άγια πράξι.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Ναί, δίχως άλλο θάσαι στο βωμό κοντά.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
Μήπως μετὰ θά στήσουμε χορό τριγύρω;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Ζηλεύω τὴν καλοτυχία σου που δέν ξέρεις. Πήγαινε μέσα νά σέ δοῦνε κι' οι κοπέλλες δῶσε μου τὸ χεράκι σου και φίλησέ με μ'αί που θά λείψης για πολύν καιρό μακριά [μου].

Κορμάκι, μάγουλα, μαλλάκια μου ξανθά!... Τροία κι' Έλένη άχ! τί πληγή μούχετε άνοι [ξεί]!

Άλλα δέ λέω, με πλημύρισε τὸ δάκρυ και δέν κρατιέμαι μόλις σ' άγγίξα, παιδί μου. Πήγαινε...

Και γυρίζοντας ύστερα στη γυναίκα του σκουπίζει τὰ δάκρυα και προσθέτει:

Τὸ παράκανα κόρη τῆς Λήδας συμπάθα με γιατί με συνεπῆρε ή λύπη που θά παντρέψω με τὸν Άχιλλέα τὴν κόρη [μου]. Καλοί·ναι οι γάμοι κι' όμως θλιβόνται οι γο [νείς] που τόσο μόχτησαν, σά χωριστούνε τὰ παι [διά τους].

Η Κλυταιμῆστρα τὸν καταλαβαίνει, καθώς λέει, γιατί και κείνη τὴν τελευταία ὥρα που θά φιλήση και θ' άποχαριετήση τὴν κόρη της, δέ θά μπορέση νά κρατήση τὰ δάκρυα.

Ὡς τόσο τώρα άλλα πράματα τὴν ενδιαφέρουν περισσότερο, κι' αυτά ρωτάει νά μάθη. Τ' όνομα του γαμπρού, λέει, τ' άκούσα, μ'α ποιά είναι ή πατρίδα του κι' από ποιά γενιά κρατάει;

Ο Άγαμέμνων άραδιάζει τὸς προγόνους του Άχιλλέα, που ανάμεσα τους βρίσκεται ακόμα κι' ό Δίας, και φτάνει στοῦς γονιους του, τὸν Πηλέα και τὴ Θέτι, τὴν άθάνατη θαλασσινή νύφη. Στὰ έργα του πολέμου και τῆς εἰρήνης τὸν δασκάλεψε ό σοφός κένταυρος Χείρωνας στις δασωμένες πλαγιές του Πηλίου, έτσι που ξεχωρίζει ανάμεσα σ' όλα τὰ βασιλόπουλα σήμερα και δέν έχει όμοιό του.

Μ'α ή Κλυταιμῆστρα θέλει νά μάθη κι' άλλα ακόμα. Σ'α γυναίκα που είναι ενδιαφέρεται για κάθε τι σπουδαίο κι' άσήμαντο, κι' άφοῦ μ'α φορά πρόκειται νά παντρέψη τὴν κόρη της, φυσικό είναι ν' άνακατευτῇ σ' όλα για νά γίνουν όλα σύμφωνα με τὴν τάξι και τὴ συνήθεια... Έκαμαν άραγε τις θυσίες τις προεπουμένες πρὶν από τὸ γάμο; Που θά στηθῇ τὸ γιορταστικό δείπνο; Που θά καθίσουν οι γυναίκες μ'α και δέν ταιριάζει στο σεμνὸ φυσικό τους ν' άνακατευτούν με τὰ παλληκάρια;

Ο Άγαμέμνων θαρρεί πῶς βρῆκε τότε τὴν κατάλληλη εύκαιρία νά βάλη σ' έներγεια τὸ σχέδιό του... Παρακαλεῖ λοιπόν τὴ γυναίκα του νά πάρη τὸ γιό του τὸν Όρέστη και νά φύγουν. Αὐτὸς θά φροντίση για τὸ γάμο. Έτσι και τὰ κορίτσια τους τ' άλλα κάτω στην πατρίδα δέ θά μείνουν δίχως έπίβλεψι τόσον καιρό.

Ὅυτε νά τ' άκούση ή Κλυταιμῆστρα. — Ν' άφῆσω τὴν κόρη μου; Και ποιὸς θά κρατήση τὴ λαμπάδα του γάμου;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Μὴ νοιάζεσαι κι' έγῶ στοῦς νιόπαντρους θά [φέγγω].

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ
Δέ συνηθίζεται έτσι, δέ μιλάς σωστά.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Ν' άνακατεύεσαι με τόσοις άντρες δέν ταιριάζει.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ
Έγῶ θά τὴν παρασταῶ που τὴν έγέννησα.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Κι' έτσι μονάχα τὰ κορίτσια μας νά μένουν;

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ
Καλὰ φυλάγονται στο γυναικίτη μέσα.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Κλίνε στα λόγια μου.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Μ'α τὴν Άργέτιστα θεά έσύ τὰ έξω νά νοιάζεσαι κι' έγῶ τὸ σπίτι μου κι' όσα χρειάζονται στις κόρης μου τὸ γάμο.

Ύστερα άπ' αυτά τὰ λόγια ή Κλυταιμῆστρα μπαίνει θυμωμένη στη σκηνή.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ
Άλλοιμόνῳ μου κι' έλπιζα τὸ κακό πῶς τὴ γυναίκα μου μπορώ νά έαποστείλω. Όσα για τὸς άγαπημένους μου σοφίζομαι κι' έσα πασκίζω, τίποτα δέν καταφέρνω. Τώρα τὸ μάντι Κάλχα άς πῶ νά συναντήσω νά δοῦμε πῶς θά γίνη τῆς θεᾶς τὸ θέλημα πῶναι τόσο πικρὸ για με και τὴν Έλένα. Ο φρόνιμος στο σπίτι του πρέπει γυναίκα νάχη καλή και τίμια ή νά μὴν παντρεύεται.

ΣΤ'.

Τὰ τελευταία λόγια του βασιλιά φανερώνουν πῶς ή άπάφασί του είναι παρμένη και τίποτε δέν μπορεῖ νά τὴν αλλάξη. Τὸ κορίτσι θά θυσιασθῇ. Η έκστρατεία στην Τροία θά γίνη, τὸ μεγάλο αὐτὸ γεγονός θά συνταράξη όλο τὸν κόσμο και θά σκορπίση τόσες συμφορές.

Ο χορὸς αὐτὸ τὸ τελευταίό άναλογίζεται τώρα και βλέπει σ'άν δράμα τὸ στρατό τῶν Άχαιῶν νά ξεμπαρκάρη στις όχτες του Σιμόντα και τ' άσημένια νερά του. Εκεί, καθώς άκούει, ή Κασάντρα, ή μάντισσα κόρη του Πριάμου, λύνει τὰ ξανθά μαλλιά της και τὰ στολίζει με χλωρή δάφνη, όταν τὴ πιάνη ή θεόσταλτη προφητική μαγία...

Ὅλος ό πόλεμος με τις περιπέτειές του ξετυλίγεται έτσι στη σκέψι του χοροῦ.

...Και θά σταθοῦν οι Τρῶες στοῦς πύργους και γύρω από τὸ κάστρο, όταν χαλκοντυμένος Άρης από τὴ θάλασσα με γρηγορα καράδια στο στόμιο του Σιμόντα θ' άράξη και με ώπλισμένο χέρι τὴν άδερφή τῶν Διόσκουρων θ' άρπάξη πού του Πριάμου τὰ παλάτια μένει και πίσω έδῶ θά μ'ας τὴν ξαναφέρη τὴν Έλένη...

Τὸ κάστρο τὸ πετρόκαστρο θά ζῶση του Φρυγικοῦ Περγάμου μ' άρματα φονικά και θά σκοτώση, θά σκοτώση... τὴν πόλι και τὴ χώρα θά έρημώση... και τὴ γυναίκα και τις κόρες του Πριάμου θά σκλαβώση.

Τότε κι' ή θεογέννητη ή Έλένη με κλάματα θά μάθη τί θά πῇ τὸν άντρα της καμιά ν' άφινῇ... Μήτε σέ μένα, θε μου, μήτε στα παιδιά μου τέτοια νάρρη ποτέ ντροπή! Γιατί κι' οι Φρύγισσες κι' οι χρυσοστόλιστες [Λυδές]

στον άργαλειό τους έτσι θά θρηνοῦνε: «Ποιὸς από τὰ μακροπρόξενια μαλλιά μου τραβώντας με κλαμένη μακριά από τὴν πατρίδα θά με σύρῃ τὴ ρημαγμένη; για σένα γέννημα του μακρολαίμη κύκνου για σένα Έλένη;»

Ζ'.

Ο χορὸς κόβεται έδῶ γιατί ένα όμορφο και ζωηρὸ παλληκάρι καταφτάνει. Άτριχο είναι ακόμα τὸ πρόσωπό του κι' όμως έχει μ'α τέτοια περήφανη έκφρασι και σοβαρή, που μοιάζει κιόλας μεστωμένος άντρας.

Οι γυναίκες που τὸν είχανε δη πρὶν, στην περιδιάθασι τους ανάμεσα στις σκηνές και στο περιγιάλι τὸν άναγνωρίζουν δίχως άλλο και ή μ'α ψιθυρίζει στην άλλη τ' όνομά του, «ό Άχιλλέας», «ότὸ βασιλόπουλο τῆς Φθίας», «ό γιὸς τῆς νεράιδας»...

Ο νιοφερμένος με πολλὴν έννοια ζητὰ τὸν αρχιστράτηγο. Έρχεται νά πῇ τὰ παράπονα τῶν παλληκαριῶν του, μ'α και όλων τῶν άλλων που τόσο καιρό μένουν με σταυρωμένα τὰ χέρια άνεργοι στο περιγιάλι τῆς Αὔλιδας.

Όσοι είναι άπάντρευτοι άφήσανε τοῦς γέρονς γονιους και τὸ σπίτι και τὰ χωράφια τους, κάτω στην πατρίδα για ν' ακολουθήσουν τοῦς Άτρείδες κι' όσοι είναι παντρεμένοι τὴ γυναίκα και τὰ παιδιά τους.

Πότε τέλος πάντων θά ξεκινήσουν; Ό,τι θά γίνη πρέπει νά γίνη τὸ ταχύτερο... Άλλοιωτικά τὰ παλληκάρια που άνυπομονοῦν, θά πάρουν πίσω τὸ δρόμο του γυρισμοῦ κι' ό στρατός θά σκορπίση.

Η Κλυταιμῆστρα που είδε κι' άκουσε μέσα από τὴ σκηνή που βρισκόταν τὰ λόγια του Άχιλλέα κι' έμαθε κιόλας ποιὸς είναι, βγαίνει νά τὸν συναντήση. Δέν είναι ξένος, τὴ στιγμή που θά γίνη, καθώς νομίζει, άντρας τῆς κόρης της. Γι' αὐτὸ παίρνει αὐτὸ τὸ θάρρος που νομίζεται άπρεπο για μ'α φρόνιμη γυναίκα και μάλιστα βασιλίσσα.

Ο Άχιλλέας ντρέπεται μ'α και θαμπώνεται νά δη μ'α κυρά με τέτοιο μεγαλόπρεπο παρουσιαστικό μπροστά του... Ποιά είναι; Δέν είναι σωστό έτσι πρόσωπο με πρόσωπο και χωρίς τὴν παρουσία του άνδρός της νά καθεται εκεί και νά κουβεντιάξη μαζί της.

Η Κλυταιμῆστρα λέει τ' όνομά της κι' ακόμα για ποῖό λόγο βγῆκε από τὴ σκηνή νά τὸν δη. Ύστερα από τὸ γάμο που θά γίνη, αὐτὸς πιά πρέπει νά λογιέται για παιδί της.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ

Ποιὸς γάμος τάχα... τί νά πῶ δέν ξέρω θάγινε παρανόησι τὸ δίχως άλλο.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Έτσι είναι στο καινούργιο σου συγγενολόι ντρέπεσαι για τὴν παντρεία σου νά μιλάς.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ

Δέ ζήτησα ποτές τὴν κόρη σου, κυρά μου, κι' οὔτε οι Άτρείδες με ζήτησανε γαμπρό.

Στέκουν κι' δυὸ σ'άν άποθλακωμένοι. Τὶ τρέχει άρά γε; Ίδιαίτερα μ'α

Πέφτει στα πόδια του Άχιλλέα γόντιστή και τὸν παρακαλεῖ...

Όχι, δέν ντρέπομαι, στὰ γόνάτα σου πέφτω... Θεά σέ γέννησε... μ'α τί; θά καμαρώνω κι' άλλο θά νοιάζομαι παρά για τὸ παιδί [μου].

Έλα στη συμφορά μου βοηθές και σώσε με και σώσε αὐτὴ που άνοματίσανε γυναίκα σου. Έγῶ τὴν έφερα νυφούλα στολισμένη και θά τὴν παραδῶ στη σφαγή; Ντροπή [σου] που δέν τὴν προστατεύεις κι' αν δέν τὴν [παντρεύηκες]

είπῳθκε όμως πῶς γυναίκα σου θά γίνη. Πιάνω τὸ χέρι σου, στη μάνα σου σ' όρκίζω. Με ξεγελάσανε με τ' όνομά σου, τίμησέ το! Άλλος κανείς νά τὸ προσέσω δέ μὸς μένει, φίλο νά με παρασταῇ δέν έχω, τ' άκουσες πόσο σκληρὸς, παράτολμος ό άντρας που είναι. Μόνη γυναίκα ανάμεσα σέ στρατὸ τόσο που τὸ κακό και τὸ καλὸ μπορεῖ νά κάμῃ. Άν θες ν' απλώσης χέρι νά μ'ας βοηθήσης σωθήκαμε, εἰ δ' άλλως είμαστε χαμένες.

Τέτοια λόγια δέν ήταν δυνατό παρά νά συγκινήσουν τὸν Άχιλλέα. Μ'α βασιλίσσα είναι πεσμένη στα πόδια του και τὸν παρακαλεῖ που μποροῦσε νά ναι και μόνα του... Μ'α κι' αὐτὸ ἱδιαίτερα τὸ κινὰ τὸ φιλότιμο... Οι Άτρείδες μεταχειρίστηκαν τ' όνομά του για δόλωμα και καταφέρναν μ'α δυστυχισμένη γυναίκα και μ'α ανήλικη κορασίδα.

(Άκολουθεῖ)

6.

(Συνέχεια)

Κ ε φ. 10.

Τὴν ὥρα ἐκεῖνη στὸ ἀντικρινὸ σπῆτι
ὁ καπετάνιος Νέαρχος κοιμῶταν ἀκό-
μα. Ὁ ὕπνος του ἦταν τρομαγμένος.
Ἐβλεπε ὄνειρα κακὰ, πὼς ἔτρεχε μὲ
τὸ ἄλογο κι' ἔπεφτε καὶ πάλι καθά-
λκευε καὶ πάλι ἔπεφτε καὶ ξυπνοῦσε
κάθε τόσο τρομαγμένος.

Θυμῶταν τὸ πάθημά του στὸ γυναι-
στήριο, πού τὸν ἔρριξε κάτω ὁ Βου-
κεφάλας καὶ ντροπιάστηκε μπροστὰ
στοὺς φίλους του.

— Δὲν εἶμαι γὼ γιὰ τὴ στεριά, συλ-
λογιζόταν. Ἐγὼ εἶμαι θαλασσινός. Τὸ
ἄλογό μου ἐμένα εἶναι τὸ καράβι· ἀν-
κοτάη, ἄς μὲ ρίξῃ!

Τινάχτηκε πάνω, ἀνακάθισε στὸ
στρώμα.

— Πότε ἐπὶ τέλους θ' ἀρχίσῃ ἡ ἀ-
σιατικὴ ἐκστρατεία; μουρμούρισε ἀ-
ναστενάχοντας. Τότε θὰ κάμουμε τὸ
μεγάλον στόλον καὶ θὰ δειξῶ κι' ἐγὼ
τὴ ἀξίω!

Θυμήθηκε τὴ μακρινὴ πατρίδα του,
τὴν Κρήτη, ἀπ' ὅπου ἔφυγε μικρός,
ἐμπόλητος, μοῦθος σ' ἕνα καράβι. Τί
ὑπέφερε! Τί τρικυμίες στὴ Μαύρη Θά-
λασσα! Τὰ κύματα σηκώνουνταν βου-
νὰ καὶ τὸ κακόμοιρο τὸ καράβι ἀνέ-
βαινε, κατέβαινε, ἔτριζε, σποῦσαν τὰ
κατάρτια του, ξεσκίζονταν τὰ πανιά
του, μὰ δὲ βούλιαζε· πάλευε παλλη-
καρήσια.

— Τέτοια πρέπει νᾶναι ἡ ψυχὴ τοῦ
ἀνθρώπου! συλλογίζονταν συχνὰ ὁ
Νέαρχος.

Τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη μπήκε στὸ δωμά-
τιό του ἡ γυναίκα του, ἡ ὠραία Μέλ-
πω, ἀπὸ τὴν Κρήτη κι' αὐτή. Ἦταν
αὐστηρὴ πολὺ καὶ λιγομίλητη.

— Θὰ μὲ σκοτώσουν καὶ μένα.

— Αἰ, καπετάνιο, εἶπε, ὁ βασιλεὺς σὲ
περιμένει νὰ πᾶς εὐτὺς.

Ὁ Νέαρχος πήδηξε ἀπάνω χαρού-
μενος.

— Ἔστειλε ἀνθρώπο;

— Τώρα νά!

Ἡ Μέλπω μπήκε στὸ μαγειρεὶο νὰ
ἐτοιμάσῃ τοῦ ἀντρός της τὸ πρωῒνό,
νὰ μὴ βγῇ ἔξω νηστικός. Ἡ Ἀλκα
εἶχε κι' ὅλας ξυπνήσει καὶ τὴ βο-
θοῦσε.

— Μητέρα, εἶπε, νὰ πάω μὲ τὸ Στέ-
φανον στὸ πανηγύρι;

— Νὰ πᾶς, ἀποκρίθηκε ἡ κερά
Μέλπω.

— Εἰμαι ἐτοιμὴ τόση ὥρα· μοῦ εἶπε
πὼς θάρθῃ πρωῒ-πρωῒ. Καὶ τώρα...

Δὲν πρόφτασε νὰ τελειώσῃ τὴ φρά-
σι της κι' ἡ πόρτα χτύπησε.

— Νά τοι! φώναξε ἡ Ἀλκα κι' ἔ-
τρεξε ν' ἀνοίξῃ.

Ὁ Στέφανος μὲ τὸ γαλάζιο του πά-
λι χιτῶνα στέκονταν γελαστός μπρο-
στὰ της.

— Πᾶμε! εἶπε.

Ἡ Ἀλκα μπήκε μέσα, φίλησε τὴ
μητέρα της, πήρε ἕνα καλαθάκι νὰ τὸ
γεμίσῃ λουλούδια κι' ἔφυγε τρεχάτη.

— Ἀργήσαμε! εἶπε. Ὁ ἥλιος βγῇ-
κε τώρα καὶ τόσην ὥρα. Πᾶμε γρή-
γορα!

Ἀνοῖξαν τὸ βῆμα τους, σὲ λίγο ἦ-
ταν κιόλας ἀπὸ τὴν πολιτείαν.

Ὁ ἥλιος ἔλαμπε, μύριζε ἡ γῆ, τὰ
σπαρμένα εἶχαν μεγαλώσει κι' οἱ ἐ-
λῆες ἦταν φορτωμένες ἀνθούς.

— Τὴ ὠραία πού εἶναι! ἔλεγε ἡ Ἀλ-
κα καὶ πηδοῦσε ἀπὸ τὴ χαρὰ της.

Ὁ δρόμος ἦταν γεμάτος προσκυνη-
τές. Ἡ μεγάλη θεὰ τῆς σοφίας, ἡ Ἀ-
θηνᾶ, γιόρταζε καὶ καθέναν τῆς πῆ-
γαινε δῶρα: ἄλλος ἕνα πρόσφορο,
ἄλλος λίγο λάδι μέσα σ' ἕνα ὠραῖο
λαγῆνι, ἄλλος μιά
κότα, ἕνα περιστέρι.

— Ὁ, τι εἶχε.

— Ἐμεῖς δὲν τῆς
κρατοῦμε τίποτα! εἶπε ἡ Ἀλκα στενα-
χωρημένη. Τί ντρο-
πή!

— Τί νὰ κάνουμε;
εἶπε ὁ Στέφανος
κοιτάζοντας γύρω
του. Δὲν ἔχουμε τί-
ποτα.

Ἡ Ἀλκα χτύπη-
σε τὰ χέρια χαρού-
μενη.

— Βρήκα! φώνα-
ξε.

— Τί;

— Νὰ μαζέψουμε
λουλούδια καὶ νὰ
τῆς πλέξουμε δυὸ ὠ-
ραῖα στεφάνια. Ἐ-
γὼ θὰ τῆς μαζέψω
ἀνεμῶνες.

— Αἰ, καπετάνιο, εἶπε, ὁ βασιλεὺς σὲ
περιμένει νὰ πᾶς εὐτὺς.

Ὁ Νέαρχος πήδηξε ἀπάνω χαρού-
μενος.

— Ἔστειλε ἀνθρώπο;

— Τώρα νά!

Ἡ Μέλπω μπήκε στὸ μαγειρεὶο νὰ
ἐτοιμάσῃ τοῦ ἀντρός της τὸ πρωῒνό,
νὰ μὴ βγῇ ἔξω νηστικός. Ἡ Ἀλκα
εἶχε κι' ὅλας ξυπνήσει καὶ τὴ βο-
θοῦσε.

— Μητέρα, εἶπε, νὰ πάω μὲ τὸ Στέ-
φανον στὸ πανηγύρι;

— Νὰ πᾶς, ἀποκρίθηκε ἡ κερά
Μέλπω.

— Εἰμαι ἐτοιμὴ τόση ὥρα· μοῦ εἶπε
πὼς θάρθῃ πρωῒ-πρωῒ. Καὶ τώρα...

Δὲν πρόφτασε νὰ τελειώσῃ τὴ φρά-
σι της κι' ἡ πόρτα χτύπησε.

— Νά τοι! φώναξε ἡ Ἀλκα κι' ἔ-
τρεξε ν' ἀνοίξῃ.

Κι' ἐγὼ μαργαρίτες! εἶπε ὁ Στέ-
φανος.

Μπήκαν στὰ χωράφια, πήδησαν
φράχτες, ἄρχισαν νὰ μαζεύουν. Μά-
ζευσαν, μάζευσαν, δὲ χόρταιναν· κάποτε
μιά πεταλούδα πετοῦσε μπροστὰ τους
κι' ἔτρεχαν νὰ τὴν πιάσουν· ἡ ἔβλεπαν
μιά πράσινη χαριτωμένη σαύρα νὰ λιάν-
ζεται ξαπλωμένη σὲ μιά πέτρα· καὶ
σταματοῦσαν κρατώντας τὴν ἀναπνοή
τους νὰ τὴν καμαρώσουν.

— Διψῶ! ἔκαμε μιά στιγμὴ ἡ
Ἀλκα.

— Ἐξῶ ἐδῶ κοντὰ μιά πηγὴ, εἶπε
ὁ Στέφανος, πᾶμε νὰ πῆς.

Πήδηξαν πάλι νέους φράχτες, κατέ-
βηκαν σὲ μιά ρεματιά. Ὁ Στέφανος
πήγαινε μπροστὰ κι' ἀνοίγε δρόμο· πῆ-
σε ἡ Ἀλκα μὲ τὸ καλαθάκι της γε-
μάτο ἀνεμῶνες.

— Διψῶ! ἔκαμε μιά στιγμὴ ἡ
Ἀλκα.

— Ἐξῶ ἐδῶ κοντὰ μιά πηγὴ, εἶπε
ὁ Στέφανος, πᾶμε νὰ πῆς.

Πήδηξαν πάλι νέους φράχτες, κατέ-
βηκαν σὲ μιά ρεματιά. Ὁ Στέφανος
πήγαινε μπροστὰ κι' ἀνοίγε δρόμο· πῆ-
σε ἡ Ἀλκα μὲ τὸ καλαθάκι της γε-
μάτο ἀνεμῶνες.

— Διψῶ! ἔκαμε μιά στιγμὴ ἡ
Ἀλκα.

— Ἐξῶ ἐδῶ κοντὰ μιά πηγὴ, εἶπε
ὁ Στέφανος, πᾶμε νὰ πῆς.

Πήδηξαν πάλι νέους φράχτες, κατέ-
βηκαν σὲ μιά ρεματιά. Ὁ Στέφανος
πήγαινε μπροστὰ κι' ἀνοίγε δρόμο· πῆ-
σε ἡ Ἀλκα μὲ τὸ καλαθάκι της γε-
μάτο ἀνεμῶνες.

— Διψῶ! ἔκαμε μιά στιγμὴ ἡ
Ἀλκα.

— Ἐξῶ ἐδῶ κοντὰ μιά πηγὴ, εἶπε
ὁ Στέφανος, πᾶμε νὰ πῆς.

Πήδηξαν πάλι νέους φράχτες, κατέ-
βηκαν σὲ μιά ρεματιά. Ὁ Στέφανος
πήγαινε μπροστὰ κι' ἀνοίγε δρόμο· πῆ-
σε ἡ Ἀλκα μὲ τὸ καλαθάκι της γε-
μάτο ἀνεμῶνες.

— Διψῶ! ἔκαμε μιά στιγμὴ ἡ
Ἀλκα.

— Ἐξῶ ἐδῶ κοντὰ μιά πηγὴ, εἶπε
ὁ Στέφανος, πᾶμε νὰ πῆς.

Πήδηξαν πάλι νέους φράχτες, κατέ-
βηκαν σὲ μιά ρεματιά. Ὁ Στέφανος
πήγαινε μπροστὰ κι' ἀνοίγε δρόμο· πῆ-
σε ἡ Ἀλκα μὲ τὸ καλαθάκι της γε-
μάτο ἀνεμῶνες.

— Διψῶ! ἔκαμε μιά στιγμὴ ἡ
Ἀλκα.

— Ἐξῶ ἐδῶ κοντὰ μιά πηγὴ, εἶπε
ὁ Στέφανος, πᾶμε νὰ πῆς.

Πήδηξαν πάλι νέους φράχτες, κατέ-
βηκαν σὲ μιά ρεματιά. Ὁ Στέφανος
πήγαινε μπροστὰ κι' ἀνοίγε δρόμο· πῆ-
σε ἡ Ἀλκα μὲ τὸ καλαθάκι της γε-
μάτο ἀνεμῶνες.

— Διψῶ! ἔκαμε μιά στιγμὴ ἡ
Ἀλκα.

— Ἐξῶ ἐδῶ κοντὰ μιά πηγὴ, εἶπε
ὁ Στέφανος, πᾶμε νὰ πῆς.

Πήδηξαν πάλι νέους φράχτες, κατέ-
βηκαν σὲ μιά ρεματιά. Ὁ Στέφανος
πήγαινε μπροστὰ κι' ἀνοίγε δρόμο· πῆ-
σε ἡ Ἀλκα μὲ τὸ καλαθάκι της γε-
μάτο ἀνεμῶνες.

— Διψῶ! ἔκαμε μιά στιγμὴ ἡ
Ἀλκα.

— Ἐξῶ ἐδῶ κοντὰ μιά πηγὴ, εἶπε
ὁ Στέφανος, πᾶμε νὰ πῆς.

Πήδηξαν πάλι νέους φράχτες, κατέ-
βηκαν σὲ μιά ρεματιά. Ὁ Στέφανος
πήγαινε μπροστὰ κι' ἀνοίγε δρόμο· πῆ-
σε ἡ Ἀλκα μὲ τὸ καλαθάκι της γε-
μάτο ἀνεμῶνες.

— Διψῶ! ἔκαμε μιά στιγμὴ ἡ
Ἀλκα.

— Ἐξῶ ἐδῶ κοντὰ μιά πηγὴ, εἶπε
ὁ Στέφανος, πᾶμε νὰ πῆς.

Πήδηξαν πάλι νέους φράχτες, κατέ-
βηκαν σὲ μιά ρεματιά. Ὁ Στέφανος
πήγαινε μπροστὰ κι' ἀνοίγε δρόμο· πῆ-
σε ἡ Ἀλκα μὲ τὸ καλαθάκι της γε-
μάτο ἀνεμῶνες.

— Διψῶ! ἔκαμε μιά στιγμὴ ἡ
Ἀλκα.

— Ἐξῶ ἐδῶ κοντὰ μιά πηγὴ, εἶπε
ὁ Στέφανος, πᾶμε νὰ πῆς.

Πήδηξαν πάλι νέους φράχτες, κατέ-
βηκαν σὲ μιά ρεματιά. Ὁ Στέφανος
πήγαινε μπροστὰ κι' ἀνοίγε δρόμο· πῆ-
σε ἡ Ἀλκα μὲ τὸ καλαθάκι της γε-
μάτο ἀνεμῶνες.

— Διψῶ! ἔκαμε μιά στιγμὴ ἡ
Ἀλκα.

— Ἐξῶ ἐδῶ κοντὰ μιά πηγὴ, εἶπε
ὁ Στέφανος, πᾶμε νὰ πῆς.

Πήδηξαν πάλι νέους φράχτες, κατέ-
βηκαν σὲ μιά ρεματιά. Ὁ Στέφανος
πήγαινε μπροστὰ κι' ἀνοίγε δρόμο· πῆ-
σε ἡ Ἀλκα μὲ τὸ καλαθάκι της γε-
μάτο ἀνεμῶνες.

— Διψῶ! ἔκαμε μιά στιγμὴ ἡ
Ἀλκα.

— Ἐξῶ ἐδῶ κοντὰ μιά πηγὴ, εἶπε
ὁ Στέφανος, πᾶμε νὰ πῆς.

Πήδηξαν πάλι νέους φράχτες, κατέ-
βηκαν σὲ μιά ρεματιά. Ὁ Στέφανος
πήγαινε μπροστὰ κι' ἀνοίγε δρόμο· πῆ-
σε ἡ Ἀλκα μὲ τὸ καλαθάκι της γε-
μάτο ἀνεμῶνες.

— Διψῶ! ἔκαμε μιά στιγμὴ ἡ
Ἀλκα.

— Μὴ μιλάς, σοῦ λέω. Εἶναι ἀνάγ-
κη! Κάτι πῆρε τὸ αὐτί μου...

— Τί;

— Κάτι φοβερό...

— Δὲν κάνει νὰ μάθω;

— Ὁχι, ὄχι... Ἀφῆσέ με ἐμένα...

Θὰ ζυγώσω σιγά, θέλω ν' ἀκούσω κα-
λύτερα... Μὴ μ' ἐμποδίζεις. Εἶναι με-
γάλη ἀνάγκη, σοῦ λέω!

— Θάρθῶ μαζί σου.

— Ὁχι, ὄχι! Ὑπάρχει κίνδυνος.

— Κίνδυνος; Ἐ, τότε δὲ σ' ἀφήνω
μοναχό. Θὰ μοιραστῶ μαζί σου τὸν
κίνδυνο.

— Δὲ θέλω.

— Πρέπει!

Ὁ Στέφανος εἶδε πὼς ἦταν ἀδύνα-
το νὰ ἐμποδίσῃ τὴν Ἀλκα. Ἦξερε
πόσο ἦταν γενναία καὶ περήφανη· ποτὲ
δὲ θὰ δέχονταν ν' ἀφήσῃ τὸν σύντρο-
φό της μονάχο στὸν κίνδυνο.

— Καλὰ, εἶπε, ἔλα μαζί μου... Μὰ
πρόσεξε: ὅ,τι κι' ἀν ἀκούσης, ὅσο φο-
βερό κι' ἀν εἶναι, μὴν τρομάξεις.

— Δὲ θὰ τρομάξω, εἶπε ἡσυχὰ ἡ
Ἀλκα...

— Ἀκλόυθα!

Ὁ Στέφανος κατέθηκε χαμηλὰ στὴ
ρεματιά, πού ἦταν σκεπασμένη μὲ
πικνὰ χόρτα. Ἐπесе κάτω, ἄρχισε νὰ
σοῦρνεται μὲ τὴν κοιλιά. Ἡ Ἀλκα
σοῦρθηκε κι' αὐτὴ πίσω ἀπὸ τὸ σύν-
τροφό της.

Ἐφτάσαν πιά κοντὰ στὶς ρίζες τοῦ
μεγάλου πλατάνου. Οἱ ὀμιλίες τώρα
ἀκούγονταν καθαρά. Ὁ Στέφανος
σταμάτησε· τέντωσε τὸ αὐτί.

Μιά βαρεὶὰ σιγανὴ φωνὴ ἀκούστη-
κε. Μιά ἄλλη ἀπαντοῦσε.

— Εἶναι δύσκολο, ἔλεγε ἡ μιά φωνή.

— Θὰ σὲ γεμίσω χρυσάφι, ἀπαντοῦ-
σε ἡ ἄλλη φωνή.

— Εἶναι πάντα τριγυρισμένος ἀπὸ
τοὺς φίλους τοῦ· πῶς θὰ τὸν ζυγώσω;

— Σοῦ εἶπα· ὁ πατέρας του μεθαύ-
ριο φεύγει γιὰ τὸν πόλεμο. Θὰ μείνῃ
μόνος· θὰ δεχτῇ τοὺς ἄρχοντας καὶ
τὸ λαὸ στὴ μεγάλη αὐλὴ τοῦ Παλα-
τιοῦ· θὰ πλησιάσῃς ἐσὺ τάχατε πῶς
θὲς νὰ καταγγεῖλῃς μιὰν ἀδικίαν· θὰ
φωνάξῃς: «Ἀλέξανδρε, δικαιοσύνη!»
Καὶ τότε...

Ἡ Ἀλκα τινάχτηκε, λίγον ἔλειψε
νὰ βγάλῃ φωνή. Μὰ ὁ Στέφανος τῆς
ἔφραξε τὸ στόμα:

— Σοῦτ! ἔκαμε καὶ τέντωσε πάλι
τὸ αὐτί του.

— Θὰ μὲ σκοτώσουν καὶ μένα! ἀ-
κούστηκε τότε ἡ βαρεὶὰ φωνή.

— Θὰ σοῦ ἔχουμε ἔτοιμο στὴν πόρτα
τοῦ Παλατιοῦ ἕνα γρήγορο ἄλογο νὰ
φύγῃς. Ὁ Μέγας Βασιλεὺς μας θὰ σὲ
κάμῃ κυβερνήτη σὲ μιά πλοῦσια ἐπαρ-
χία, ἀκούς; Σατραπία. Νά, ἀνοίξε τὰ
χέρια σου, πάρε!

Ἀκούστηκαν ν' ἀντιδοῦν χρυσὰ
νομίσματα. Ὁ Στέφανος σοῦρθηκε μὲ
μεγάλῃ προσοχῇ, ἀναμέρισε λίγο-λί-
γο τὰ χόρτα, πού τὸν ἐμπόδιζαν νὰ
βλέπῃ τοὺς ἀντρες πού κουβέντιαζαν
λίγα βήματα μπροστὰ του. Κοίταξε
κι' ἔσφιξε τὴ γροθιά του μὲ θυμὸ:
στὴ ρίζα τοῦ πλατάνου κάθονταν κου-
κουβιστὸς ὁ Πέρσης Ἀρτάβαζος πού
ἔκανε τὸ φίλο τοῦ βασιλιά, Φίλιππου·
ἀπέναντί του, ξαπλωμένος χάμω, ἕνας
ἀντρακλας μὲ παράξενα γένεια, μὲ
μακριὰ μουστάκια, καὶ μαλλιά πού
τοῦ σκέπαζαν τὶς πλάτες. Φαίνονταν
βάρβαρος, ἀπὸ τὶς ἄγριες φυλὲς τῆς
Θράκης. Εἶχε ἀνοιγμένες καὶ τὶς δυὸ

— Εἶπα, μὴν τρομάξεις, σοῦ λέω!

Ἐπτάσαν γρήγορα τὸν Ἀρτάβαζο. Ἀλ-
λοῖμονο! Τί θὰ κάμῃς λοιπὸν μεθαύ-
ριο ὅταν θὰ τραθῇς τὸ μαχαίρι;

— Πᾶμε! εἶπε σιγὰ ὁ ξανθὸς ἀν-
τρακλας. Ὁ, τι εἶχαμε νὰ ποῦμε τὰ
εἴπαμε· τώρα νὰ χωρίσουμε. Τράβα
ἐσὺ πίσω πρὸς τὴν πολιτείαν· ἐγὼ θὰ
τραθῇς μπροστὰ νὰ μὴ μᾶς δοῦνε
μαζί.

— Γεῖά σου λοιπὸν καὶ καλὴν ἐπι-
τυχίαν! εἶπε ὁ Ἀρτάβαζος. Καὶ μὴν
ἐξεχνᾶς...

— Μείνε ἡσυχός.

— Καὶ τὰ μαλλιά σου καὶ τὰ γένεια
σου... Μὴν ἐξεχᾶς...

— Ἐννοία σου, ἐννοία σου... τὸν
διέκοψε βασιτικά ὁ βάρβαρος. Ὅτι
εἶπαμε θὰ γίνῃ.

Εἶπε, σηκώθηκε σιγὰ, κοίταξε πάλι
προσεχτικά γύρω του καὶ χάθηκε μέ-
σα στὴ ρεματιά.

Ἡ Ἀλκα εἶχε συρθῇ κι' αὐτὴ, εἶχε

— Εἶπα, μὴν τρομάξεις, σοῦ λέω!

Ἐπτάσαν γρήγορα τὸν Ἀρτάβαζο. Ἀλ-
λοῖμονο! Τί θὰ κάμῃς λοιπὸν μεθαύ-
ριο ὅταν θὰ τραθῇς τὸ μαχαίρι;

— Πᾶμε! εἶπε σιγὰ ὁ ξανθὸς ἀν-
τρακλας. Ὁ, τι εἶχαμε νὰ ποῦμε τὰ
εἴπαμε· τώρα νὰ χωρίσουμε. Τράβα
ἐσὺ πίσω πρὸς τὴν πολιτείαν· ἐγὼ θὰ
τραθῇς μπροστὰ νὰ μὴ μᾶς δοῦνε
μαζί.

— Γεῖά σου λοιπὸν καὶ καλὴν ἐπι-
τυχίαν! εἶπε ὁ Ἀρτάβαζος. Καὶ μὴν
ἐξεχνᾶς...

— Μείνε ἡσυχός.

— Καὶ τὰ μαλλιά σου καὶ τὰ γένεια
σου... Μὴν ἐξεχᾶς...

— Ἐννοία σου, ἐννοία σου... τὸν
διέκοψε βασιτικά ὁ βάρβαρος. Ὅτι
εἶπαμε θὰ γίνῃ.

Εἶπε, σηκώθηκε σιγὰ, κοίταξε πάλι
προσεχτικά γύρω του καὶ χάθηκε μέ-
σα στὴ ρεματιά.

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΗΣΙΑ

Τὰ ἑλληνικὰ νησιά ἔχουνε μιά ἐντελῶς ξεχωριστὴ ὁμορφιά, καὶ εἶναι στολίδια ἀτίμητα ὅλης τῆς οἰκουμένης. Ὅπου καὶ νὰ ταξιδεύῃ κανεὶς, σὲ ὅποια χώρα, σὲ ὅποια ἡπειρο τῆς γῆς κ' ἂν πάῃ, δὲ θὰ συναντήσῃ τὴν δόξωτη ψυχὴ τῶν ἑλληνικῶν νησιῶν καὶ τὸν ἐντελῶς δικό τους τοπικὸ χαρακτήρα. Καθὼς καὶ δὲν μπορεῖ πούθενά ἄλλο νὰ γνωρίσῃ τόσο μακραίωνο πολιτισμὸ ὅπως αὐτὸν ποὺ εἶχαν τὰ νησιά μας, καθὼς καὶ ὅλη ἡ ὥραία μας Πατρίδα. Ἀπόδειξι πῶς δὲν ἔπαψαν ποτὲ νὰ τὰ σκέπτονται, ὅπως ἀλλοῦστε καὶ ὅλη τὴν ἀθάνατη ἑλλάδα μας, οἱ ἔξοι καλλιτέχνες, ἀρχαιολόγοι, ἱστορικοὶ καὶ περιηγηταὶ ποὺ δὲν εἶχαν κανένα ἄλλο νοσταλγικὸ ὄνειρο παρὰ τὸ πῶς νὰ ἔλθουν στὴν ἑλλάδα, νὰ προσκυνήσουν τὴ μοναδικὴ στὸν κόσμον ὁμορφίαν τῆς, τὴν ἀθάνατη τέχνη καὶ τὴν ἱστορία τῆς, τὸ πνεῦμα τῆς τὸ θετικὸ. Νὰ τὴ γνωρίσουν καὶ νὰ τὴ μελετήσουν, νὰ τὴν περιγράψουν, νὰ τῆς ἀφιερῶσουν στίχους ὁλόκληρες ἀπὸ ὑμνητικὰ βιβλία καὶ εἰκόνες.

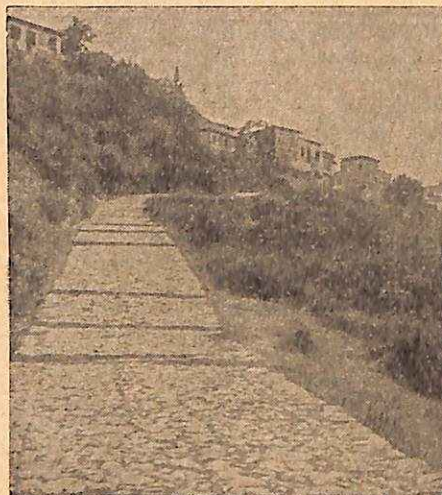
Ἀφοῦ ἀπὸ τὴν ἑλλάδα ἀντλήσῃ ὁ κόσμος τὸν ὑπέρτατο πολιτισμὸ, πῶς ἦταν δυνατό νὰ μὴν κάμῃ προσκύνημα τοῦ αἰώνιο αὐτοῦ τὸ λίκνο τοῦ πολιτισμοῦ ποὺ ἐστάθηκε καὶ ἡ πηγὴ κάθε ἀλήθειας καὶ κάθε ὁμορφιάς; Πόσο περήφανοί πρέπει νὰ εἴμαστε γι' αὐτὸ καὶ πόσο ψηλὰ νὰ κρατοῦμε τὸ γόητρο μᾶς τέτοιαις Πατρίδας ποὺ κλείνει μέσα στὴν ἀνώτερη οὐσία τῆς, ὅλες τῆς Πατρίδες καὶ εἶναι αὐτὴ καὶ μόνῃ ἡ παγκόσμια Πατρίδα.

Τὰ ἑλληνικὰ νησιά στέκουνε σὰν πολύτιμα πετράδια στὸ περίλαμπρό της στέμμα. Ἐνα στέμμα ποὺ τὸ σφουρηλάτησαν οἱ αἰῶνες τῶν θριάμβων καὶ τῶν διαρκῶν ἀναγεννήσεων τῆς. Γιατὶ ἡ ἑλλάδα δὲν εἶναι ἀπὸ τίς πατρίδες, ποὺ πεθαίνουν, ποὺ σθίνονται. Ὅλο καὶ κραταίει, καὶ στερώνεται, ὅχι μόνο ἀπάνω στὰ παλιὰ κ' ἀσάλευτα θεμέλια τῶν μεγαλειῶν τῆς, ἀλλὰ καὶ στὸν σύγχρονον πολιτισμὸ τῆς καὶ στὰ ζωντανὰ στήθι μετὰ τῆς ὁλοζώντανες καρδιές τῶν νέων τῆς παιδιῶν. Τῶν παιδιῶν τῆς ποὺ εἶναι γεν-

νήματα τῆς γῆς τῆς, τῶν κάμπων, τῶν βουνῶν καὶ τῶν νησιῶν, ἀπ' ὅπου ἐβλάστησε τὸ Πνεῦμα, ὁ Ἡρωϊσμός καὶ ἡ ἑλευθερία.

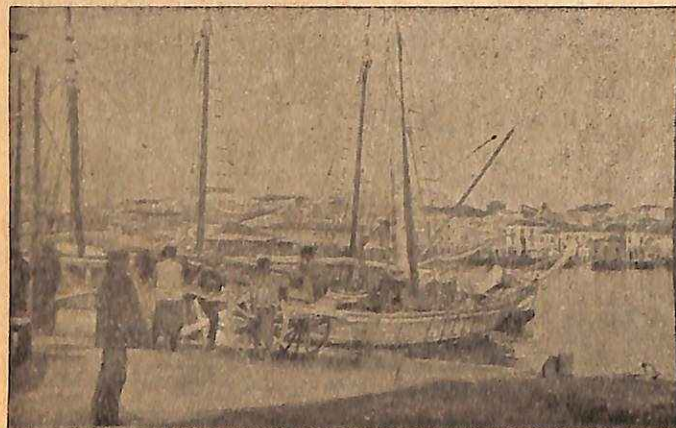
Τὰ ἑλληνικὰ νησιά, ποὺ μετὰ λαχτάρα καὶ θερμὸ παλμὸ τὰ τραγούδησε ὁ Λόρδος Βύρων, μὲν ἔτι ἀντίκρουσε λέγοντας:

«Νάτα, νάτα τῆς ἑλλάδας τὰ νησιά,
ἰνάτην ἡ γῆ ποὺ ἡ πυρρὴ Σαπφὸ κ' ἀγάπης καὶ τρα-
γοῦδία ἔχει σκορπίσει.
Ὅπου ἐφανερῶθη ὁ Φοῖβος κ' ὅπου ἡ
Δῆλος ἔχει βυθὴ
κ' ὅπου κάθε τέχνη εἰρήνης καὶ πολέμου
ἔχει βλαστήσει,
ἕνα αἰώνιο καλοκαίρι
ἔτι χρυσώνει».

Καρλόβασι Σάμου

Ἦταν μεγάλοι σταθμοὶ πολιτισμοῦ ἰδίως οἱ τέχνες, ἀλλὰ καὶ μεγάλοι στόχοι τῆς κατακτητικῆς μανίας πολιτισμένων καὶ βαρβάρων λαῶν τῆς γῆς. Ἐδέχθησαν ἐπιδρομὲς ἀπὸ κούρατους τῆς Ἀφρικῆς, ἀπὸ Φράγκους καὶ Βενετσιάνους, ἀπὸ Τούρκους καὶ ἄλλους λαούς, κάθε λογῆς, — ἀφοῦ ἡ ἑλλάδα ἦταν τὸ μῆλο τῆς ἔριδος σὲ ὅλες τῆς ἐποχές — ἀλλὰ ἐστάθηκαν ἀκλόνητα μαζὶ μετὰ τὴν Ψεγάλη Μάνα, στὴν παράδοσι τῆς τιμῆς καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς Πατρίδας. Δὲν ἔχασαν οὔτε τὴ θρησκεία τους, οὔτε τὴν περηφάνειά τους, οὔτε τῆς βασιλείας ἀπὸ τοὺς αἰῶνες ἑλληνικῆς παραδόσεως, ποὺ εἶναι τὸ ἀκοίμητο καὶ πεντακά-

Μυτιλήνη

θαρο ποτάμι τοῦ ψυχικοῦ μας ἐξαγνισμού καὶ τοῦ ἐθνικοῦ ξαναγεννημοῦ τῆς Φυλῆς μας.

Ἀπὸ τὴν ἑπτάνησο ὡς τὴν Κρήτη, ἀπὸ τὰ κοντινότερα νησιά τοῦ Αἰγαίου, Ὑδρα, Σπέτσες, Ψαρά, ὡς τῆς Κυκλάδες, Σποράδες, καὶ ἄλλα ἀκόμη μακρύτερα νησιά τοῦ Ἀρχιπελάγους, πνέει πάντα ἕνας ἀγνός ἀέρας ἡρωϊσμοῦ ποὺ ἐκκίνησε ἀπὸ τ' ἀρχαῖα χρόνια ὡς τὰ χρόνια τῆς ἑλληνικῆς ἑπανάστασεως, ὅταν οἱ νησιῶτες θαλασσομάχοι μας ἐσχίζαν σὰν τὰ δελφίνια τὰ πέλαγα, σκορπίζοντας τὸ θάνατο στοὺς ἐχθρούς, καὶ ἐμψυχώνοντας τὸν ἑλληνικὸ λαὸ γιὰ τὴν ἐξασκούμεν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνα γιὰ τὴν ἑλευθερία. Ἀλλὰ καὶ ὡς τὰ σήμερα καὶ ὡς πάντα ὅσο θὰ ὑπάρχουν ἡρωϊκὲς ψυχὲς θαλασσοπιδῶν ἑλλήνων, αὐτὸς ὁ ἀέρας δὲ θὰ λείψῃ ποτέ. Μὲ τὸν ἀέρα τοῦ ἡρωϊσμοῦ πνέει ἐκεῖ μαζὶ κ' ἕνας ἀέρας ἀπέραντης καλωσύνης, ψυχικοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἡμερωσύνης ποὺ τὸν γεννᾷ ἡ καθαρὴ ἀτμόσφαιρα τῆς νησιώτικης ψυχῆς, καὶ ποὺ κρατεῖ ἀτόφιο τὸ χαρακτῆρα τῆς. Τὸ βλέπομεν στὰ τοπικὰ τραγοῦδια, στοὺς χορούς, στὰ παραμύθια, στὰ μοιρολόγια, στὰ ὑφάντα καὶ στὰ κεντήματα, στὴν ἀρχιτεκτονικὴ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν σπιτιῶν, στὰ ἴθρη καὶ στὰ ἔθιμα ποὺ διατηροῦνται στὰ περισσότερα μέρη ἀγνὰ κ' ἀνεπηρέαστα, ὅσο κ' ἂν ὁ νεώτερος πολιτισμὸς προσπαθεῖ νὰ τὰ ξεριζώσῃ.

Κάθε ἑλληνικὸ νησί, καὶ μ' ὅλη τὴν ψυχικὴ συγγένεια ποὺ σὰν ἄδραγο νῆμα χρυσὸ τὸ ἐνώνει μετ' ἄλλα, παρουσιάζει καὶ μιά ξεχωριστὴ δική του εἰκόνα.

Θὰ γνωρίσωμε μὲς ἀπὸ γενικὲς γραμμὲς λίγα ἀπὸ τὰ ὠραιότερα νησιά τῶν Κυκλάδων, ποὺ πῆραν αὐτὸ τὸ ὄνομα ἐπειδὴ σχηματίζουν ἕναν ἐξωτικὸ κύκλο γύρω ἀπὸ τὴν θεογενετῆρα Δῆλον, τὴν πατρίδα τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Θεοῦ τῆς μουσικῆς καὶ τοῦ φωτός. Θὰ κάνωμ' ἕνα φανταστικὸ ταξίδι ὡς ἐκεῖ γιὰ νὰ γνωρίσωμεν τὰ κυριώτερα ποὺ κινεῖ τὸ ἐνδιαφέρον μας, πηγαίνοντας ἐκεῖ σὰν χαρούμενοι ταξιδιώτες ποὺ διψοῦν νὰ ἴδουν κ' ἀπὸ κοντὰ τῆς ὁμορφίης τῆς πατρίδας τους καὶ νὰ μάθουν, μετὰ ἀπλὰ λόγια, τὰ κυριώτερα ἀπὸ τὴν φύσιν, τὴν ἱστορία, τὴν λαογραφία, καὶ τὸ κάθε τὸ-που, μαζὶ καὶ τὴν ψυχὴ τῶν κατοίκων του.

Ἀθηνᾶ Ταρσοῦλη

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (24ης Μαρτίου)

Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ εἰσῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ δι' ἡμερῶν καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. Καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. Καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσει αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον, ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Ὅσον δὲ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθημένοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. Τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός; Καὶ εὐθέως ἐπιγινούς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; Ἰνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας — λέγει τῷ παραλυτικῷ. Σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἡγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν λέγοντας ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν.

* Ο ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ *

«Ὑμνοὶς ἀθνοῖς εὐχαρίστως ἡ πόλις τὴν ἐν μάχαις ἀγρυπνὸν ὑμνεῖ προστατί».

(Ὁ Συναξαριστής)

Ἀπὸ τίς ἐξωριστὲς θρησκευτικὲς ἀκολουθίες τῆς ἑκκλησίας μας εἶναι ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος, οἱ «Χαιρετισμοὶ τῆς Παναγίας» ὅπως ἀναφέρουν οἱ Χριστιανοί. Ἡ εἰσοδὸς τῶρα στὴ Μ. Τεσσαρακοστὴ θυμίζει ὅτι ὅλους τῆς καταλυτικῆς ἀγρυπνίας τῆς κάθε Παρασκευῆς τῶν τεσσάρων πρώτων ἐβδομάδων καὶ τὴ μεγαλύτερη ἀγρυπνία τῆς Παρασκευῆς τῆς πέμπτης ἐβδομάδος, ποὺ διαβάσεται ὁλόκληρη ἡ ἀκολουθία. Ὁ ἑλληνικὸς Χριστιανισμὸς περμένει μετὰ ἰδιαίτερη θρησκευτικὴ εὐλάβεια καὶ χρόνον ν' ἀκούσῃ τῆς ἐκκλησίας τὴν ἀκολουθία αὐτή, γιὰ λόγους, ποὺ ἔχουν σχέση μετὰ τὴν θρησκευτικὴν τοῦ Ἰδιοσυγκρασίαν.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ

Κατὰ τὸν Ζ' αἰῶνα τὸ Βυζαντινὸν Κράτος δοκίμασε πολλοὺς κινδύνους ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς του. Ὁ βασιλεὺς Ἡράκλειος δὲν ἔπαυε καθόλου ν' ἀσχολεῖται μετὰ τὸν πόλεμον. Στὰ 622 κλεινὴ συνθήκη μετὰ τοὺς Ἀράβους (Σκύθες καὶ Μουσῶν), ποὺ πολιορκοῦσαν τὴν Πόλιν ἀπ' τὰ μέρη τῆς Θράκης καὶ κινεῖν γιὰ ἐκστρα-

τεία κατὰ τὸν Περσῶν, ποὺ ὁ βασιλεὺς τῶν Χοσροὶς πῆρε τὴν Ἱερουσόλυμα, τὴ Μ. Ἀσίαν κ' ἔφτασε ὡς τὴν Χρυσούπολιν (Σκουτάρι). Σὲ λίγο ὅμως οἱ Ἀράβιοι παρασποδὸν καὶ ἀρχίζουν νὰ πολιορκοῦν σφίχτα τὴν Πόλιν. Μὲ στρατὸ ἀπ' τὴ στερία, μετὰ καράβια ἀπειράριθμα ἀπ' τὴ θαλάσσαν, ὁ λαὸς τῆς Πόλεως δοκίμασε μεγάλες στενοχωρίες. Τὸν κῆρυκα ὁ Πατριάρχης Σέργιος κ' ὁ μαγίστρος (δορυγός) Βῶνος φρόντιζαν νὰ μὴν κινδυνεύῃ σοδάρῃ ἡ Πόλις. Στὴν ψυχὴ ὅλων δὲν ἔμενε παρὰ μιά μοναχὰ ἐλπίδα: Πῶς ἡ εὐπρεπὴς ἐπρωστάτευε τὴν Πόλιν. Πολεμιστὲς καὶ λαὸς περνοῦν τὴν νύχτη σὲ ἀγρυπνία καὶ παρακλήσεις πρὸς τὴν Παναγία, τοὺς κατέστρεψε τὴν Παναγία ἡ τῆς Παναγίας τῶν Βλαχερνῶν. Τὴν ἡμέρα ὁ Πατριάρχης κ' ὁ κληρὸς μετὰ τὸν λαόν τῆς Θεοτόκου, μετὰ τὴν τιμὴν Ἐσθῆτα τῆς, μετὰ τὴν ἀχειροποίητο τοῦ Χριστοῦ καὶ τὰ τιμὰ ἐξὼ γυρίζει στὰ κάστρα καὶ τῶν ὁλοῦν τὸ ἥθικόν τῶν στρατιωτῶν. Ἐννέα ἡμέρες κράτησαν αὐτὰ καὶ τὴν δεκάτην ἡμέραν τὸ πρῶν, τὸ θαῦμα ἐγένετο. Ἡ Πόλις νίκησε τοὺς Ἀράβους, τοὺς κατέστρεψε καὶ τοὺς ἐδίωξε, ὅσοις ἐμείναν, ὁριστικὰ πλέον (626).

Κατὰ χρέος, ἡ σωτηρία ἀπεδόθη στὴ Θεοτόκῳ. Καὶ μ' ὁ λονυχτικὴ πάλιν ἀγρυπνία εὐχα-

ρίστησαν τὴν Θεοτόκῳ, ποὺ δυὸ ἀκόμα φορὲς ἀργότερα γλύτωσε τὴν Πόλιν ἀπὸ τοὺς Ἀγάρηνους (Ἀράβες). Ἐστὶ καθιερώθηκε ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος, ποὺ οἱ Χριστιανοὶ παρακολουθοῦσαν ὁρθεῖν — ἀκάθιστοι — ἀντίθετα μετὰ ἄλλης θρησκευτικῆς ἀκολουθίας, ποὺ παρακολουθοῦσαν καθίστοιν.

Ο ΥΜΝΟΣ

Ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος εἶναι ἕνα ποίημα θρησκευτικὸ μετὰ ἐμπνευσι βάθει, μετὰ ποιητικὸ χαρακτῆρα, καθαρὰ Βυζαντινὸ καὶ ὕφος ἐπικὸ καὶ λυρικό. Ἀποτελεῖται ἀπὸ 24 «Ὀϊκοὺς» κατ' ἀλφάβητον (Α-Ω). Περιγράφεται ὁλοῦ τοῦ θεοῦ δράμα τῆς σωτηρίας καὶ ἐνανθρωπήσεως τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὴν Παρθένον Μαρίαν.

Ὁ ὕμνος ἀρχίζει ἀπὸ τὸν Εὐαγγελιστὴν (ἐπρωσίμῳ) τοῦ ποιήματος). Ἡ Θεοτοκος παρουσιάζεται ἐκπληκτικὴ μπροστὰ στὴ θεὰ ἐπαγγελία. Στὸ διάλογόν τῆς μετὰ τὸν ἄγγελον, διάλογον σὲ τὸν φυσικώτατον, σὲ ὕψος ψυχολογημένου τέλει, μετὰ ἐλκυστικὴν, δεικνύει ὅλη τὴν ἐκστασί. Ἰστορεῖται, κατὰ σειράν, ἡ ἐνανθρωπήσις τοῦ Χριστοῦ, ἡ πρώτη τὴν ζωὴν κ' ἐξυμνεῖται τὸ θεῖο ἔργον τοῦ γιὰ ν' ἀποδοθῇ, στὴν κατάλληλῃ, δοξολογία στὴ Θεοτόκῳ. Ἀπὸ τοὺς δυὸ «Ὀϊκοὺς» (ἡ τροπάρια) τῆς κατακλείδας

τοῦ Ὑμνοῦ ὁ ἕνας εἶναι προσφώνησις καὶ σφαιροειδής, λιτὴ καὶ αὐστηρὴ δοξολογία καὶ ὁ τελευταῖος δέσμιος πρὸς τὴν Θεοτόκῳ γιὰ τὴν σωτηρίαν τῶν Χριστιανῶν — κλασσικὸν γυναικεῖον τοῦ τέλους ὅλων τῶν Βυζαντινῶν ὕμνων («κοντακίον» κλπ.). Ποιητὴς τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνοῦ δὲν ἔχει ἀκόμα ξεκαθαριστῇ ποῖος εἶναι. Ἀλλὰ παραδέχονται γιὰ ποιητὴν τοῦ τὸν σύγχρονον Γεώργιον τὸν Πισίτην, χοροποφύλακα τότε τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἄλλοι, βασιζόμενοι σὲ μαρτυρία παλίου χειρογράφου τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Μάρκου τῆς Βενετίας, παραδέχονται τὸν Πατριάρχην Σέργιον, κ' ἴσως νάχουν περισσότερον δίκιον.

Πάντως ὁ Ὑμνογράφος δεικνύει νὰ ἦταν προικισμένος μετὰ ἀριστα συνθετικὴ δύναμι καὶ μετὰ καλλιτεχνικὰ στοιχεῖα σημαντικά. Οἱ θαρραλεῖς μεταφορὲς καὶ παραβολαὶ δεικνύουν ἐξαιρετικὴ εὐστοφία καὶ ρητορεία, τὸ ρωμαλεόν ὕφος, ἡ ὁλὴ ἀρχιτεκτονικὴ τοῦ Ὑμνοῦ δεικνύουν τεχνικὴν μετὰ καλὰ προσόντα, ποὺ ζυμώθηκε καὶ ἐκείνῳ στὴν ἀγωνία καὶ τὸν πόνο, ποὺ δοκίμαζε τὸ Χριστιανικὸν Κράτος ἐκεῖνα τὰ χρόνια. Ὁ Ποιητὴς φαίνεται πολὺ ἐμπνευσμένος καὶ ἀπὸ τὸν κορυφαῖον ὕμνον τοῦ Βυζαντινοῦ τοῦ Ρωμανοῦ τὸ Μελωδῶ.

ΧΑΡ. ΜΗΧΙΩΤΗΣ

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΙΣ ΕΡΗΜΙΕΣ

Με ξεχωριστήν ευχαρίστησι αρχίζουμε τη δημοσίευσιν σειράς περιγραφών από τη ζωή των εντόμων και των ζώων της Ελληνικής υπαίθρου. Η σειρά αυτή, γραμμένη με εξαιρετική ζωντάνια, έκφραστικότητα και δύναμι περιγραφής από τον τμηματάρχη Δασών του Υπουργείου Γεωργίας και διακεκριμένον λογοτέχνη κ. Βάσο Δασκαλάκη, αποδίδει με πλήρη γνώσιν και επιστημονική πιστότητα τη ζωή των εντόμων και των ζώων, βασισμένη στις σχετικές εργασίες του μεγάλου εντομολόγου Φάμπρ και άλλων. Συνιστάμεν ιδιαίτερας στους αναγνώστες μας την παρακολούθησιν των περιγραφών αυτών, που εκτός από την ομορφιά και τη χάρη τους, αποκαλύπτουν συγχρόνως άγνωστες και ώραιες λεπτομέρειες από τη ζωή του ζωικού και φυτικού μας κόσμου και δίδουν πολύτιμες σχετικές γνώσεις.

Το δασοφυλακείο μας είναι χτισμένο σε ένα πολύ έρημικο μέρος. Μετά τα ποδάρια, το πιο κοντινό χωριό είναι τρείς ώρες δρόμο, — κι' ακόμη κι' ως στις σπηλιές των τσομπάνων, ψηλά στους γκρεμούς του βουνού ν' αποφασίσω να πάω κανείς, θέλει μισή ώρα και περισσότερο. Λίγο πιο πάνω όμως από μιάς περνάει η μεγάλη δημοσία και πάλι η σιδηροδρομική γραμμή, και κάθε τόσο ακούς κανένα λεωφορείο ή κανένα τράινο που περνούν βιαστικά και λίγο λίγο σβήνει και πάει ο ήχος τους.

Εξω απ' αυτά κι' ίσως κι' από καμμία ξεμοναχιασμένη τράτα κάτω στο ξερογιάλι, δεν είναι τίποτα τίποτα που να σου θυμίζει τον άλλο κατοικημένο κόσμο, όπου να ρίξεις το μάτι σου. Όταν μάλιστα παίρνουν και πιάνουν εκείνες οι άγριες σοροκάδες και χουγιάζης άστατάτητα κάτω απ' άκρη σ' άκρη ο γιαιόλας, — όταν πιάνει δώθε εκείνη η δαιμονισμένη ξεροτραμουντάνα, — ένα συγκαταμένο βουητό, που τότε ούρλιάζει σά λήκος και τότε μουγκαλιέται σά βώδι, βαστάει το δάσος ολόκληρο. Τότε δεν μπορείς να ξεχωρίσεις αν είναι τράινο ή αν είναι ο βοριάς στα σύματα του τηλεγράφου ή στα κεραμίδια στη σκεπή μας. Και τότε η έρημια που ζώνει το δασοφυλακείο μας γίνεται αμέτρητη πιο πυκνή κι' είναι σαν νάχη ξεμακρύνει μονομιάς γιαιάδες ακόμη μιλία ο άλλος κόσμος.

Ωστόσο οι κακοκαιρίες δε βαστούνε και τόσο πολύ. Έπειτα κάθε καιρός του θεού έχει το γούστο του και την ομορφιά του. Έμένα ποτέ δε μου φαίνεται πιο όμορφα και πιο γεμάτη άγριο μεγαλείο ή θάλασσα όσο σαν ντουμανιάζει ανάστατη στη σοροκάδα. Κι' όταν πάλι, το βραδυνό, γυρίζεις άποσταμένος από τη δουλειά σου και κάθεσαι στη φωτιά στο τζάκι να ξεκουρασθής, ο σάλαγος του δάσους που σκεπάζει κάθε άλλον ήχο, — εκείνο το άστατάτητο άχολογητό των πάντων στον άνερα και στο άνεμόδρογο — έρχεται σιγά σιγά και τυλίγει το είναι σου σαν προαιώνια θεϊκή μουσική.

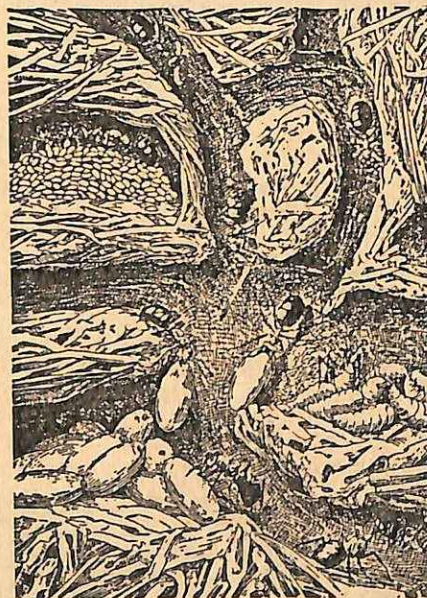
Κι' έπειτα, το πρωί, να πάλι ο ήλιος κι' η καλωσύνη.

Θυμίζω τώρα μερικούς ανθρώπους, που δεν έχουν χαρή ποτέ στη ζωή τους αυτές τις χαρές, κι' όλη η ζωή τους περνάει από το σπίτι τους στη δουλειά τους, κι' από τη δουλειά τους στη θεοκλειστή σάλα του κινηματογράφου, και δεν έχουν οι καμμένοι πώς να σκετώσουνε την ώρα

τους» καθισμένοι σε δυο καρέκλες στο ζαχαροπλαστείο της πλατείας.

Να τους μιλήσει αυτουνών για όλα αυτά να τους πής για τα τόσα και τόσα ανέκλαλητα πράγματα που έχει να σου δείξει σε κάθε βήμα το δάσος έξω και το βουνό, και που δεν τα φτάνει σ' ένδιαφέρον και σε ωραίο μυστήριο ούτε η πιο μυστηριώδης κορδέλα του κινηματογράφου, δε θα καταλάθουνε τίποτα, και θάβαν σαν να τους μιλάς άλλη γλώσσα. Τι τους νοιάζει ατύπου τους για το γείτονά μας έδω στο δασοφυλακείο, το γέρο κόρακα, που έχει το κόσμου τις φροντίδες και τις πονηρίες κι' αυτός να ζήσει τη ζωή του, ή τι τους νοιάζει για το τι γίνονται και πώς τα βολεύουν μέσα στη βαθειά τρύπα, έδω παραπάνω στο ρέμα, μια φαμελιά αλεπούδες.

Όμως με τα νέα παιδιά δεν είναι έτσι. Τα παιδιά έχουν ζεστή καρδιά και φρέσκη, γελαστή φαντασία, που διψάει ολόενα για κάθε ωραία μάθησι

Υπόγειον τμήμα φωλεάς του έρυθρου δασοφίου μύρμηκος, όπου οι εργάται ασχολούνται με την περιβαλιν των όων των προνυμφών και των νυμφών.

και μόνο μαζί τους μπορεί να κάνη κανείς δροσερές κουβέντες.

Θα τα πάρω με χαρά παρέα μου σε τούτες δώ τις σελίδες, στους περπάτους που θα κάμουμε μαζί στο λόγγο και στο βουνό, γύρω στο έρημικο δασοφυλακείο. Τους δίνω το λόγγο μου

πώς θα ίδουμε άπιστευτα πράματα, που ούτε τα βάνει καθόλου νους ανθρώπου αν και γίνονται κάθε στιγμή, κάθε στιγμή γύρω μας. Ναι, στην αλή μας ακόμη, στο κηπάκι του σπιτιού μας στην πόλι μέσα, φαντάζεται κανείς πως μπορεί, έτσι καθώς κάθεται σε μια πέτρα και λιάζεται, να περάση το κόσμου τις ευχάριστες ώρες; Είναι μια συνηθισμένη αλή, με κανένα δυο δεντρολάκια ίσως, και με τίποτε αγριόχορτα στις άκρες και στις πλάκες ανάμεσα. Η μόνη ποικιλία που έχει είναι ένα «σπιτάκι» που έχει χτίσει χτες με πεντέξη λιθαράκια σε μια νωνιά ο μικρός ο Στέλιος κι' ένα σπασμένο αυτοκινητάκι του δίπλα, ξεχασμένο κι' αυτό εκεί.

Μπροστά μας στο χώμα περπατάει ένα ξανθό μερμηγκάκι. Τριγυρίζει από δώ, τριγυρίζει από κεί και φαίνεται σαν νάχη χαθή και να μην έχει προσορισμό. Παίρνω λιγάκι ζάχαρι και τη βάνω εκεί μπροστά του. Σιμώνει, κάνει, έτσι έτσι με τις κεραίες του, φαίνεται σαν να σαστίζη κι' αυτό λιγάκι με τον ανεπάντεχο θησαυρό, σαν να τρίβη τα μάτια του μην όνειρεύεται και δεν είναι αλήθεια, έπειτα αρπάζει στα δόντια του ένα κομμάτι και του δίνει δρόμο.

Που πάει τώρα το χαμένο αυτό μερμηγκάκι, που δεν είχε προσορισμό; Προσέχουμε καλά το δρόμο του. Τρέχει στις πλάκες, σκαρφαλώνει στις ανωμαλίες και στις τσιφτίτσες το χοτάρι, τραβάει, τραβάει, — το κομματάκι ή ζάχαρι πάντα στο στόμα του. Φτάνει κάποτε στον τοίχο της μάντρας και το βλέπουμε και χάνεται σε μια τρυπίτσα.

— Πάει να φάη τη ζάχαρή του, μου λέει ο μικρός ο Στέλιος που το κοιτάζουμε μαζί.

Όμως δεν περνάει ούτε ένα λεπτό και να 'σου κι' από την ίδια τρυπίτσα ξεπροβάλλει πάλι βιαστικό - βιαστικό. Το ίδιο το μερμηγκάκι νάναι; Άλλο; Ποιός ξέρει. Άλλη φορά βλέπουμε. Όμως να 'σου άποτίσω άλλο, κι' άλλο. Πέντε, δέκα, στη σειρά, βιαστικά βιαστικά, ολόκληρο απόσπασμα.

Ο Στέλιος που του λέω πως το μερμηγκάκι μας πήγε και φώναζε τους φίλους του ότι ανακάλυψε ένα μεταλλείο ζάχαρι και τρέχουνε να το κουβαλήσουν, χοροπηδαί από τη χαρά του, άκουμπάει τα χεράκια του στα γονατά του και σκύβει και κοιτάει, κι' είναι ξαναμμένος απ' το ένδιαφέρον.

— Θα την ξαναβρούνε;

Καταλαβαίνει κι' ο ίδιος πως δεν είναι εύκολο να ξαναβρή μια σταλίσια ζάχαρη χαμένη μέσα στην αλή, άμα είσαι ένα τοσοδά μερμηγκάκι. Τα πέντε δέκα βήματα ή απόστασι από την τρυπίτσα του τοίχου ίσως κεί, είναι άμα τα βάλουμε στις άνα-

(Συνέχεια στη σελίδα 768)

Ενα από τα υγιεινότερα και ωραιότερα σπορ που υπάρχουν είναι το σκι. Μερικοί χαρακτηρίζουν το σκι ως άνωτερο και καλλίτερο από το κολύμπι. Το δικαιολογούν δε γιατί ενώ το κολύμπι γίνεται στη θάλασσα που μπορεί καμμία φορά να μην είναι και απόλυτα καθαρή, το σκι που γίνεται στα βουνά, στα χιόνια, σ'όν καθαρό άερα έχει άσύγκριτα καθαρότερη ατμόσφαιρα, ίσως μάλιστα και τη μοναδική ατμόσφαιρα για σπορ αφού η θερμοκρασία είναι κάτω το μηδενός.

Το σκι χρησιμοποιήθηκε κατ' αρχάς από τους Λάπωνες ως μέσον συγκοινωνίας τα δε πρώτα σκι ήταν σανί-

Η Έπανάστασις κηρύχθηκε.

Οι Έλληνες, ύστερα από μακρόχρονη δουλειά, σήκωσαν κεφάλι. Άνεπάντεχη κι' άνεπιστη έφτασε στ' αυτιά του Σουλτά-νου η είδησις.

Μα στην αρχή δεν φάνηκε να πήρε σοβαρά το πράγμα. Τι θα μπορούσαν να κάμουν οι λίγοι κλέφτες, θα συλλογίστηκε. Θα τολμήσουν τα ασύντακτα αυτά σκέρια ν' αντιμετώπισουν τις άπειρες μάζες μου; Με τί πολεμοδία; Πόσο θα μωρέση να κρατήσει αυτός ο κλεφτοπόλεμος;...

Και πράγματι, οι Έλληνες αντιμετώπισαν πολλές δυσκολίες. Έλειπαν πολλές φορές τα πολεμοδία κι' ακόμα τα τρόφιμά τους. Μα δεν λιποψύχσαν. Στις δυσκολες αυτές στιγμές με το σπαθί στο χέρι έρχτηκαν κατά μέτωπο στον έχθρο, διέσπασαν πολιορκίες, έτρεψαν σε φυγή στρατεύματα.

Ένα λοιπόν απ' τα δύσκολα ζητήματα, που παρουσιάστηκε άμέσως μόλις κηρύχθηκε η Έθνηκή Έπανάστασις, ήταν το ζήτημα της επικοινωνίας των άρχηγών.

Με τί τρόπο θα μπορούσαν να συνεννοούνται οι διάφοροι καπεταναίοι;

Πώς θα μάθαιναν που βρίσκεται ο έχθρος, πόση είναι η δύναμής του, με τί τρόπο θα τον αντιμετώπιζον;

Βέβαια, και σημερινά μέσα δεν υπήρχαν, συγκοινωνία έλειπε.

Κι' απ' όλη αυτήν τη δυσκολία κατώρθωσαν οι Έλληνες να την

ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙ

ΤΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ

όπερνηκίσουν. Είχανε τους άγελιαφόρους. Κάθε στρατόπεδο, κάθε καπετάνιος είχε και τον δικό του άνθρωπο που θα μεταβίβαζε τα «μυστάκια» στους άλλους άρχηγους. Αυτός έπρεπε να είναι πολύ έμπιστος, έπιστήθιος φίλος του καπετάνιου και δοκιμασμένος πατριώτης.

Πολλοί απ' αυτούς μαρτυρήσαν σαν έπαισαν στα χέρια του έχθρου για να κρατήσουν μυστικά τα σχέδια του Άρχηγού τους. Κατ' ανάγκην έπρεπε ο άγελιαφόρος να είναι δυνατό παλληκάρι άντοχής κι' ακόμα έπρεπε να τρέχη γρήγορα, γιατί πολλές φορές βάδιζε ολόκληρες μέρες από βουνό σε βουνό, νυχτώνε σε λαγκάδια, πενούσε μέσα από άπείτητα δάση για να μην πέση στα μάτια του έχθρου.

Και στην αρχαία εποχή συναντάμε τους άγελιαφόρους. Κατά την Μηδική έποχή οι Άθηναίοι έστευαν άγελιαφόρο στη Σπάρτη για να ζητήσουν βοήθεια. Τη νίκη στο Μαραθώνα, τη χαρμόσυνη αυτή είδησι, άγελιαφόρος την μετέδωσε στους Άθηναίους.

Κι' άλλες ακόμα τέτοιες περιπτώσεις υπάρχουν.

Έτσι λοιπόν και οι κλέφτες συνεννοούντο μεταξύ τους με άγελιαφόρους ή όπως τους άνωμάζαν «πεζοδρόμους».

Για να γίνει ένας κλέφτης άγ-

δια από βαρέλια. Σιγά, σιγά έτελειοποιήθηκαν και σήμερα άμιλλώνται τα ξένα έργοστάσια στην κατασκευή τους, ή όποια γίνεται με επιστημονικόν πλέον τρόπον. Η διάδοσις του σπορ αυτού τόσο στην Εύρώπη όσο και στην Άμερική είναι καταπληκτική.

Το σκι είναι από τα σπορ που μπορεί κανείς να το μάθη σε οιαδήποτε ηλικία άρκει να κρατιέται γερά στα πόδια του. Έτσι υπάρχουν παραδείγματα όπου έμαθαν σκι παιδιά 4 έτών και γέροι 70 χρονών.

Το σκι στην Ελλάδα διαδόθηκε έδω και 12 χρόνια. Ένας μηχανικός είχε φέρει από την Εύρώπη ένα ζευγάρι σκι. Το πήρε μια Κυριακή στην Πάρνηθα που ήταν καθαφορτη από χιόνι, το φόρεσε, έτρεξε λίγο και κατόπιν το φόρεσαν έναλλάξ πέντε-έξη παιδιά του Όρειάτικου. Τους άρεσε τόσο πολύ ώστε άμέσως ύστερα από λίγες μέρες παρήγγειλαν 10 ζευγάρια σκι στην Εύρώπη. Η αρχή είχε γίνει. Ταυτόχρονα σχεδόν με τους Άθηναίους παρήγγειλαν και οι Πατρινοί σκι, και έτσι άρχισε να διαδίδεται καταπληκτικά ως πού το 1931 στην Πάρνηθα έγιναν οι Α'. Πανελληνιοί άγώνες σκι. Δεν ήταν πολύ καλοί άγώνες. Άλλα ήταν ή αρχή. Και ή αρχή φαίνεται πως δεν ήταν για το σκι το ήμισυ του παντός αλλά το πάλιν. Τα έόμενα χρόνια οι άγώνες ήταν καλύτεροι, οι έπιδόσεις ικανοποιητικότερες. Έτσι έγιναν άγώνες στο Παναχαϊκό, στο Σαραντάτρηχο, στην Ζήρεια, με συμμετοχή αθλητών από όλην την Ελλάδα γιαυτό τους Άθηναίους σιέρι έμιμήθησαν και τα μέλη του Όρειάτικου των έπαρχιών.

Και δεν είναι μόνο το ότι διεδόθη το σκι καταπληκτικά στην Ελλάδα, αλλά και το ότι ή Ελλάδα ανήκει στην Διεθνή Όμοσπονδία του Σκι, και ότι όσες φορές γίνονται διεθνείς άγώνες κυματίζει κοντά στις άλλες και ή Ελληνική σημαία. Η Ελλάδα έλαβεν ακόμη μέρος και στους ολυμπιακούς άγώνες του σκι το 1936 στο Γκάρμς Πάτερ Κίρχεν.

Όσον άφορά για τον τόπο μας, ο Ε. Ο. Σ καθιέρωσε κάθε χρόνο τόσο τοπικούς, όσο και Πανελληνίους άγώνες. Οι τοπικοί άγώνες γίνονται στις έπαρχιες όπου υπάρχουν τμήματα του Ε. Ο. Σ. Οι Πανελληνιοί άγώνες γίνονται τα τελευταία τέσσερα χρόνια στο Βέρμιο. Το Βέρμιο πού δεν απέχει από την Νάουσα παρά μόνο 3-4 ώρες είναι ένα βουνό καταλλήλοτατο για σκι με ώραιες πλαγιές και άπέραντες έκτασεις.

Κάππα

σις, θέλουσα να κοινοποιήσ δι-άφορα έγγραφα ή προκηρύξεις, έστειλε απ' το Κρανίδιον έπι-τηδες ταχυδρόμους. Αντιγράφο-μεν μίαν είδησιν.

«Χθές έφθασεν ένταυθα (Με-σολόγγι) έπίτηδες ταχυδρόμος φέρον από Κρανίδιον τας προ-κηρύξεις του Βουλευτικού και Έκτελεστικού Σώματος».

Πολλές φορές τα γράμματα που στέλνονταν στους διάφορους καπεταναίους δεν είχαν και δι-εύθυνσι. Έτσι ο πεζοδρόμος ή-τανε άναγκασμένος να γυρίση πολλά μέρη όπου να βρή τον άνθρωπο πού ζητούσε. Σ ένα γράμμα, σταλμένο στον γενναίο στρατηγό Δημήτριο Μάρκη, στο πιάω μέρος που είχανε τη διεύ-θυνσι, διαβάζω: «Τω γενναϊοτά-τω Στρατηγώ Κυρίω Δημητρίω Μάρκη, όπου τύχοι...».

Λίγο άργότερα στο Μεσολό-γγι διαγράφθηκε ταχυδρομική υπηρεσία.

Ο συντάκτης των «Ελληνι-κών Χρονικών» Ιωάννης Μάγερ ίδρυσε ταχυδρομείον. Είδικος ταχυδρόμος, μία φορά στις δε-καπέντε μέρες, θα μετέφερε γράμματα απ' τη Δυτική Χέρση Ελλάδα στον Ναύπλιο. Ο δρό-μος τον όποιον β' άκολουθούσε ήταν: διά Τριζονίων — Βοστί-της και Κορινθίου.

Έτσι τα δύο κέντρα του τότε νεοσύστατου Έλληνικού Κρά-τους, το Ναύπλιο και το Με-σολόγγι, θα μπορούσαν να έρ-χονται σε επικοινωνία πιο εύ-κολα.

Πολλές φορές όμως ή Διοίκη-

ΠΑΥΛΟΣ ΒΕΡΓΑΣ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

ΥΠΟ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Τρεις ώρες τώρα δὲ σήκωσε κεφάλι ὁ Ἰωσήφ Βρίγγας, ὁ παρακοιμώμενος,¹ ὁ παντοδύναμος ἀρχοντας τῆς αὐτοκρατορίας.

Σκυφτός, μὲ τοὺς ἀγκῶνες στηριγμένους ἀπάνω στὸ τραπέζι εἶχε πέσει σὲ βαθειά συλλογή. Μπροστά του βρισκότανε ξεδιπλωμένη μιὰ περγαμηνή ποὺ τοῦ ἔστειλε κάποιος ἀγνωστός. Εἶχε γαρανμένον ἀπάνω τοῦτα τὰ ἀκατανόητα λόγια μὲ μαῦρα καὶ κοκκινὰ γράμματα:

«Ὁ πετεινὸς δὲν κοιμᾶται οὐτέ στα βᾶθειά με-
» σάνυχτα. Κράζει ἀπὸ
» κ' αἰρὸ σὲ καιρὸ καὶ μα-
» ζεύει γύρω του τοὺς νυ-
» χτοπαρωρίτες. Στὸ μο-
» ναστήρι ἡ πεσμένη δό-
» ξα ἀκούει μὲ λαχτάρα
» τῆ φωνῇ του καὶ περιμέ-
» νει πότε θὰ σηκωθῇ ὁ νι-
» κηφόρος Λέων πᾶν ἀπὸ
» τῆ Χαλκῆ πύλη. Βρίγγα,
» δὲ τὰν δ' ἀφέντης κιντυ-
» νεύει τὰ πιστὰ σκυλιά
» δὲν κοιμοῦνται».

Οἱ λέξεις πετεινός, πεσμέ-
νη δόξα, μοναστήρι, νικη-
φόρος Λέων ἦσαν γραμμένες
μὲ κόκκινα γράμματα. Φανερό πὺς
πάνω σ' αὐτὲς ὁ καλὸς φίλος — ἔτσι
ὀνομαζότανε — ἤθελε νὰ κρατήσῃ
τὴν προσοχὴ τοῦ παρακοιμώμενου.

«Υστερὰ ἀπὸ βαθειὰ σκέψη εἶχε
φτάσει στὸ ἐκλόουθο συμπέρασμα.

α) Ἕνας ἀγνωστός τοῦ στέλνει ἕνα
μῆνυμα γιὰ κάποια συνωμοσία. Γιατὶ
προτίμησε αὐτὸν τὸν τρόπο; Ἰσὼς
ἀπὸ δειλία... Ἰσὼς γιὰ τοῦτο ὑποψιά-
ζεται μόνον καὶ δὲ θέλει νὰ πάρῃ ἀπάνω
τοῦ εὐθύνη... Ἰσὼς κ' ἀπὸ καμιά
ἄλλη ἀφορμὴ ποὺ δὲν ὑπορεῖ νὰ ξέρῃ
γιατὶ δὲν ἔχει τὰ στοιχεῖα ποὺ τοῦ
χρειάζονται. Τὸ βέβαιον εἶναι πὺς τοῦ
καταγγέλλει μιὰ συνωμοσία.

β) Μὲ τὶς κόκκινες λέξεις διχῶς ἄλ-
λο προσπαθεῖ νὰ τὸν κατατοπίσῃ πε-
ρισσότερο, ποῖα εἶναι τὰ πρόσωπα καὶ
ποῖος ὁ σκοπός.

«Υστερὰ ἀπὸ διαφόρους συνδυα-
σμούς ποὺ δὲν κοπίασε καθόλου νὰ
κάμῃ γιὰ τὴν ἔξερσιν καλὰ ὁ Βρίγγας
καὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ πράγματα
καὶ τοὺς κρυφοὺς πόθους ποὺ κινου-
σαν τὸν καθένα ἀπὸ τοὺς παλατια-
νοὺς καὶ τοὺς ἀρχόντους, ξεκαθάρισε
μερικὰ ὀνόματα... «Πεσμένη δόξα»

λόγου χάριν ἦταν ἡ Αὐγουστα Ἑλένη
ἡ μητέρα τοῦ αὐτοκράτορα Ρωμανοῦ.
«Ὅσο γι' αὐτό, τὸ κρυφὸ μῆνυμα, δὲν
τὸν ξάφνιαζε καθόλου. Τίποτ' ἄλλο
δὲν ἔκανε ἢ χίρα τοῦ Κωνσταντίνου
τοῦ ΣΤ', παρὰ νὰ ζητήσῃ παντοῦ φί-
λους καὶ τρόπο γιὰ νὰ ἐκδικηθῇ τὴν
νύφη τῆς «τὴν ἐμβολαρία»² ὅπως τὴν
ἔλεγε, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἀναγκά-
στηκε μαζὶ μὲ τὶς κόρες τῆς ν' ἀφήσῃ
τὸ Ἱερὸ Παλάτι καὶ νὰ κλειστῇ σὲ
μοναστήρι.

Τὸ περιστάτικὸ ἐκεῖνο δὲ θὰ τὸ ξε-
χάσῃ κανεὶς ἀπὸ τοὺς παλατιανούς
ὅσα χρόνια καὶ νὰ ζήσῃ.

Ἡ Αὐγουστα Ἑλένη μὲ θαρρὺ πέν-
θος ἀκόμα ἀπὸ τὸ θάνατον τοῦ ἀν-
τρός τῆς, κύλησε μπροστὸς τὰ πόδια τοῦ
γιοῦ τῆς, τοῦ Ρωμανοῦ, κ' ἔκλαιε καὶ
παρακαλοῦσε. Δὲν τὴν πείραζε τόσο
ποῦ θ' ἄφηνε τὸ Ἱερὸ Παλάτι, τὴν ἄ-
νεση καὶ τὰ μεγαλεῖα τῆς, μὰ τὴ δάγ-
κωνε τὸ πείσμα, ἡ ἰδέα πὺς ὁ ἐμβο-
λαρία κατὰφερε νὰ τὴν νικήσῃ.

Ἀκόμα καὶ τὸν κόρφο τῆς ξεσκέ-
πασε, λένε, γιὰ νὰ τὸν ὀρκίσῃ στὸ γά-
λα ποὺ βύζαζε, νὰ πάρῃ πίσω τὴ σκλη-
ρή του ἀπόφαση.

Μ' αὐτὸς γύρισε ἀλλοῦ τὸ πρόσωπο,
χτύπησε μὲ τὸ μαστίγιον δυνατὰ ἕνα
σκυλὶ ποὺ βρέθηκε μπροστά του καὶ
ρώτησε ἀν' ἐτοιμάστηκαν ὅλα γιὰ τὸ
κυνήγι καὶ γιὰ τὴν ἀργοῦνη.

Τρεῖς ὥρες τώρα δὲ σήκωσε κεφάλι ὁ Ἰωσήφ Βρίγγας.

Θὰ περνοῦσε μὲ τὸ χελάνδιο³ τὸ
Βόσπορον μαζὶ μὲ τὴν ἀκολουθία του
καὶ δὲν ἔβλεπε τὴν ὥρα νὰ τελειώσῃ
τοῦτη ἡ ἐνοχλητικὴ σκηνή.

«Ὅσο γιὰ τὶς ἀδερφές του, τὶς πρι-
γκηποπούλες, οὐτε θέλησε κανὲν νὰ τὶς
δῇ. Τραβοῦσαν τὰ μαλλιά τους, φώ-
ναζαν, ἔκλαιγαν ποὺ ἦταν ντροπὴ νὰ
τὶς βλέπῃς καὶ νὰ τὶς ἀκούς. Τὶ ἔγινε
ἡ βασιλικὴ περὶφάνεια; Ἀλλοτε περ-
πατοῦσαν καὶ κοίταζαν ψηλά, οἱ Πορ-
φυρογέννητες, σὰν νᾶθελαν νὰ ξεχά-
σουν πὺς κατοῦν στὸ χῶμα. Κ' οὕτε
γελοῦσαν κ' οὕτε δάκρυζαν ποτές.
Βρίσκονταν θαρρεῖς πέρα ἀπὸ τὸν πό-
νο καὶ τὴν χαρὰ, ποὺ εἶναι ἀνθρώπινα
πολύ ἀνθρώπινα πάθη.

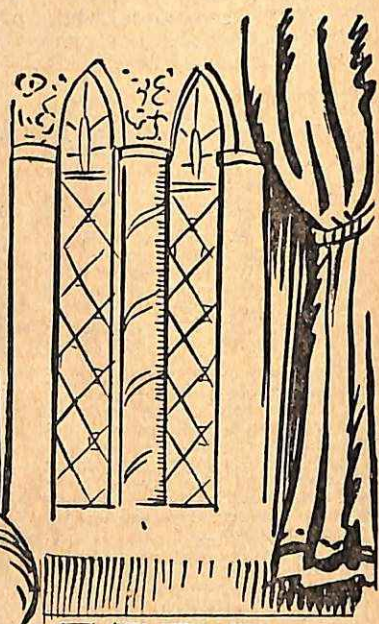
Καὶ τώρα; Οὐτε προσχεράρισες⁴
δὲ θάκαναν ἔτσι.

Ἀναγκάστηκαν σηκωτῆς νὰ τὶς βά-
λουν σὲ κλειστὰ λεκτικία⁵ καὶ νὰ τὶς
μεταφέρουν συνοδείᾳ στὸ μοναστήρι.

«Ὅχι ὁ Βρίγγας ἦταν ὁλοτελὴς βέ-
βαιος γιὰ τὸ τί σήμαιναν οἱ λέξεις:
«Πεσμένη δόξα». Μὰ καὶ ἡ ἄλλη «πε-
τεινός», Δυσκολεῦτηκε λιγάκι ἀλή-
θεια μὰ στερνὰ ἔφτασε στὸ συμπέρα-
σμα, πὺς διχῶς ἄλλο ἐννοοῦσε τὸν
Βασίλειον Πετεινὸ, πλοῦσιον ἄρχοντα
καὶ πατρίκιον τῆς αὐτοκρατορίας. Ἀπὸ
καιρὸ ὑποψιάζονταν. Γιατὶ τὸ μάτι τοῦ
Βρίγγα ἔφτανε ὡς τὰ κατάσθαι τῆς
ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου κ' ἀνάσενε κεί-
θε τὸν κρυμμένο λογισμό, σπαρταριστὸ
σὰν τὸ ψάρι ποὺ δὲν κατὰφερε νὰ ξε-
φύγῃ ἀπὸ τ' ἀγκίστρι.

Κανεὶς ἀπὸ κείνους ποὺ χρυσώνουν
μὲ γλυκόλογα τὸν κρυφὸ σκοπὸ τους
δὲν κοιτοῦσε νὰ τὸν ἀντικρύσῃ.

— Ὡστε ἔτσι λοιπὸν ὁ κύρ Βασι-
λειος Πετεινός... εἶπε κουνώντας τὸ
κεφάλι.

Σηκώθηκε κ' ἄρχισε νὰ
φέρνῃ βόλτες πᾶν ὡς κάτω.
Πελώριον κορμὶ ἀθλητικὸ
κ' ἕνα κεφάλι τὸ ἴδιο...
μὲ κάτ' μικρὰ ματάκια ποὺ
γυαλίζουν σὰν μαῦρες γάν-
τρες. Μάγουλα φουσκωμέ-
να... Ὁχρός... σὰν τὸ

κερὶ ἦταν ἡ ὄψη του. Ἕνα δέρμα μα-
ραμένο κι ὁλοτελὴς δάκρυον. Ἀνάμεσα
στὶς ἑκατοντάδες τῶν εὐνούχων ποὺ
τριγύριζαν στοὺς διαδρόμους τοῦ Ἱε-
ροῦ Παλατιοῦ ἦταν κ' αὐτὸς κά-
ποτε ἕνας. Μὰ τί ἐξυπνάδα! Ὁ Κων-
σταντίνος ὁ Πορφυρογέννητος, ποῦ-
ξερε νὰ διαλέγῃ ἀνάμεσα στοὺς ἀν-
θρώπους, κείνον ποὺ χρειαζόταν σὲ
κάθε περίστασι, σ' αὐτὸν ἔρριξε τὸ
μάτι του, ὅταν ἀναγκάστηκε νὰ μα-
κρύνῃ ἀπὸ τὴν αὐλὴ καὶ τὴ διοίκησιν
τὸν Βασίλειον, τὸν ἀδερφὸ τῆς γυναι-
κας του. Καὶ τόσο τὸν εἶχε ἐκτιμῇ,
ποῦ ἀκόμα καὶ στὴ στερνὴ του τὴν
ὥρα, δὲν παραμέλησε νὰ τὸν συστήσῃ
στὸ γιό του καὶ διάδοχον Ρωμανό.

— Σ' αὐτὸν νὰ ἐμπιστευθῇ τὸ βα-
σίλειον, τοῦ εἶπε... Εἶναι ὁ πιὸ ἀξίος
καὶ ὁ πιὸ πιστός ἀπ' ὅλους ποὺ βρί-
σκονται κοντὰ σου.

Ὡς τόσο ἡ παραγγελία τοῦτη δὲ
θάπινε καὶ τόσο τόπο, ἂν ὁ Βρίγγας
στὸ μεταξὺ δὲν εἶχε καταφέρει νὰ τρα-
βήξῃ τὴν ἐμπιστοσύνη τῆς Αὐγουστῆς
Θεοφανῶς.

Μὲ τὴν ἀλάθευτη κρίσι του, κάθισε
καὶ τὰ ζύγισε ὅλα καὶ τὰ ξαναζύ-
γισε καὶ κατάλαβε πὺς θὰ ἦταν
ἀσφαλτὰ ὁ νικητὴς στὸν ἀγῶνα ποὺ
ἀρχίθηκε ἀνάμεσα στὴν πεθερὰ καὶ τὴν
νύφη, κ' ἐντὺς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ κανόνισε
τὴ στάση του σύμφωνα μὲ τὸ συμφέ-
ρον του.

Συχνά, καθὼς λέγανε οἱ παλατια-
νοὶ, ἀντάμωνε τὴ Θεοφανῶν στὰ νυμ-
φαῖα⁶ τοῦ κήπου ἢ στὸ γυναικίτη —
γιατὶ εἶχε τὸ ἐλεύθερον νὰ μπαῖνι παν-
τοῦ ὁ γέροντος εὐνούχου — καὶ κεί πιά ὁ
ἄρχων δλόκληρης συζητοῦσαν γιὰ τὶς
ὑποθέσεις τῆς αὐτοκρατορίας κ' ἔ-
παιρναν ἀποφάσεις γιὰ κάθε ζήτημα.

Κ' ἦταν παράξενο ἀλήθεια νὰ βλέ-
πῃς μιὰ εἰκοσάχρονη κοπελοῦδα νὰ μι-
λάει μὲ τόση γνώση γιὰ τὸ κάθε τί
πολλὰς φορὲς ἄφινε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στό-
μα καὶ τὸν ἴδιο τὸν Βρίγγα, ποὺ ἔπαθε
ὡς τόσο καὶ πάλαιψε μὲ νύχια καὶ μὲ
δόντια τῆς ζωῆς του, καὶ μοναχὰ στὰ
ἐξήντα τοῦ πιά μπορούσε νὰ πῇ, πὺς
ἔμαθε τὸ μυαλό του καὶ σκληρῶς ἢ
καρδιά του, ὅσο χρειαζόταν γιὰ νὰ
κουμαντάρῃ ἀνθρώπους.

«Ὅχι, δὲν εἶναι τοῦτο πρᾶμα φυσι-
κό! Πολλὰς φορὲς τόξε σκεφτῇ κα-
θὼς ἔβλεπε ξαφνικὰ μέσα στὰ πράσι-
να μάτια τῆς ν' ἀστράφτῃ μιὰ λάμ-
πη... κάποτε — κάποτε ἐκεῖ, ὅπως κα-
θότανε καὶ μιλοῦσε ἡσυχὰ καὶ καλὰ.
Σὰ νὰ ᾄδανε ἀνάμεσα στὶς ἀνθρώπι-
νες σκέψεις τῆς καὶ τὴν δική του, ὁ
Σατανᾶς, τὴν ἀνομολόγητι.

Ἀπὸ τὰ στενόμακρα ἀψιδωτὰ παρά-
θυρα γλυστροῦσε τὸ βραδυνὸ φῶς μα-
λακὸ σὰ γὰρ στὴν ἀπέραντη σάλα...
στὸ χρυσωμένο θόλο, στὸ πάτωμα ποὺ
λαμποκοποῦσε σὰν καθρέφτης, στὰ
πολύχρωμα ψηφιδωτὰ, στὰ χνουδωτὰ
κρουσωτὰ βῆλα⁷ ποὺ ἔπεφταν βαρεῖα
κι ἐπίσημα.

Ἀνάλαφρον ἀγεράκι φουσοῦσε ἀπὸ τὸ
Βόσπορον.

Ὁ Βρίγγας περπατοῦσε ἀπάνω κά-
τω κ' ἀνάσενε ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ
βαθειὰ τὴν μυρουδιά ποὺ ἦταν χυμένη
ὁλοῦθε ἀπὸ θάλασσα, λουλούδια καὶ
νοτισμένο χῶμα.

Ἐκεῖνη ἡ φράση τὸν ἔρριχνε στὴ βα-
θειὰ συλλογή: «Περιμένει πό-
τε νὰ σηκωθῇ ὁ νικηφό-
ρος Λέων στὴ Χαλκῆ
πύλη»...

«Ὅχι γιὰ τὸ νόημά της. Ἦταν ὁλο-
φάνερο. Χαλκῆ ἔλεγαν τὴν πόρτα τοῦ
Ἱεροῦ παλατιοῦ. Ὁ ἀγνωστός θὰ θε-
λε τὸ δίχως ἄλλο νὰ πῇ πὺς κάποια
στάση θὰ ξεποῦσε ἐκεῖ, ξεσηκωμένη
ἀπὸ τὸ νικηφόρον λέοντα».

Αὐτὸ τὸ νικηφόρος λέων⁸ ὅμως
ποὺ ἦταν γραμμένο μὲ κόκκινο μελὰ-
νι τὸν μπερδεύε.

Πὺς ἦταν δυνατόν ὁ Νικηφόρος Φω-
κάς κ' ὁ Λέων Φωκάς ὁ ἀδερφός του —
τὸ ὅτι αὐτοὺς ἐννοοῦσε ὁ
ἀγνωστός τὸ εἶχε βέβαιον —
πὺς ἦταν δυνατόν νὰ κινη-
θοῦν ἐναντία στὸν αὐτοκρά-
τορα Ρωμανό; Τοὺς τί-
μησε μὲ τὰ πιὸ μεγά-
λα στρατιωτικὰ ἀξιώμα-
τα — ὁ ἕνας ἦταν δομέστι-
κος⁹ στὴν Ἀνατολή κ' ὁ
ἄλλος στὴ Δύση — τοὺς
χρῆσε ἀκόμα καὶ μὲ τὸν
τίτλον τοῦ μεγίστου⁹ κ' ἔ-
λαμπαν πιά ἀνάμεσα στὸ ἐ-
πίλοιπον ἀρχοντολόδι τρανό-
τεροι καὶ δυνατότεροι ἀπ'
ὅλους. Τὶ ἄλλο εἶχαν νὰ πε-
θυμῇσουν; Τὶ συμφέρον θὰ
τοὺς κινούσε νὰ βοηθήσουν
τὴν χίρα αὐτοκρατορίας;

Μὰ ἐξὸν ἀπ' αὐτὸ, ἡ ἐκ-
στρατεία τῆς Κρήτης ἦταν
σχεδὸν ἀποφασισμένη. Ἀ-
πόμεινε ἡ σύγκλητος ἀκόμα
νὰ δώσῃ τὴν συγκατάθεσιν
τῆς. Ὡς τόσο νὰ γίνη ἡ δὴ
κρεμότανη ὁλοτελὴς ἀπὸ τὸ Βρίγγα.

Μήπως δὲν τόξερε αὐτὸ ὁ Νικηφόρος
καὶ δὲν προσπαθοῦσε μὲ κάθε τρόπο
νὰ τὸν κερδίσῃ μὲ τὸ μέρος του;

«Ὅχι, γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωὴ του
ὁ παμπόνηρος παρακοιμώμενος δὲν
μποροῦσε νὰ καταλάβῃ τίποτα.

Ἄν ὅμως ὅλ' αὐτὰ ἦσαν μονάχα
συκοφαντὰ πτήδεα σκηνοθετημένη ἀ-
πὸ ἀνθρώπους ποὺ εἶχαν συμφέρον νὰ
τὸν χωρίσουν ἀπὸ τοὺς Φωκάδες σπέρ-
νοντας ζιζάνια ἀναμεσα τοὺς;

Τὸ πρᾶμα διχῶς ἄλλο ἔπρεπε τὸ
γρηγορώτερον νὰ ξεκαθαρισθῇ.

Τὸ βῆλο μιᾶς μεγάλης πόρτας κου-
νήθηκε ἀλσφρά, παραμέρισε ὑστερὰ
κ' ἕνα πρόσωπο ἀστεῖον, ζωωμένο,
ποὺ εἶχε ὡς τόσο κάτ' παιδιάντικο, μὲ
θλιμμένα μαῦρα μάτια, ξεπρόβαλε
στὸ ἀνοιγμά... Μόνον τὸ πρόσωπο...
καὶ τόσο χαμηλὰ, ποὺ θάβαζε στοί-
χημα πὺς κάθεται κεί πίσω στὰ γό-
νατα καὶ περιμένει.

Καθὼς ὁ Βρίγγας πῆγαινε σκεφτι-
κὸς ἀπάνω — κάτω, τὸν παρακολού-
θοῦσε γυρίζοντας σιγὰ — σιγὰ κατὰ τὸ
περπάτημά του, ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά ὡς
τὴν ἄλλη.

Εἶχε μιὰ ἐκφραση ὁλοτελὴς γελοία,
σὰ σκυλὶ φοβισμένο μὲ τὴν οὐρὰ κατὰ
ἀπὸ τὰ σκέλια ποὺ βλέπει παραγμένο
τὸν ἀφέντη του καὶ τοῦ κάκου πασκι-
εῖ νὰ καταλάβῃ ποῖα εἶναι ἡ ἀφορμὴ
τῆς ταραχῆς του.

Ξαφνικὰ χαμογέλασε καὶ τὰ στενά
του χελιά, καθὼς μισάνοιξαν, χαρά-
ξανε μιὰ καμπύλη γραμμὴ ποὺ ἔφτανε
ἀπὸ τὸ ἕνα αὐτὶ ὡς τὸ ἄλλο.

— Ζοζώ, Ζοζώ! πρόφερε σιγὰ κ' ἔ-
τσι ποὺ μόλις ἀκούστηκε σὰ σφύριγμα
ἡ φωνὴ του μέσα στὴ μεγάλη σάλα.
Ὁ Βρίγγας ἀκούσε καὶ χωρὶς νὰ

— Μίλα καθαρά.

Ξαφνιασθῇ, χωρὶς νὰ παραξενευθῇ κα-
θόλου, χωρὶς κανὲν νὰ γυρίσῃ, εἶπε:

— Σεραφεῖμ, δὲ σὲ συμβουλεύω νὰ
μ' ἐνοχλήσῃς αὐτὴ τὴ στιγμή. Ὅμως
τὸ βῆλο παραμέρισε πιὸ πολὺ καὶ πα-
ρουσιάστηκε ἔτσι δλόκληρον ἕνα πολὺ
περίεργον ὑποκείμενον... Τὸ ἀνάστημά
του δὲν ἦταν πᾶν ἀπὸ τὸ μέτρο...
Καμπούρης, μὲ πόδια στραβά καὶ
λεπτά. Φοροῦσε παρδαλὰ φορέματα,
μακρομύτικα παπούτσια καὶ σκουφὶ
πράσινο χρυσοκέντητο. Καθὼς προχω-
ροῦσε ἕνας ἦχος ἀπὸ πολλὰ ἀσημένια
κουδουνάκια τὸν συντρόφευε.

Ἡ ἀσκήσια τοῦ ἦταν ἀλήθεια φοβε-
ρὴ κ' ὅμως τὰ μαῦρα του μάτια εἶ-
χαν μιὰ γλύκα παράξενη ποὺ σ' ἔκανε
νὰ τὸν συμπάσῃς.

Τὸ νᾶν τοῦτο τὸν εἶχαν διώξῃ ἀπὸ
τὴ συντροφία τους ἢ τὸν εἶχαν ξεχάσει
φεύγοντας γιὰ τὸ μεγάλο πανηγύρι
ποὺ γινόταν στὶς Χῶνες, μιὰ παρέα
ἀπὸ μίμους ἀκροβάτες καὶ ταχυδακτυ-
λουργούς... Ἔτσι τὸν συνάντησε ὁ
Βρίγγας μιὰ μέρα σ' ἕνα στενὸ δρο-
μάκι τῆς βασιλεύουσας σ' ἐλεεινὴ κα-
τάσταση, πεινασμένο, ἀγρυπνῶ, κατα-
τρεγμένο ἀπὸ παιδιὰ κ' ἀπὸ μεγά-
λους.

(Ἀκολουθεῖ)

1 Ἐμπιστος τοῦ αὐτοκράτορα ποὺ κοιμότανε
δίπλα στὸν αὐτοκρατορικὸ κατῶνα.

2 Ἐμβολία λέγονταν οἱ στοές ποὺ βρίσκον-
ταν στοὺς μεγάλους δρόμους. Ἐμβολαρία λοι-
πὸν εἶναι ἡ γυναικὴ ποὺ σὺγγαζε ὅλη τὴν ἡ-
μέρα στὶς στοές αὐτὲς καὶ ἀνέχετο φυσικὰ σὲ τα-
πεινὴ τάξη.

3 Καράβια ποὺ πῆγαιναν μὲ πανιά καὶ
κουπιά.

4 Προσχεράριδες ἦσαν οἱ τεχνίτες, προσχε-
ράριδες λοιπὸν οἱ γυναικες τῶν τεχνιτῶν.

5 Φορεῖα.

6 Δημόσιες βρύσες μὲ στοές.

7 Παραπετάσματα.

8 Ἀρχιστράτηγος.

9 Βυζαντινὸς τίτλος ἀπὸ τοὺς μεγαλειε-
ρους.

Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΩΝ ΣΠΑΡΤΙΑΤΩΝ

Γ'. Η ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Όταν γεννᾶτο στη Σπάρτη ένα βρέφος, έπρεπε σύμφωνα με τους νόμους της πολιτείας να εξετασθῇ από τους γέροντες της φυλής του αν είναι άξιο να ζήσῃ. Τό έθιμο της εξετάσεως της άρτιμελείας των βρεφών ήταν παγελλήνιο, με τη διαφορά ότι στις άλλες ελληνικές πολιτείες την απόφασι έπαιρνε μόνος ο πατέρας του παιδιού, χωρίς να είναι αναγκασμένος να δώσῃ λόγο στις άρχες της πολιτείας γιά την απόφασί του. Στη Σπάρτη, αντίθετως, ο πατέρας δεν είχε γνώμη, αλλά οι γέροντες της φυλής, όπως είπαμε. "Αν ή έπιτροπή των γερόντων ένόμιζε ότι τὸ βρέφος δεν είχε τὰ φυσικά προσόντα γιά να γίνῃ πολίτης της Σπάρτης, τὸ παρέδιδε σέ ειδικούς υπαλλήλους τοῦ Κράτους, οἱ ὁποῖοι τὸ πετοῦσαν σέ μιὰ βραχώδη περιοχή, στοὺς λεγόμενους ἀποθέτες. "Αν ή απόφασι των γερόντων ήταν ευνοϊκή, τὸ νεογνὸ παρέδιδετο στοὺς γονεῖς του, οἱ ὁποῖοι είχαν τὴν υποχρέωσι νὰ τὸ ἀναθρέψουν μέχρι τῆς ἡλικίας των ὀκτῶ ἐτῶν. "Όταν τὸ παιδί ἔκλεινε τὰ ὀκτῶ χρόνια του, παρέδιδετο σέ ειδικὸ ὑπάλληλο τῆς πολιτείας, τὸν λεγόμενο παίδονόμο, ὁ ὁποῖος τὸ ὠδηγοῦσε σέ ειδικὸ στρατόπεδο γιά ν'ἀνατραφῇ μαζί με τ' ἄλλα παιδιά τῆς ἰδίας ἡλικίας. "Η ἀγωγή των παιδιῶν στη Σπάρτη βαστοῦσε ἕξι χρόνια, ἐπομένως στὰ στρατόπεδα αὐτὰ ὑπῆρχαν παιδιά 8—14 χρονῶν. "Αναλόγως των ἡλικιῶν ὑπῆρχαν καὶ ἰδιαίτερες τάξεις. "Έτσι τὰ παιδιά των 8 ἐτῶν, ποὺ ἀνήκαν σὴν πρώτη τάξη, ἔλεγοντο ῤωθιδαι. Τὰ παιδιά των 9 ἐτῶν ποὺ σχηματίζαν τὴν δεύτερη τάξη ἔλεγοντο προμηκιζόμενοι, των 10 ἐτῶν ἔλεγοντο μηκιζόμενοι, των 11 ἐτῶν ῤόπαιδες, των 12 ἐτῶν παίδες, των 13 ἐτῶν μελλήρρηες (οἱ μέλλοντες ἄντρες δηλαδὴ), καὶ των 14 ἔφηβοι, ὁπότε καὶ ἐτελείωναν οἱ σπουδές τους στὰ παιδικὰ στρατόπεδα. Τὰ παιδιά ὅλων αὐτῶν των ἡλικιῶν ἐγυμνάζοντο στρατιωτικὰ κάτω ἀπὸ τὶς ὀδηγίες ἐδικῶν δασκάλων, ἐμάθαιναν νὰ πειθαρχοῦν κι' ἀκόμα νὰ ἔχουν σύμπνοια. "Η γυμναστική καὶ στρατιωτικὴ ἐκπαίδευσις ἐρχόταν σὴν πρώτη γραμμῇ, ἐνῶ ή ἀνάγνωσι, ή γραφή, ή μουσική καὶ ή χορευτική τέχνη ἐρχόνταν σὰ δεύτερο εἶδος μαθήσεως, συμπληρωματικὸ των πρώτων. Τὰ παιδιά ἔτρωγαν ὅλα μαζί καὶ κοιμῶνταν ἐπίσης κατὰ ομάδες. Μετὰ τὸ 14ο ἔτος ὁπότε τελειώνει ή παιδικὴ ἀγωγή, ἀρχίζει ή φυσικὴ ἐ-

φθεία, ή ὁποία περιλαμβάνει ἐφήβους ἀπὸ 14—20 ἐτῶν. Κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη τῆς ἐφθείας, οἱ νέοι γυμνάζονταν συγχρόνως καὶ ὡς στρατιῶτες, ὥστε ὅταν ἔλγῃ ή περίοδος τῆς ἐφθείας νὰ μποροῦν νὰ μπαίνουν κατ' εὐθείαν σὶς τάξεις των πολεμιστῶν. Κάθε Σπαρτιάτης ήταν ὑποχρεωμένος νὰ παίρνῃ τὰ ὅπλα καὶ νὰ πολεμᾷ ὡς τὰ 60 του χρόνια. Οὐσιαστικὰ ὅμως ζοῦσε τὸν αὐστηρὸ στρατιωτικὸ βίον ὡς τῆς ἡλικίας των 30 ἐτῶν, ὑποχρεωμένος νὰ τρώῃ καὶ νὰ κοι-

Σπαρτιατικὸν ἀγγεῖον ἀνευρεθὲν εἰς τὸν ναὸν τῆς Χαλκιοῦκου Ἀθηνᾶς.

μάται στοὺς στρατῶνες. Μετὰ τὰ 30 χρόνια ὁ πολίτης ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κοιμᾶται σὸ σπίτι του, ἀλλὰ ὄχι καὶ νὰ τρώῃ. "Όλοι οἱ πολῖται τῆς Σπάρτης, ἀπὸ τοῦ βασιλέως μέχρι των ἀπλῶν πολιτῶν, είχαν τὴν υποχρέωσι νὰ τρῶνε στὰ συσσίτια, τὰ λεγόμενα ἀνδρεία, ή συσκήνια. Τὸ οἰκοδόμημα των συσιτίων ήταν ἀπέραντο καὶ εἶχε τραπέζια ὅπου οἱ πολῖται ἔτρωγαν ἀνὰ δεκαπέντε. Οἱ δεκαπέντε αὐτοὶ ἄντρες ἀποτελοῦσαν μιὰν ἀχώριστῃ συντροφιά, ή ὁποία δεν ἐχωρίζετο οὔτε στοὺς πολέμους. "Αν κανένας ἀπὸ τοὺς δεκαπέντε σκοτωνόταν σέ μάχη ή πέθαινε, ὁ ἀναπληρωτῆς του ἐξελέγετο διὰ ψηφοφορίας μετὰ τῶν 15. Σέ κάθε ομάδα ὑπῆρχε ἕνας ἀρχηγός, ὁ λεγόμενος κρεσδαίτης. Πρὸ τοῦ 5ου αἰῶνος π. Χ., τὰ συσσίτια είχαν πολεμικὸ χαρακτήρα κι' ἀποτελοῦσαν ἕνα εἶδος διαρκoῦς ἐπιστρατεύσεως των πολιτῶν, ἀλλὰ μετὰ τὸν 5ο αἰῶνα τὰ συσσίτια χάνουν τὴν πολεμικὴ σημασίαν τους καὶ

παίρνουν τὸν χαρακτήρα τῆς ἰσότητος καὶ τῆς κοινότητος τοῦ ἀπλοῦ βίου. Τὸ φαγὶ των πολιτῶν ἀποτελεῖτο ἀπὸ μέλανα ζωμόν, ή βαφήν ή αἰματίαν (εἶδος σούπας ἀπὸ αἷμα ζώων) καὶ ἀπὸ κριθῖνο ψωμί, τυρί, σῦκα καὶ κρασί. Κάθε πολίτης ήταν ὑποχρεωμένος νὰ φέρῃ στὸ συσσίτιο ὅρι-σμένες ποσότητες ἀπὸ κριθάρι, τυρί, σῦκα καὶ κρασί. "Η εἰς εἶδος εἰσφορὰ ήταν ἴση γιά ὅλους. "Εκεῖνοι ποὺ δεν ἔτρωγαν στὰ συσσίτια δεν είχαν καὶ πολιτικά δικαιώματα καὶ ἐθεωροῦντο ἀπὸ τοὺς πολῖτες ἄτιμοι ὅσο καὶ οἱ φυγάδες των πολέμων. "Επίσης εἶναι χρήσιμο νὰ προσθέσωμε ὅτι οἱ βασιλεῖς ἐλάμβαναν μέρος στὰ συσσίτια με ἐξοδα τοῦ δήμου. "Επίσης οἱ "Εφοροι δεῖννοῦσαν χωριστὰ σέ δικὸν τους τραπέζι, τὸ λεγόμενο "Εφορεῖον.

Καὶ τώρα λίγα γιά τὴν ἀνατροφή των κοριτσιῶν καὶ τὴν κοινωνικὴ θέσι των γυναικῶν. "Όπως καὶ τὰ ἀγόρια, ἔτσι καὶ τὰ κορίτσια τῆς Σπάρτης ἐξεπαιδεύοντο σέ ομάδες, μαθαίνοντας χορὸ, τραγούδια καὶ ἐλάχιστα γράμματα. "Ακόμα ἐγυμνάζοντο στὸν δίσκο, στὸν δρόμο, στὴν πάλῃ καὶ στὸ ἀκόντιο, διοργανώνοντας καὶ σχετικούς δημόσιους ἀγῶνες ή παρακολουθώντας τοὺς ἀγῶνες των ἀγοριῶν. Βέβαια ή δημοσία φροντίδα γιά τὰ κορίτσια ήταν πολὺ πιὸ μικρὴ ἀπ' ὅτι ήταν γιά τὰ ἀγόρια. Τὰ κορίτσια είχαν τὸ δικαίωμα νὰ μένουν κοντὰ στοὺς γονεῖς τους καὶ νὰ ἀσχολοῦνται με τὴ φροντίδα τοῦ πατρικοῦ σπιτιοῦ. Μετὰ τὸν γάμο τους, οἱ γυναῖκες ζοῦσαν βίον ἀπολύτως οἰκιακόν, ὅπως καὶ σ' ὅλες τὶς ἐλληνικὲς πολιτείες. Φρόντιζαν γιά τὸ σπῆτι τοῦ συζύγου τους, ἀνέτρεφαν τὰ παιδιά τους μέχρι τῆς ἡλικίας 8 ἐτῶν καὶ γενικὰ ἀπεσύροντο ἀπὸ τὴ δημόσια ζωὴ τῆς πολιτείας μέχρι τὸ τέλος τοῦ βίου τους. Πάντος ὁ κοινὸς βίος των ἀντρῶν ήταν σοβαρὸ ἐμπόδιο γιά τὴν ἀνάπτυξι οἰκογενειακοῦ βίου, κι' ἔτσι οἱ Σπαρτιάτιδες δεν ἔχουν νὰ ἐπιδειξοῦν σπουδαία προσόντα. "Εξ ἄλλου, λόγω των γυμναστικῶν ἀσκήσεων καὶ τῆς ἀνδροπρεποῦς ἀγωγῆς των, οἱ γυναῖκες τῆς Σπάρτης δεν κατῴρθωναν νὰ εὐδοκίμησουν σέ καθαρῶς γυναικεῖα ἔργα.

"Εξετάσαμε πολὺ σύντομα καὶ σέ γενικὲς γραμμὲς τὴν ἰδρυσι τῆς πολιτείας των Σπαρτιατῶν, τὸ πολίτευμά τους καὶ τὴν κοινωνικὴ μορφή της. "Η Σπάρτη προσέφερε κι' αὐτὴ ἀπὸ τὴν ἀποψη τὴν διοικητικὴ, μεγάλη συμβολή στὴ διαμόρφωσι των συγχρόνων πολιτευμάτων, ὅπως κι' ὅλες οἱ ἐλληνικὲς πολιτείες καὶ ἰδιαίτερα ή Πολιτεία των Ἀθηναίων με τῆς ὁποίας τὴν ὀργάνωσι θ' ἀσχοληθοῦμε ἄλλοτε. **Β.**

* Η ΜΗΤΕΡΑ *

(Ἀπ' τὰ Θεσσαλικά Διηγήματα τοῦ Γιώργου Βαλταδώρου)

Οἱ γιατροὶ τὸν είχαν ἀποφασίσει... Καθάρισαν με τὴν ἀκρία τοῦ μαντηλιοῦ τους τὰ θαμπωμένα χρυσὰ γυαλιά τους... Κι' ἔσκυψαν κι' αὐτοὶ στὰ γιάτροσόφια... Μιὰ ζωὴ πῆγαινε νὰ τελειώσῃ τὸ δρόμο της!... Εἶχανε μετρήσει κιόλας με τὸ κρὸς, σὰν ἀπὸ μολύβι χέρι ποὺ ἔχουν οἱ γιατροὶ, τὸ σφυγμὸ ποὺ θάκανε ἀκόμα μιὰ ζωὴ ἀρρώστη... Μιὰ μικρὴ σπῆθα, σταλαγματιά ζωούλας, ἔμεινε ἀκόμα, κρυμμένη, βαθεῖα, σ' ἀδύναμα στήθῃ τ' ἀρρώστου... Καὶ πάλευε κι' αὐτὴ νὰ σῆσῃ...

Κι' οἱ γιατροὶ κουνούσαν τὸ σοφὸ κεφάλι τους! "Εκείνη τὴ στιγμὴ φάνηκε μιὰ γροῦλα με τὴ μαύρη πλατεῖα μαντήλα της, ποὺ ἄφηνε ἕνα μαῦρο μεγάλο λεκκὲ στὴ μαριμαρηνία σκάλα τοῦ νοσοκομείου. Κανένας δὲ μπόρεσε νὰ μᾶθῃ πὼς ἦρθε ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ μακρινοῦ χωριοῦ της, κι' ἀκόμα, τί κρατοῦσε σὸ ταγάρι της, με τὴν προσοχή, σὰν ἕνα πολύτιμο πρᾶγμα. Τὰ γεροντικὰ της γόνατα—

σὰ νὰ λῦθηκαν οἱ κόμποι τους— είχαν λυγίσει, ὄχι τόσο ἀπ' τὸν κόπο π' ἀνέθηκε τ' ἀμέτρητα σκαλοπάτια, ὅσο ἀπὸ τὴν ἀγωνία νὰ ὄῃ, καὶ νὰ προφτάσῃ τὸ γυῖο της.

Στὴν ἀπέραντῃ ἀσπρὴ σάλα οἱ ἄρρωστοι καὶ σὸ προσκεφάλι τοῦ καθενὸς ἀγρυπνᾶνέ οἱ Πόνος με τὴ Σιωπὴ... Τὰ βαρεῖα κρεββάτια τους, τῶνα κοντὰ σὸ ἄλλο, τόσο κοντὰ, ποὺ θάλεγες πὼς τὰ τραβοῦσαν οἱ ἴδιοι οἱ ἀρρωστοὶ ἀπὸ τὸν πόνο, γιά νὰ πάρουν παρηγοριά καὶ δύναμι οἱ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλον... "Η ἴδια ἀρρώστεια κι' ή δυστυχία ἐνάδουν περισσότερο ἀπ' τὴ μάταια εὐτυχία ποὺ γελᾷ κάτω ἀπὸ τὴ μάσκα της.

— Μητέρα, ἀν δεν ἐρχόσουν, θὰ πέθαινα!...

— Κι' ἐγὼ, παιδί μου, ἀν δὲ σ' ἐβλεπα!...

Κι' ἔγινε τὸ θαῦμα αὐτό... καὶ τὸ παιδί της... δεν πέθανε!...

Οἱ γιατροὶ ἀκόμα καθαρίζουν με τὴν ἀκρία τοῦ μαντηλιοῦ τους τὰ χρυσὰ γυαλιά τους, γιά νὰ ἴδουν καὶ νὰ πιστέψουν... Μά, τὰ μάτια τους εἶναι θαμπωμένα ἀπ' τὴ σοφία των βιθλιῶν καὶ δεν βλέπουν.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΛΤΑΔΩΡΟΣ

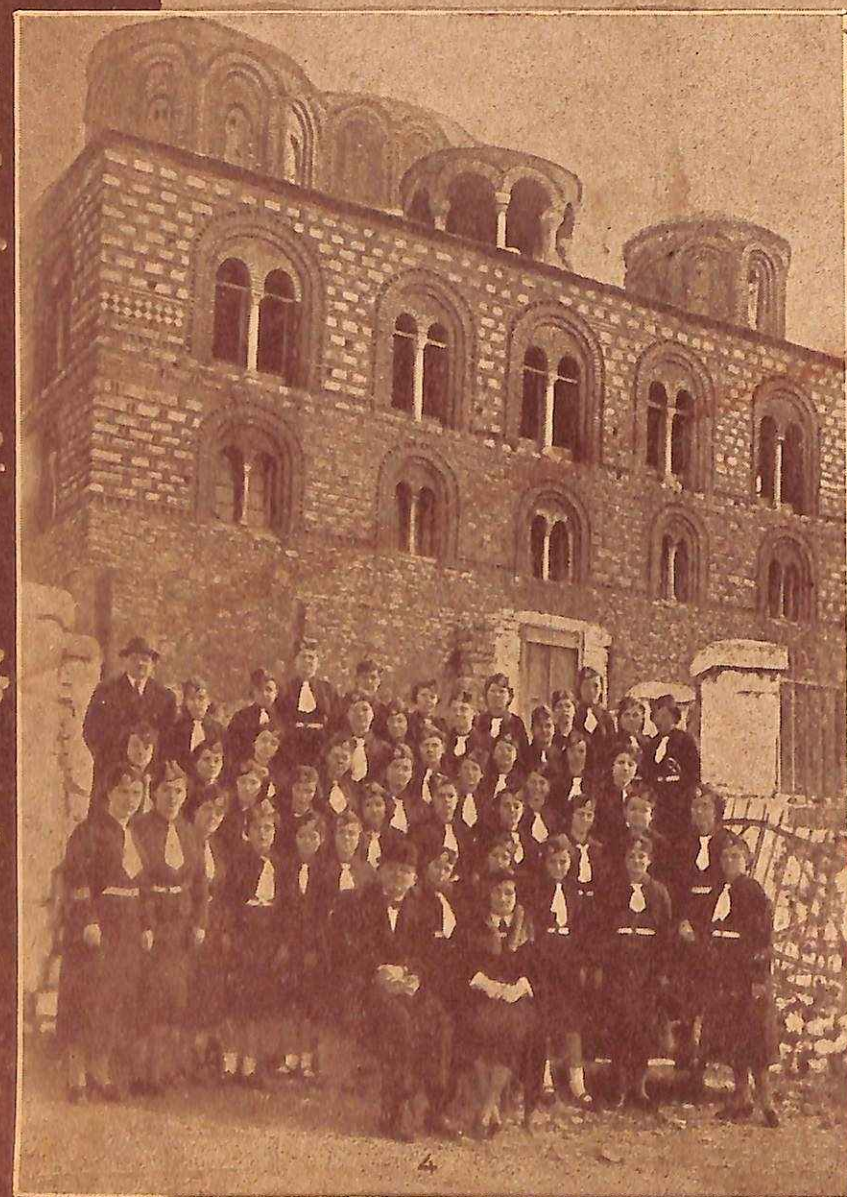
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΙΝ ΤΟΥ ΥΦΥΠΟΥ ΤΥΠΟΥ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ κ. Θ. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗ ΕΙΣ ΑΙΓΥΠΤΟΝ

Ο Περ. Διοικητής κ. Δ. Έγγλέζος προσφωνῶν τὸν Ὑφυπουργὸν Τύπου καὶ Τουρισμοῦ κ. Θ. Νικολοῦδην κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν των μονάδων τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀλεξανδρείας.

Ο Ὑφυπουργὸς Τύπου καὶ Τουρισμοῦ ὁμιλῶν πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας Ἀλεξανδρείας.

1) Φαλαγγίται & Φαλαγγίτισσαι του Τάγματος Ε. Ο. Ν. Μηλοτόπου (Γιαννιτσών). 2) Ο Κ. Ε. Νεολαίας κ. 'Αλέξανδρος Κανελλόπουλος κατά τελευταίαν φωτογραφίαν του με την στολήν του άνθυποσημηναγού. 3) Τμήματα Ε.Ο.Ν. της 181ης Φάλαγγος 'Αλεξανδρουπόλεως εις μίαν παρέλασιν. 4) Τμήμα Φαλαγγιτισσών 'Αρτης πρό του Ιστορικού ναού της Παρηγορησίας μετά του Νομάρχου. 5) Φαλαγγίτισσαι XXXI Περ. Διοικήσεως Δράμας. 6) Αι σημαίαι της Ε.Ο.Ν. Σπάρτης.

Γ'.

ΚΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΡΕΑ

Ἡ ἀνατροπὴ τοῦ Οὐρανοῦ ἀπὸ τὸν Κρόνον σημειώνει μιὰ νέα περίοδο στὴν ἐξέλιξι τῆς Δημιουργίας.

Ἡ μεταβολὴ αὐτὴ ἔχει τὴν βαθύτερη σημασίαν της. Ὁ Οὐρανός, ὅπως εἶδαμε, προσπάθησε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πρόοδο καὶ τὴν ἀνάπτυξιν καταθραύρωντας τὰ τέκνα του. Τώρα, μὲ τὸν Κρόνον ἐπὶ κεφαλῇ, τὸ ἔργο τῆς Δημιουργίας θὰ συνεχίσῃ τὸν δρόμον του. Ὁ Κρόνος θὰ γίνῃ ὁ θεμελιωτὴς μιᾶς νέας Δυναστείας, τῆς Δυναστείας τῶν Τιτάνων.

Ἡ ἰδέα αὐτὴ εἶναι ἀπλὴ καὶ ἡ σημασία της δλοφάνερη... Ἡ αἰώνια Φύσις μὲ τὸ γόνιμο καὶ δημιουργικὸ σφρίγος της ἀναδεικνύεται νικητρία τῶν πρώτων ἐμποδίων ποὺ ἀντιμάχονται στὴν πρόδο τῆς καὶ συνεχίζει θριαμβευτικὰ τὸ διαμορφωτικὸ τῆς ἔργου. Ἡ φύσις αὐτὴ εἶναι ἡ Γαῖα καὶ οἱ Τιτάνες ποὺ παριστάνουν τὶς πρωτόγονες φυσικὰς δυνάμεις, ἀφοῦ ἐμεινάν γιὰ λίγο σκλαβωμένοι καὶ ἀδρανεῖς, ἀνακτοῦν καὶ πάλι τὴν ἐλευθερίαν τους, ἐνῶ νέες γενεὲς θεῶν, νέες δηλαδὴ δυνάμεις, ἐρχονται νὰ προστεθοῦν στὶς πρώτες.

Ἐν τούτοις μὲ τὴν δυναστεία τοῦ Κρόνου δὲν φθάνουμε στὴν ποθητὴ τελειότητα τοῦ Κόσμου... Ἡ ὀριστικὴ γαλήνη εἶναι ἀκόμῃ μακριά. Πρὶν φθάσουμε σ' αὐτὴν ὁ κόσμος θὰ γνωρίσῃ καὶ νέα ἀναστάτωση, θὰ περάσῃ καινούργια κρίσις. Τὸ ἴδιο τέλος ἐπιφυλάσσεται στὸν δεῦτερο δυνάστη τοῦ κόσμου, στὸν ἐκδικητικὸ Κρόνον. Κι' αὐτός, ὅπως ὁ πατέρας του, θὰ προσπαθῇ νὰ ἐναντιωθῇ στὴν ἀνάπτυξιν τῆς ζωῆς καὶ θὰ πολεμηθῇ ἀπὸ τὸ ὑστερότοκο παιδί του. Κι' αὐτός, ὅπως ὁ Οὐρανός, θὰ ὑπερνικηθῇ ἀπὸ τὶς ἀνώτερες δυνάμεις, ἀπ' τὶς τελειότερες μορφές, ποῦ, ἀγέννητες ὡς τὴν στιγμὴ, φανερώνονται στὴν δευτέρῃ αὐτῆς περίοδῳ.

Ἄλλ' ἄς ἀφήσουμε τὸν μῦθο νὰ μᾶς τὰ ἱστορήσῃ καλύτερα.

Ἀφοῦ ἔπαψε νὰ βασιλεύῃ ὁ Οὐρανός, ἡ Γαῖα ἔπεισε τοὺς Τιτάνες νὰ ἐλευθερώσουν ἀπὸ τὰ δεσμὰ τοῦ Ταρτάρου καὶ τοὺς ἄλλους ἀδελφούς των, τοὺς Κύκλωπες καὶ τοὺς Ἑκατόχειρες. Μὰ ὁ Κρόνος ποῦ ἦταν ἐξυμνος καὶ προνοητικὸς κατάλαβε πὼς δὲν θὰ ἦταν ποτὲ ἥσυχον τὸ κεφάλι του, οὔτε ἡ ἐξουσία του ἀσφαλὴς, ὅσο τὰ ἀνυπότακτα καὶ ρωμαλέα ἀδέρφια του ἦταν ἐλεύθερα μέσα στὸ βασίλειό του. Χωρὶς νὰ ἀργοπορήσῃ λοιπὸν στοχάστηκε καὶ βρῆκε τρόπο νὰ δεσμεύσῃ καὶ πάλι τοὺς Κύκλωπες μαζί μὲ τοὺς Ἑκατόχειρες ρίχνοντας διχόνοια μεταξύ τους καὶ πολέμους τους ἔτσι χωρισμένους.

Γιὰ νὰ εἶναι μάλιστα σίγουρος πὼς ἡ σκλαβιά τους θὰ διαρκέσῃ παντοῖν ἔβαλε φύλακα, στὴ σιδερόφραχτη πύλῃ τοῦ Ταρτάρου, ἕνα αἰμόθυρον τέρας μὲ κοφτερὰ νύχια καὶ πρασινόμενες φτεροῦγες ποὺ τὸ ἔλεγε Κάρμπη.

Ἐμείναν τότε μόνοι τοῦ Κόσμου

ἄρχοντες καὶ κυρίαρχοι ὁ Κρόνος καὶ οἱ Τιτάνες καὶ μοιράστηκαν μαζί μὲ τὶς ἀδελφές των Τιτανίδες τὴν πλοῦσιαν κληρονομίαν τοῦ πατέρα τους.

Ὁ Κρόνος βέβαια κράτησε τὴν μερίδα τοῦ λέοντος καὶ βασιλεψε πάνω ἀπ' ὅλους. Αὐτὸς ἦταν ὁ ἐξουσιαστὴς τῶν πάντων καὶ στὴ θέλησί του δὲν ἔντιγνιμονοῦσε κανένας. Πῆρε γυναῖκα του τὴν Ρέα, τὴν μικρότερη ἀπ' τὶς Τιτανίδες, καὶ μ' αὐτὴν ἐγέννησε πέντε παιδιά. Τὴν Ἑστία, τὴν Δημήτρα, τὴν Ἥρα, τὸν Πλούτωνα καὶ τὸν Ποσειδῶνα.

Τὰ παιδιά τῆς Ρέας καὶ τοῦ Κρόνου εἶναι οἱ ἀρχαιότεροι θεοὶ τῆς Ἑλληνικῆς λατρείας.

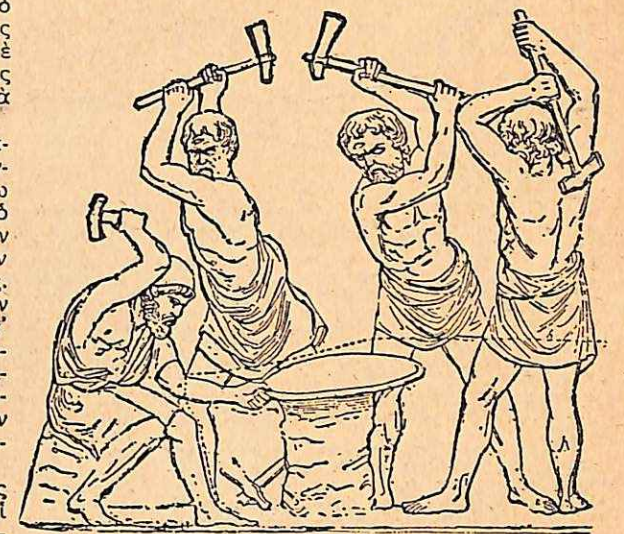
Γιὰ τὴν ὥρα δὲν ἔχουν ἀκόμῃ καμμιὰ δύναμι, καμμιὰ ἐξουσία καὶ εἶναι ὑποταγμένοι στὴ θέλησιν τοῦ Κρόνου καὶ στὴν αὐθαίρεσιν τῶν Τιτάνων. Εἶναι ὅμως προσωρισμένοι νὰ βασιλέψουν κάποτε στὸ στερέωμα τῆς Ἑλληνικῆς Θρησκείας μ' ὅλη τὴν αἰγλή τῆς θεότητός των.

Οἱ Τιτάνες, ἀφοῦ, καθὼς εἶπαμε, μοιράστηκαν τὴν κληρονομίαν τοῦ Οὐρανοῦ, διᾶλεξαν ὁ καθένας ἀπὸ μιὰ Τιτανίδα γιὰ σύζυγον καὶ ἄφησαν τέκνα πολλὰ καὶ πληθὺς ἀπογόνων.

Δὲν μπορούμε ὅμως νὰ ξέρουμε πὼς μερίδιο ἔλαχε στὸν καθέναν ἀπὸ τὸν πατρικὸν κλῆρον, δηλαδὴ πὼς μέρος τοῦ κόσμου δόθηκε στὸν καθέναν γιὰ νὰ τὸ ἐξουσιάζῃ. Εἴμαστε ἀκόμῃ σὲ μιὰ σκοτεινὴν περίοδο τῆς Δημιουργίας, ὅπου τὰ στοιχεῖα τοῦ Σὺμπαντος δὲν ἔχουν ξεχωριστῇ μεταξύ τους. Τὸ χάος ἐξακολουθεῖ ἀκόμῃ νὰ ἀντιστέκεται στὴν διαμορφωτικὴν προσπάθειαν τοῦ Κρόνου. Ἀλλ' οὔτε καὶ οἱ μορφές τῶν Τιτάνων καὶ τῶν Τιτανίδων εἶναι καθαρὰ καὶ εὐκολοδιάκριτες. Οἱ Ἕλληνες μυθογράφοι καὶ οἱ παλαιότεροι ποιηταὶ δὲν μᾶς λένε ἀρκετὰ γι' αὐτοὺς. Περιορίζονται μόνο νὰ μᾶς ἀναφέρουν τὰ ὀνόματά τους καὶ νὰ μᾶς ποῦν ποιοὶ ἦσαν οἱ ἀπόγονοί τους.

Ἀπὸ τὰ ὀνόματά των λοιπὸν μονάχα, κι' ἀπὸ τὶς γενιές ποὺ ἔφεραν στὸν κόσμον, προσπαθεῖ σήμερον ἡ ἐπιστημονικὴ ἐρευνα νὰ ξεδιαλύνῃ ποιά φυσικὴ δύναμι ἀλληγορεῖται σὸ πρόσωπον καθὲς Τιτάνος καὶ τί ρόλον ἔπαιξε καθένας τους στὴν βασιλείαν τοῦ Κρόνου.

Ὁ Ὁκεανὸς λόγῳ χάριν εἶναι ἡ προσωποποίησις τοῦ ὑγροῦ στοιχείου. Δὲν εἶναι ἀπλῶς μιὰ θαλάσσιαν θεότητα, ὅπως ὁ Ποσειδῶν καὶ ἡ Ἀμφιτρίτη στὴν ἀνεπτυγμένη μυθολογία. Ἡ μορφή τοῦ Τιτάνος Ὁκεανοῦ εἶναι ἀπόρροια τῆς ἰδέας ποὺ εἶχαν οἱ μυθικοὶ ἄνθρωποι γιὰ τὸν Ὁκεανόν. Κατὰ τὴν μυθικὴ αὐτὴ ἀντίληψιν ὁ Ὁκεανὸς εἶναι ἕνα ὑπερκόσμιον ποτάμι, ποὺ ἡ ὀρμητικὴ νεροποντὴ του ἐπιστρέφει στὶς αἰώνιες κι' ἀνεξάντλητες

Οἱ Κύκλωπες ἐργαζόμενοι μετὰ τοῦ Ἡφαίστου.

πηγές του. Μέσα στὴν πλατεῖαν καμπυλωτὴν κοίτη περισφίγγει τὴ γῆ καὶ τὴ θάλασσαν καὶ εἶναι τὸ ἀπώτατον ὄριον τῶν ὁρατῶν πραγμάτων. Αὐτὴ λοιπὸν τὴν Ὁκεανείαν Ὀντότητα ἀναγνωρίζουμε στὴ μορφή τοῦ Τιτάνος Ὁκεανοῦ.

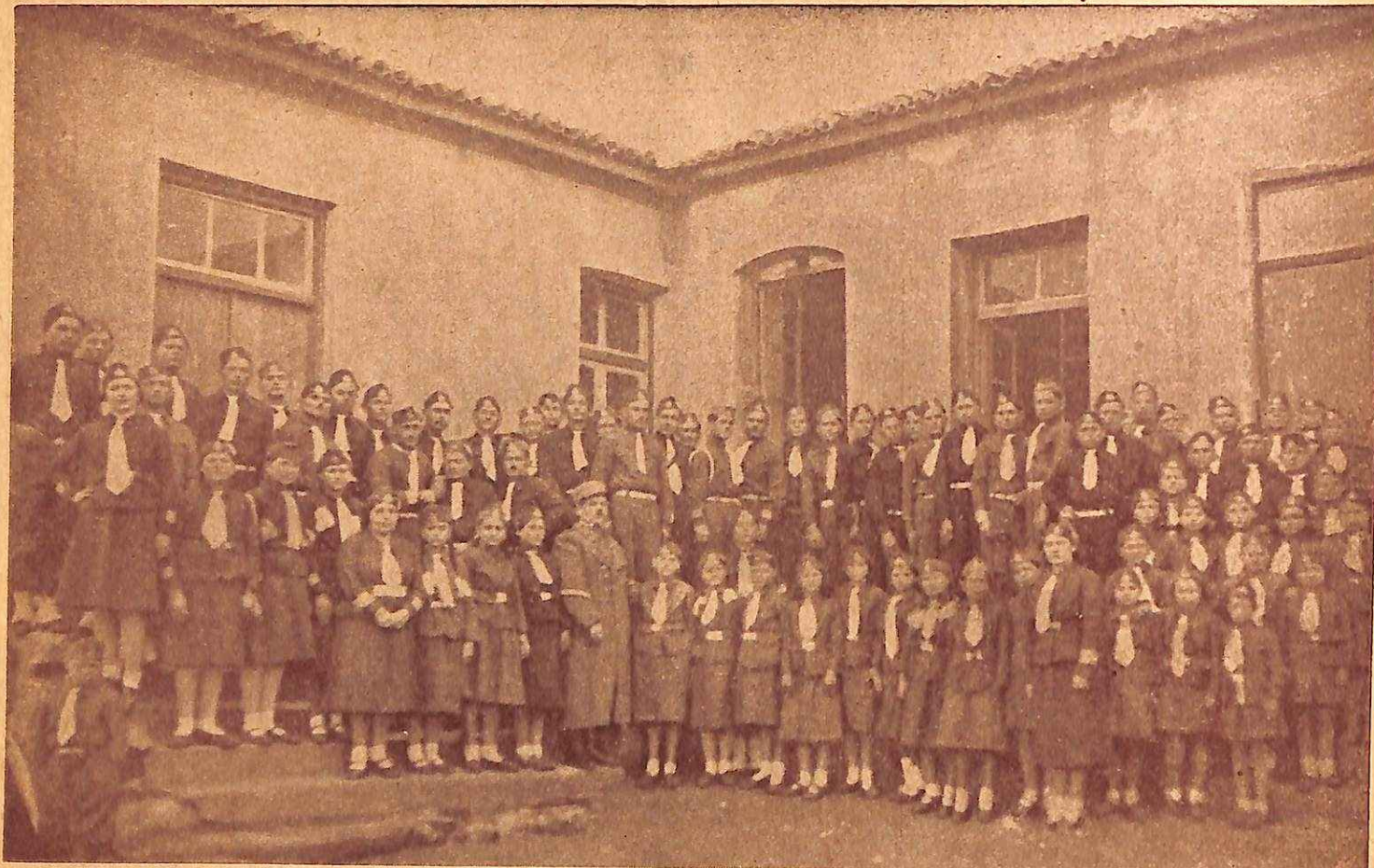
Ὁ Ὑπερίων πάλι κατὰ λέξι σημαίνει αὐτὸν ποὺ βαδίζει στὰ ὕψη· συμπεραίνουμε λοιπὸν πὼς εἶναι ὁ ἥλιος ποὺ στὴν καθημερινὴν του τροχίαν φαίνεται πάντα πάνω ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα. Ὁ Κρόνος σημαίνει καὶ πάλι τὸν ἥλιον καὶ τοῦτο γιὰτὶ ἀπ' τὴ γενεὰ του βλέπουμε νὰ φυτρώνῃ ὁ Ἀστράτης, ποὺ εἶναι πρόσωπον τοῦ ἀστρικοῦ βασιλείου.

Ἡ Τιτανίδα Φοῖβη εἶναι αἰθερία ὑπόστασις καὶ συμβολίζει τὴν λαμπρὴν ἀκτινοβολίαν τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης. Ἐνῶ ἡ Θεία εἶναι ἡ ἥως καὶ παριστάνει τὴν ὠχρόλευκην λάμψιν τῆς αὐγῆς. Τέλος ἡ Ρέα εἶναι θεότης τῆς γῆς, τῆς γῆς ποὺ ἔλαβε πᾶν τὸν φυσικὸν σχηματισμό της καὶ διαμορφώθηκε ὀριστικὰ. Ἐνῶ ἡ Γαῖα παριστάνει τὸ ὕλικόν στοιχεῖον τοῦ κόσμου ἀδιαμόρφωτον καὶ ἀδιάπλαστον, ἡ Ρέα συμβολίζει τὴν σχηματισμένην γῆν, μὲ τὰ ποτάμια, τὰ βουνὰ καὶ τὰ λειβάδια της, στὴν ὁποίαν μάλιστα πρώτη ἀπ' ὅλους τοὺς θεοὺς ἔρχεται νὰ πατήσῃ.

Στὴν διαδοχὴ αὐτὴ διακρίνουμε καθάρωτα ν' ἀπεικονίζεται μιὰ θαυμασία κοσμογονικὴ ἀλήθεια. Ἡ Γαῖα εἶναι ἡ ὕλη, Ἡ Ρέα εἶναι ἡ γῆ. Ὁπὼς ἡ Ρέα γεννήθηκε ἀπὸ τὴν Γαῖαν, ἔτσι καὶ ἡ γῆ ἐπλάστηκε ἀπὸ τὴν ὕλην.

Μ' αὐτοὺς λοιπὸν ὅλους βοηθούς καὶ συμπαραστάτες δυνάστευσεν καὶ κυβερνοῦσεν ὁ Κρόνος τὰ ἄτακτα καὶ ἀνυπότακτα στοιχεῖα καὶ κάποια προσωρινὴ γαλήνη ἡμέρωσε τὴν ὄψιν τῆς πλάσης, γιὰτὶ ὁ Κρόνος στὴν ἀρχὴ τῆς βασιλείας του δειχτικὴ συνετὸς κυβερνήτης, χρησιμοποιοῦντας ὅπου ἔπρεπε τὴν βίαν καὶ τὴν τόλμην, τὴν ποιηρίαν ὅταν ἦταν ἀνάγκη καὶ καμμιὰ φορὰ τὴν πραότητα καὶ τὴν συγκρατᾶσαι.

Κ. Βέρ.

Φαλαγγίται καὶ Φαλαγγίτισσαι Σχηματισμοῦ Ε.Ο.Ν. Λιμνῶν τῆς Περ(κῆς) Ὑπο(δ)σεως Ἀργους.

Ὁμάς Φαλαγγιτῶν Λόχου Εἰδικότητων Σ. Σ. Ἀγγλίστης.

(Συνέχεια
έκ του προηγούμενου)

— Κι' ο σταύλος,
της είπα, αλλάξε από
τότε που έφυγε η καύ-
μένη ή Κοκκίνω,
που σαν κι' έμένα κι'
αυτή δεν ήθελε να φύγῃ.

— Καθόλου. Τώρα βάζω κεί μέσα τὰ ξύ-
λα μου.

Καί καθώς ήμαστε τρία - τρία μπροστά στο
σταύλο, ή μάνα - Μπαρμπερίνα έσπρωξε την
πόρτα.

Τότε ή αγελάδα μας, που πεινούσε και
νόμιζε πως της έφερναν να φάῃ, άρχισε α-
μέσως να μουγγρίζει.

— Μιά αγελάδα! — μια αγελάδα στο σταύ-
λο! φώναξε ή μάνα - Μπαρμπερίνα.

Δέν μπορούσαμε πιά να κρατηθούμε, ο Ματ-
τίας κι' εγώ βάλυμε τὰ γέλια.

“Η μάνα - Μπαρμπερίνα μάς κοιτάζε κατά-
πληκτη. “Αλλά της φαίνονταν τόσο άπίστευτο
πράγμα ή εγκατάσταση μιας αγελάδας στο
σταύλο, ώστε μ' έια μας τὰ γέλια, δέν
μύπορεσε να καταλάβῃ.

— Είναι μία έκ πλ η ξ η, της είπα τότε
εγώ, μία έκπληξη που σκεφθήκαμε να σου
κάμουμε” κι' αυτή είναι καλύτερη από τις
γλυκοπατάτες, ψέματα;

— “Εκπληξη! Ψιθύρισε ή παραμύνα μου.

— Ναι. Είπα πως δέν έκανε να γυρίσω με
άδεια χέρια στη μάνα - Μπαρμπερίνα, που
στάθηκε τόσο καλή στο μικρό της Ρεμῃ, το
έρημο παιδί, που το βρήκε ο άντρας της
στο δρόμο. . . Καί σκέφθηκα, πως το καλύ-
τερο θάταν να της πω μιάν αγελάδα, να
μῃ στη θέσι της Κοκκίνω. Στο πανηγύρι
λοιπόν του Ούσσελ αγοράσαμε αυτή που
βλέπεις, με τὰ λεπτά που είχαμε μαζεμένα,
ο Ματίας κι' εγώ.

— Ω, το καλό μου το παιδί! το άγαπη-
μένο μου παιδάκι! φώναξε ή παραμύνα μου
και με φίλησε.

— “Επειτα μῃθήκαμε στο σταύλο, για να ιδῃ
καλά ή μάνα - Μπαρμπερίνα την αγελάδα
μας, που ήταν πιά δική της. Καί σε κάθε
ανάκλιση που έκανε, έδναζε φωνές από
εὐχαρίστηση και θαυμασμό.

— Τι ωμορφή αγελάδα! . .

— “Αξαφνα με κοιτάξε και με ρώτησε:
— “Επλούτισες λοιπόν εσύ;

— Πώς όχι; άποκρίθηκε ο Ματίας, γε-
λῶνας. Μας μένουν ακόμα δύομυα φράγκα!

Αυτή τη φορά, ή μάνα - Μπαρμπερίνα,
με πιά μεγάλη συγκίνηση, είπε:

— “Ω, τὰ καλά μου τὰ παιδιά!

Κι' έχάρηκα πολύ που έβλεπα ότι λογά-
ριζε και το Ματία και μάς έδναζε μαζί
στην καρδιά της.

Στο διάστημα αυτό, ή αγελάδα έξακο-
λυνε να μουγγρίζει.

— “Θέλει να την άρμέξουμε, είπε ο Ματίας.

— “Ετρεξα άμέσως στο σπίτι, να φέρω το
παλῆο εκείνο τενεκεδένιο δοχείο, όπου άρ-
μέγαμε άλλη φορά την Κοκκίνω και
που το είχα ῥῃ κρεμασμένο στη συνηθισμένη
του θέσι, αν και δέν ὀπῃρχε πιά αγελάδα
στο σταύλο της μάνας - Μπαρμπερίνας. Καί
το γέμισα νερό, για να πλύνουμε πρώτα τὰ
μαστάρια της αγελάδας μας, που ήταν γε-
μάτα σκόνη.

— “Α τὴ χαρά για τὴ μάνα - Μπαρμπερίνα,
όταν είδε σε λίγο το δοχείο εκείνο, γεμάτο
κατὰ τὰ τρία τέταρτα από ένα ὠραίο, παχύ
γάλα!

— Μοῖ φαίνεται πως θὰ κάνῃ περισσότερο
γάλα από την Κοκκίνω, είπε.

— Καί τὴ γάλα! είπε ο Ματίας. Μυρίζει
άνθῃ πορτοκαλλιάς!

— Σάν κι' εκείνο που τοῦδιναν κι' ἔπινε
όταν ήταν άρρωστος στο Νοσοκομείο, είπα
εγώ, για να φωτισθῇ καλύτερα ή μάνα -
Μπαρμπερίνα.

— “Αφού άρμέξαμε την αγελάδα μας, την
άφήσαμε στην αὐλή για να βοσκήσῃ και μῃθ-
καίμε στο σπίτι, όπου, όταν μῃθκα να πάρω
τόν κουβά, είχα βάλει άπάνω στο τραπέζι,
κάπως ἐπιδεικτικά, το βούτυρο και το αλεύρι.

— “Αμα είδε ή μάνα - Μπαρμπερίνα και την

καινούργια αυτή έκ πλ η ξ η, άρχισε πάλι
τις φωνές:

— “Ω, το καλό μου το παιδί! ω, τὰ καλά
μου τὰ παιδιά! . .

— “Ενόμισα όμως, ότι ή ελικρινεία με ὀπο-
χρώνει να την διακόψω.

— Αὐτά, της είπα, είναι για μάς, όσο του-
λάχιστο και για σένα. Πεδαινουμε της πεί-
νας και θέλουμε να φάμε σσίγγους και τη-
γανίτες. . .

— “Εμῶσαι την τελευταία “Αποκῃά
που πέρασα εδώ μέσα; “Εγώ τὴ θυμάμαι κα-
λά. . . Το βούτυρο, που είχες δανεισθῇ για να
μοῖ κάμῃς σσίγγους, μῃθκε στο τσουκάλι με
τὰ κρομμύδια. Ναι, μ' αυτή τη φορά δέν θὰ
μάς διακόψῃ κανένας.

— Το ξέρεις λοιπόν πως ο Μπαρμπερίης
λείπει στο Παρίσι;

— Ναι.

— “Ξέρεις όμως και τί πῃγε να κάμῃ εκεί;

— “Οχι.

— “Μά σ' ενδιαφέρει. . .

— “Εμῶσαι; είπα τρομαγμένος.

— “Αλλά πῃν ὀπάντησῃ, ή μάνα - Μπαρ-
μπερίνα κοιτάζε το Ματία, σὰ να έδισαζε
να μιλῇσῃ μπροστά του.

— “Ω, μύπορεις να μιλῇσῃς μπροστά στο
Ματία, της είπα; είμαστε σαν άδέρφια” ο, τι
ένδιαφέρει ἔμένα, ένδιαφέρει κι' αυτόν.

— “Μά είναι μεγάλη ιστορία. . . δέν μύπορῶ
να σου εξηγήσω με λίγα λόγια. . .

Κατάλαβα πως της έκανε κόπο να μιλῇσῃ
και, μῃ θέλοντας να τὴ στενοχωρήσω μπρο-
στά στο Ματία, από φόβο μῃν άρνῃθῃ, άπο-
φάσισα να περιμένω, για να μάθω άλλη ὠρα
τί πῃγε να κάμῃ στο Παρίσι ο Μπαρμπερίης.

— “Θά γυρίσῃ γρήγορα; ρώτησα.

— “Α, όχι βέβαια.

— “Τότε δέν είναι βία. “Ας κοιτάξουμε τώρα
τους σσίγγους μας και μῃς λες άρρότερα τι
ένδιαφέρει ἔμένα, ένδιαφέρει κι' αυτόν.

— “Αφού δέν ὀ-
πάρχει φόβος να έλθῃ και να ψῃσῃ με το
βούτυρό μας τὰ κρομμύδια του, ὅλος ο και-
ρός είναι δικός μας. “Εχεις αὐγά;

— “Οχι, δέν ἔχω πιά κόττες. . .

— “Θά σου φέρναμε κι' αὐγά, μῃ φοθηθῇ-
καμε μῃ μάς σπάσουν στο δρόμο. Μύπορεις
να δανεισθῃς;

Φάνηκε σὰ στενοχωρημένη και κατάλαβα
πως θάχε δανεισθῇ τόσες φορές, ώστε δέν
τολμούσε να ξαναγυρίσῃ.

— Καλύτερα να πάω ν' αγοράσω εγώ, εί-
πα. Πιάσε ὡστόσο το αλεύρι με το γάλα.
Στο Σοκέτου μάς βρῶ, ε; Τρέχω. Πῆς τοῦ
Ματίας να σου σκιάτῃ τὰ ἔγλα. “Ξερί καλά
ο Ματίας.

— “Αγόρασα από τοῦ Σοκέτου δώδεκα αὐγά
κι' ένα κομμάτι λαοδί.

— “Όταν ἐγύριζα, ή ζύμη ήταν έτοιμη” δέν
ἔμεινε παρά να κτυπηθῇ και με τ' αὐγά. “Η
αλήθεια είναι πως ἔπρεπε να τὴν άφήσουμε
ὡστερα ν' άνεθῇ” μῃ πεινούσαμε τόσο, ὡστε
ήταν αδύνατο να περιμένουμε. Κι' αν οί σσίγ-
γοι μας θὰ γίνονταν λίγο βαριοί, τὰ στομά-
χια μας ήταν αρκετά γερά για να τους χω-
νέψουν.

— “Νά σου πῶ όμως, είπε ή μάνα - Μπαρ-
μπερίνα, καθώς ή μάνα - Μπαρμπερίνα
είχε δανεισθῇ τόσες φορές, ώστε δέν
τολμούσε να ξαναγυρίσῃ.

— Καλύτερα να πάω ν' αγοράσω εγώ, εί-
πα. Πιάσε ὡστόσο το αλεύρι με το γάλα.
Στο Σοκέτου μάς βρῶ, ε; Τρέχω. Πῆς τοῦ
Ματίας να σου σκιάτῃ τὰ ἔγλα. “Ξερί καλά
ο Ματίας.

— “Αγόρασα από τοῦ Σοκέτου δώδεκα αὐγά
κι' ένα κομμάτι λαοδί.

— “Όταν ἐγύριζα, ή ζύμη ήταν έτοιμη” δέν
ἔμεινε παρά να κτυπηθῇ και με τ' αὐγά. “Η
αλήθεια είναι πως ἔπρεπε να τὴν άφήσουμε
ὡστερα ν' άνεθῇ” μῃ πεινούσαμε τόσο, ὡστε
ήταν αδύνατο να περιμένουμε. Κι' αν οί σσίγ-
γοι μας θὰ γίνονταν λίγο βαριοί, τὰ στομά-
χια μας ήταν αρκετά γερά για να τους χω-
νέψουν.

— “Νά σου πῶ όμως, είπε ή μάνα - Μπαρ-
μπερίνα, καθώς ή μάνα - Μπαρμπερίνα
είχε δανεισθῇ τόσες φορές, ώστε δέν
τολμούσε να ξαναγυρίσῃ.

μπερίνα καθώς κτυπούσε τὴ ζύμη” άφού είσαι
τόσο καλό παιδί, πῶς μ' άφησες τόσον καιρό
χωρίς γράμμα; Το ξέρεις πῶς σε είχα για
πεθαμένο; Γιατί έλεγα: “Αν ο Ρεμῃς μου
ζούσε, θάγραφε βέβαια της μάνας - Μπαρ-
μπερίνας.

— “Εχεις δικη. άποκρίθηκα” μῃ δέν ήσουν
μονάχη” μαζί σου ήταν κι' ένας Μπαρμπερίης,
που τὸν φοβόμουνα πολύ, κι' αὐτός ήταν ο
νοικοκύρης, κι' αὐτός έκανε ὅ, τι ήθελε, ὅπως
τῶδείσε τότε που μ' έπούλησε για σαράντα
φράγκα σ' ένα γέρο.

— “Ας τὰ τῶρ αὐτά, Ρεμῃάκη μου. . .

— “Δέν τὰ λέγω για να παραπονεθῶ, αλλά
για να σου εξηγήσω, γιατί δέν έτόλμῃσα
ποτέ να σου γράψω. “Ο Μπαρμπερίης θὰ μά-
θαινε από το γράμμα, που είμαι και θάρχῳταν
να με ξαναπουλήσῃ” κι' εγώ δέν ήθελα να
πουληθῶ. Γι' αὐτό, ἄμα ἔχασα τὸν γέρο μου,
που ήταν καλός άνθρωπος, δέν σου γράψα.

— “Α, πέθανε λοιπόν εκείνος ο γέρο - μου-
σικός;

— “Ναι, και τὸν ἔκλαψα πολύ, γιατί, αν
ξέρω σήμερα κάτι τι, αν μύπορῶ να βγάλῶ το
ψωμί μου, σ' ἐκείνον το χρωστῶ. “Υστερα,
βρήκα κι' άλλους καλούς ανθρώπους, που με
περιμάζεψαν και μοῦδωσαν ἔργασια. “Αν σου
ἔγραφα όμως: “Ε τώρα είμαι κηπουρός στη
Γλασιέρα”, ο Μπαρμπερίης δέν θάρχῳταν να
με πάρῃ ή να γυρίσῃ λεπτά από τούς καλούς
ἐκείνους ανθρώπους” και δέν ήθελα οὔτε το
ένα, οὔτε το άλλο.

— “Ναι, παιδί μου, ἔχεις δικη. . .

— “Αὐτό όμως δέν μ' ἐμπόδιζε να σε συλ-
λογιέμαι, κι' όταν ήμουν λυπημένος, που μῃ
ἔτυχε πολλές φορές, ή μάνα - Μπαρμπερίνα
φώναζε να με παρηγορήσῃ. . . “Αμα βρέθηκα
ελεύθερος να κάνω ὅ, τι θέλω, ήλθα να την
ιδῶ” ὅχι άμέσως, εἰν' αλήθεια, μῃ δέν κανεί
κανείς ὅ, τι θέλει κι' εγώ είχα μιά ιδέα που
δέν ήταν εύκολο να γίνῃ. . . “Επρεπε πρώτα
να κερδίσω αρκετά, για να σου αγοράσω την
αγελάδα κι' έννοις, ὅτι τὰ λεπτά δέν μάς
ἔφετταν στην τσέπη από τὸν οὐρανό. Χρειά-
σθηκε να τὰ μαζέψουμε πεντάρα - πεντάρα,
τραγουδώντας στο δρόμο, χορεύοντας, κοπιά-
ζοντας, ιδρώνοντας. Γι' αὐτό όμως ή εὐχα-
ρίστησί μας ήταν μεγαλύτερη. “Αλήθεια, Ματ-
τίας;

— “Ναι, κάθε βράδυ μετρούσαμε τὰ λεπτά
μας, ὅχι μόνο ἐκείνα που κερδίζαμε την ἡ-
μέρα, αλλά κι' ἐκείνα που είχαμε φυλαγμένα,
για να βλέπουμε πόσα γίνονταν το ὅλο και
πόσα μάς ἔλειπαν ακόμα για την αγελάδα.

— “Ω, το καλό μου το παιδί! “Ω, τὰ καλά
μου τὰ παιδιά! . .

— “Ετσι μιλούσαμε, ἐνῶ ή μάνα - Μπαρμπε-
ρίνα έτοιμάζε τὴ ζύμη, ο Ματίας ἔσχιζε ἔγλα
κι' εγώ ἔστρωνα το τραπέζι. “Υστερα πῃνα
στη βρύση να γεμίσω τὴν στάμνα νερό. “Όταν
ἐγύρισα, ή λεκάνη ήταν γεμάτη από ένα ὠ-
ραίο, κτρινωπό φουσκωμένο πολτό” και ή
μάνα - Μπαρμπερίνα ἔτριβε δυνατά με άγυρο
το τῃγάνι της; και στο τῃγάκι ἔλαμπε μιά κα-
θαρή φωτιά, που ο Ματίας την ἔτρεφε, ρί-
χνοντας ὀλοένα ξυλαράκια. Καθισμένος στα
παιδιά του, ἐκεί στην άκρη του τῃγακιού, ο
Κάπης παρακολουθῳσε αὐτές τὴς προετοι-
μασίες με προσεκτικά και κατευθυνόμενα
μάτια” ἐπειδὴ όμως καίγῳταν, σῃκανε πότε
το ένα πόδι και πότε το άλλο, με μικρές
κραυγές πόνου. “Η ζωνῃ λάμψι της φωτιάς
είσχωρούσε ὡς τὴς σκοτεινότερες γωνίες κι'
ἔβλεπα να χορεύουν τὰ πρόσωπα που ή-
ταν ζωγραφισμένα στους τοίχινους μπερ-
νέδες του κρεβάτιού και που τόσες φορές
με είχαν τρομάξῃ τὴ νύκτα, όταν ξυπνούσα
με το φεγγαρόφωτο.

— “Η μάνα - Μπαρμπερίνα έβγαλε το τῃγάνι
στη φωτιά και, παίρνοντας με το μαχαίρι ένα
κομμάτι βούτυρο, το ἔριξε μέσα κι' αὐτό
ἔλυωσε στη στιγμή.

— “Τι ὠραία που μυρίζῃ! φώναξε ο Ματ-
τίας, που στεκόταν κοντά στη φωτιά χωρίς
φόβο μῃν καθῃ.

— Το βούτυρο άρχισε να τοιτσιρίζῃ.

— “Τραγουδάει φῶναξε ο Ματίας” πρέπει
να το συνοδεύσω!

— “Για το Ματία, ὅλα ἔπρεπε να γίνονται με
μουσική. Πῃρε λοιπόν το βιολί του και σιγά -

©ά είχα δλη την επιθυμία
να γράψω ένα τραγούδι
ένα τραγούδι για την έλ-
ληνική φύσι, για τὰ βουνά
μας, τις θάλασσές μας, τὸν
οὐρανό μας. “Από το παρά-
θυρο μου ὀρθώνεται σαν
μετεωρισμένος ο Λυκαβήτ-
τός, πέρα οί κολῳνες της
“Ακροπόλεως γράφουν το
τραγούδι τους τυλιγμένες
στην πρωινή άχλῷ και μα-
κρύτερα ακόμα φαντάζει
ή θάλασσα του Σαρωνικού,
σαν μιά πινελλιά άκαθορί-
στου χρώματος.

Κάτω όμως στὸν κῃπο
μου και ὀλόγυρα άνεθαίνει
δοξαστικό το τραγούδι της
ζωῃς, οί μυγδαλιές σκορ-
πίζουν την άπλῃ τους νότα
και τὰ ρόδινα πέταλά τους
ξετρελλαμένα κάπου κά-
που από το άνάλαφρο αε-
ράκι ἔρχονται να διαγρά-
ψουν μιά καμπύλη και ὕ-
στερα να καθῃσουν στο γῶ-
μα. Είναι άνοιξι το βλέπει
κανείς στα δένδρα, το βλέ-
πει στα χορτάρια, στα λού-
λουδα που άκκίζονται στη
θαπεία του ήλίου, το άντι-
λαμβάνεται από το σπαρ-
τάρημα της καρδιάς, από
το τρικύμισμα που φέρνει
στη σκέψι το ξανάνειωμα
της ζωῃς. Περισσότερο ὅ-
μως το βλέπει σ' αὐτές τις
μυγδαλιές που τραγουδοῦν
κάθε χρόνο τέτοιες μέρες,
άδιάφορες στην κακοκαι-
ρία, σαν νάχουν την βε-
βαιότητα πως ή ζωῃ τους
είναι πολύ σύντομη και το
μόνο που θέλουν είναι να
φαναῡν ὀμορφότερες.

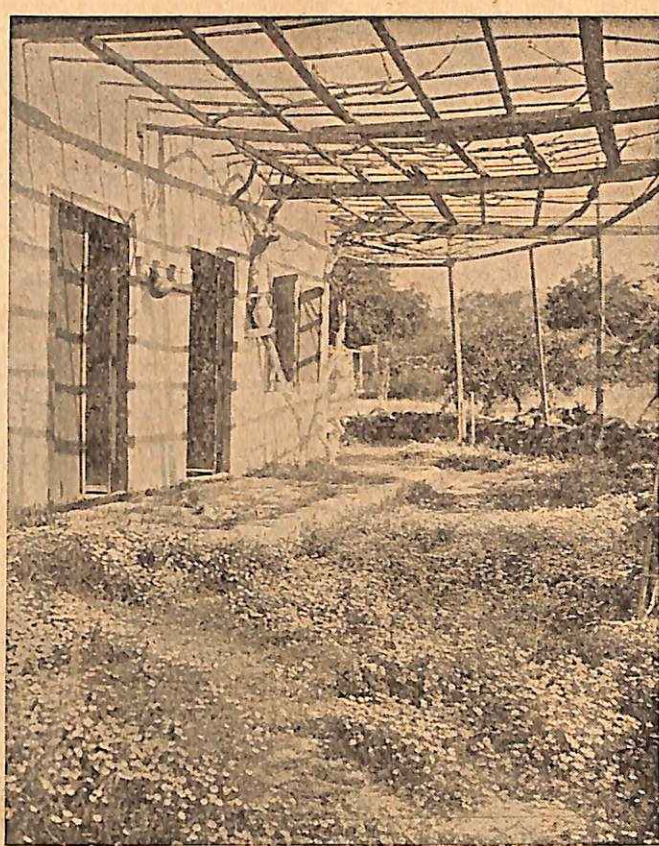
Στὰ χελιῃ άθλα μοῦρ-
χεται το τραγούδι του νέου
ποιητοῦ:

“Αμυγδαλιές, άμυγδαλιές,
λουλούδια φούχτες, άγκα-
λιά!

Μοσκομυρίζουν οί στεριές
κι' άσπρίζουν οί κατηφο-
ρίες.

Κυρίες, στο δρόμο που περ-
νῃνε, [νῃνε,
έκστατικές στην άντηλιά,
σαν άρρωστα παιδιά τις [πάνε
περίπατο, στην άγκαλιά.

Χιονίζει στην κατηφορία:
με το νοτιά, με το βορῃά,

ΑΝΟΙΞΙ

της άνοιξης βαφτιστικά
χορεύει τ' άσπρα της προι-
κιά. . .

Δέντρα ἡμερα, φῶς άνθι-
[σμένα,
κοντὰ κοτσάνια, μιά σταλιά
— και τ' άνθουλάκια: καρ-
[φωμένα
στοῦ κλώνου άπάνου τῃ θη-
[λαία.

Στὰ σκαλιστά μας, τὰ πα-
[λῃά
λαγήνια, ρίξε, άμυγδαλιά!
ξεχειλίσέ τα φουντωτά
άσπρα λουλούδια, κεντητά!

... Κι' ὀλο περνῃνε, ὀλο
[πῃγαίνουν,
μέσ' τις χαρές της άντη-
[λιάς,
κάποια παράθυρα διαβαί-
[νουν
οί λιτανείες της μυγδαλιάς.

Τώρα είναι ή σειρά μου να φάω το σσίγ-
γο μου και. . . να καῶ. Μῃ οὔτε μῃνα με
μέλει. . .

— “Ετοιμος κι' ο τρίτος. . . ο Ματίας άπλώ-
νει το χέρι του. . . μῃ ο Κάπης άρῃνει ένα
γαύγισμα ποῦδῃ φανῃσε μ' αὐτό πως εί-
ναι ή σειρά του και, δίκιος πάντα του, ο
Ματίας τοῦ δίνει το σσίγγο, πῶς μεγάλο
κακοφανισμό της μάνας - Μπαρμπερίνας.

— “Εχει, βλέπετε, για τὰ ῥῃα την περιφῃ-
ρησι ὀλων τῶν χωρικών και δέν το χωρεῖ ο
νους της πῶς μύπορε να ρίξῃ κανείς σ' ένα
σκυλο φαί, που δέν το τῶνε κάθε μέρα οὔτε
οί άνθρώποι! Για να ἡσυχάσῃ, της ἔξηγῶ
ὅτι ο Κάπης είναι σκύλος σοφός, ὅτι ἐκέρ-
δισε κι' αὐτός μέρας από τὰ λεπτά της αγε-
λάδας, ὅτι ἐπὶ τέλους είναι σύντροφός μας

και πρέπει να τῶνῃ μαζί μας απ' ὅ, τι
τῶνε και μεῖς.

— “Η μάνα - Μπαρμπερίνα είχε δηλώσει πῶς
δέν θάγνιζε σσίγγο, αν δέν κατευναζόταν ή
φοδερῃ μας πείνα. “Αργῃσε βέβαια να γίνῃ
αὐτό, γιατί ἔκτος από τὴν πείνα, ήταν κι' ή
λακμαρία μας που ἔπρεπε να λικανοποιηθῃ.
“Εφῳσε όμως κι' ή στιγμή που δηλώσαμε
και μεῖς πῶς δέν θὰ τῶνῃμε άλλο σσίγγο,
αν δέν ἔτῳνῃε κι' ή μάνα - Μπαρμπερίνα με-
ρικούς.

— “Η ἐπιθυμία μας ἔγινε. Καί τώρα τῃγανί-
ζαμε μεῖς, για να τῶνῃ ή μάνα - Μπαρμπε-
ρίνα. “Επειτα πάλι άρχισε να τῃγανίξῃ ἐκεί-
νη για να τῶνῃ μεῖς. Κι' ἔτσι ὡς που τε-
λείωσε πιά ή ζύμη και κατέβηκε το τῃγάνι
ἀπ' τὴ φωτιά.

(“Ακολουθεῖ)

λες χαρές του και τὰ μά-
τια ξεκουράζονται πάνω
στο πράσινο χαλί που το
βλέπεις ν' αλλάζῃ ὀψι κά-
θε στιγμή και ὠρα. “Αλι-
κες παπαρούνες - παιγνιδί-
ζουν στην ήλιόχαρη μέρα
και βάφουν το ταπέτο σχη-
ματίζοντας τρελλές γαρνι-
τούρες, που στροβιλίζονται,
καθῶς το τῳαῖνο τρέχει ά-
νάμεσα στα στάχυα.

“Ονειρο ή “Ελλάδα και
το τραγούδι πάντα ὕμνος
ταπεινός και μῃρός στην
τελειότητα της δημιουρ-
γίας. Μπροστά στην άνθι-
σμένη μυγδαλιά του κῃπου
μου άγκαλιάζω ὀλην την
“Ελλάδα, τὰ μάτια μου
κλείνουν την γοητεία του
ὀνειρεμένου αὐτοῦ τόπου,
που σου προσφέρει ὀλες τις
χαρές και σε μικρογραφία
ὀλες τις εἰκόνες που μάς
θαμβώνουν στα ξένα. Βλέ-
πω θολό τὸν “Αλιόκμονα να
σέρνεται ανάμεσα στα βρα-
χώδη τείχη του, άγριεμένο,
μῃ πάλι ἡρεμο και γαλή-
νιο να άπλώνῃ την ὕδατίνη
ἐπιφάνεια, ανάμεσα σε λει-
βάδια και σε δάση. Στις
καταπράσινες ὄχθες του τ'
άγρολῳλούδα, γίνονται χι-
λιάδες πετράδια για να
στολίσουν την πιά ὀμορφή
νύφη. Τσομπανοπούλες χα-
μογελοῦν, τὰ κοπάδια γεύ-
ονται την ὕποσυνειδητη χα-
ρά της θείας ἡμέρας. Μα-
κριά άντικρύζω τὸν “Ολυμ-
πο, στην αδιατάραχη γα-
λήνη του και βλέπω τούς
γλυκύτερους μενεξέδες να
σκορπίζουν στα Πιέρια,
την ὠρα του δειλινού. Κά-
που ἐκεί βλέπω σαν άνε-
στραμμένο ακοῦφο τὸν “Α-
θω, σκαρφαλῶνῃ στην μο-
ναστική πολιτεία. Σ' ταῦ-
τιά μου σφυρίζουν οί ά-
γριοκῃδροι, τὰ σφενδαῖνια
κουνῳν τὰ κεφάλια τους,
περιγελαστικά και οί ά-
γριοκαστανιές θ ῥη ν ο ὕ ν
γλυκά. Μῃ τι να πρωταντι-
κῃρῳ την πρωινή αὐτή ὀ-
ρα που ξεγελά και μένα ή
ήλιόχαρη μέρα και με θαμ-
πῳνει το ὄνειρο μιάς άνθι-
σμένης άμυγδαλιάς.

Χρ. “Αγγελομάτης

«... Η ιστορία διδάσκει
ότι τα ξηνα δεν ήμποροϋν
να αναπτύξουν μεγάλον
μορφωτικόν πολιτισμόν χω-
ρίς να προηγηθῇ βαθύ θρη-
σκευτικόν συναίσθημα».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι

Άγαπητή Φαλαγγίτισσα,

Ένα καρδίι άνεργάτιστο μπορεί
να τὸ παρασύρῃ κάθε ρεύμα, μπορεί
να τὸ πηγαίῃ καὶ να τὸ φέρῃ κάθε
άνεμος πάνω στο κύμα σαν καρυδό-
τσουφλο καὶ να τὸ τσακίῃ σὲ κάθε
κάβο καὶ κάθε στεριά!

Ένας άνθρωπος πὸν δὲν ἔχει μέσα
τοῦ τὸ συναίσθημα πὼς κάποια ἀνώ-
τερη δύναμι κυβερνᾷ τὸν κόσμο, ἐπο-
μένως καὶ τὸν ἴδιο ὡς μόριο τοῦ κό-
σμου αὐτοῦ, θά χάσῃ τὴν ἰσορροπία
τοῦ στήν πρώτη μπόρα τῆς ζωῆς καὶ
ἡ ἀπελπισία σαν άνεμος δυνατός θά
τοῦ ἀρπάξῃ ἀπὸ τὰ χέρια τὸ τιμόνι.

Απὸ τότε πὸν φάνηκε σ' άνθρωπος
στὸν κόσμο, ἀπὸ τότε πὸν ξέρουμε
τὴν ἱστορία τοῦ, βλέπουμε ὅτι σαν ἔμ-
φυτο παρουσιάζεται τὸ θρησκευτικὸ
τοῦ συναίσθημα. Τὸ γεννᾷ στήν ἀρχὴ
ὁ φόβος καὶ ἡ ἀδυναμία τοῦ ἀπέ-
ναντι στὶς φυσικὲς δυνάμεις. Γι' αὐτὸ
σὴν ἀρχὴ τῆς ἱστορίας τοῦ ἔθεο-
ποίησε πολλὰ φυσικά φαινόμενα πὸν
δὲν ἦτανε σὲ θέσι νὰ ἐξηγήσῃ καὶ νὰ
καταλάβῃ. Ὁ ἥλιος, ἡ Φωτιά, ἡ Νύ-
χτα, τὰ στοιχεῖα ὅλα ἀποτελοῦσαν
θεότητες καλὲς ἢ κακὲς, βοηθητικὲς
ἢ ἀντιδραστικὲς. Τὶς πρώτες ἐπεκα-
λεῖτο γιὰ βοήθεια, τὶς δεύτερες προ-
παθοῦσε νὰ ἐξιλεώσῃ μὲ θυσίεσ καὶ
προσφορές.

Μὲ τὸ πέρασμα ὁμως τῶν χιλιετη-
ρίδων ἔπαψε καὶ τὸ συναίσθημα αὐτὸ
νὰ βασίζεται σὲ ἀπλά καὶ ὁρᾶται φαι-
νόμενα καὶ ἐξελίχθηκε σὲ κάτι πὸν
εἶχε τὴν ἀκμὴ τοῦ στὴ μεταφυσικὴ κι'
ὄχι πιά στὴ φυσικὴ. Μπορεῖ κανεῖς
βέβαια τόμους νὰ γράψῃ γι' αὐτὴ τὴν
ἐξέλιξι τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθη-
ματος μέσα στήν ἀνθρώπινη ψυχὴ. Ἐ-
μεῖς ὁμως ἐδῶ θέλουμε ν' ἀγγίξουμε
ἀνάλαφρα τὸ θέμα αὐτὸ, ὅπως κά-
νουμε πάντα στὶς βδομαδιατικὲς αὐ-
τὲς μικρὲς μας κουβεντοῦλες γιὰ νὰ
δώσουμε ἀφορμὴ νὰ σκεφτοῦμε μόνες
μας καὶ βαθειὰ κλείνοντας κάποτε τὰ
μάτια καὶ διαβάζοντας μέσα μας.

Η ΣΚΛΗΡΑΓΩΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

(Απὸ μιὰ ὁμιλία πρὸς τοὺς
βαθμοφόρους τῆς Ε. Ο. Ν.)

Σκεφθῆτε: Μονάχα ὁποιος αὐτοκυριαρχεῖται δύναται
νὰ διευθύνῃ τὰς περιστάσεις, καὶ τὸν ἑαυτὸν τοῦ καὶ
τοὺς ἄλλους.

Γιὰ νὰ φθάσῃ στήν ψυχικὴ αὐτοκυριαρχία ἀνάγκη
ν' ἀρχίσῃ ἀπὸ τὴν σκληραγωγῆσι τοῦ σώματος. Τὸ
γερό, σκληραγωγημένο σῶμα εἶναι πειθίμιο στὶς ὑπο-
δείξεις τοῦ λογικοῦ. Τὸ ἀσθενικὸ, μαλακὸ σῶμα γίνεται
τύραννος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸν παρασύρει σ' ἐνέργειες
γιὰ τίς ὁποῖες ἀργὰ ἢ γρήγορα θά μετανοιώσῃ.

Θὰ σκληραγωγηθῇτε διὰ ν' ἀντέχεσθαι στήν πείνα, στὴ
διψα, στὶς κακουχίας χωρὶς νὰ ἐκφράσῃτε κανένα παρά-
πονο, χωρὶς κἂν νὰ χάσῃτε τὴν εὐθυμία σας. Ὁ βαθμο-
φόρος πὸν δὲν εἶναι σκληραγωγημένος σωματικῶς πρέ-
πει νὰ ἐπανελεθῇ στὰς τάξεις τοῦ φαλαγγίτου καὶ νὰ
ἀσκηθῇ ἀπὸ τὴν ἀρχή. Οἱ κάτοικοι τῆς ὑπαίθρου χώρας

Οἱ βελιόδεσ

★ ΤΟ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑ ★

Τὸ συναίσθημα αὐτὸ εἶναι τόσο ἀ-
παραίτητο γιὰ τὸν ἄνθρωπο ὅσο ὁ
ἀέρας πὸν ἀναπνέει. Μιά ψυχὴ πὸν
δὲν τὸ γνώρισε θά πάῃ χωρὶς ἄλλο.
χαμένη, πρὸ πάντων μέσα στο σημε-
ρινὸ σᾶλο πὸν ταράσσει τὴν ἀνθρω-
πότητα. Δὲν ἐννοοῦμε φυσικά μόνον τὰ
ἐξωτερικά σχήματα καὶ τὰ δόγματα
μιᾶς θρησκείας, τὸ νὰ σταυροκοπιέ-

ται κανεῖς μόνον καὶ ν' ἀνάθῃ κερί, ἀλλὰ τὴ βαθειὰ ἐκείνη πίστι, πὸν
γεμίζει καὶ πὸν μᾶς στηλώνει, πὸν
μᾶς δίνει τὴ θέλησι καὶ τὴ δύναμι νὰ
ξεπεράσουμε ὅλες μας τίς ἀδυναμίες
κι' ὅλες τίς ἀναποδιές, πὸν θά μᾶς
τύχουν στὴ ζωὴ.

Όταν βλέπετε γύρω σας ἀνθρώ-
πους νὰ χάνουν ἀμέσως τὸ θάρρος
τῶν, νὰ κλαίγουν, νὰ μεμψιμοιροῦν,
νὰ εἶναι ἀπαισιόδοχοι, πρέπει νὰ ἐξέ-
ρετε, ὅτι αὐτοὶ δὲν ἔχουν μέσα τους
καμμιὰ λάμψη γιὰ τὸν λειπὲ ὁ ἡ-
λιος τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθημά-

τος. Σ' αὐτοὺς δὲν δόθηκε, ὅταν ἡ-
τανε μικρὰ παιδιὰ, ἡ πίστι πὸν γρά-
φεται ἀνεξίτηλα ἀπὸ μιὰ φροντιστικὴ
μητέρα μέσα στήν ἀπαλή νεαρὴ ψυ-
χούλα. Έργο τῆς γυναίκας εἶναι νὰ
γεμίσῃ τὸ παιδί τῆς σαν θεοὶ δισκο-
πότηρο μὲ τὴ μεταδοσι αὐτῆς τῆς πί-
στεως, νὰ τοῦ σπείρῃ καὶ νὰ τοῦ ἀνα-
πτύξῃ τὸ θρησκευτικὸ συναίσθημα
πὸν θά τὸ στηρίξῃ μεθ' αὐτοῦ στὴ ζωὴ.
Γιὰ νὰ φροντίζουμε νὰ δώσουμε στὰ
παιδιὰ μας μόνον μιὰ καλὴ κληρονο-
μία, νὰ τοὺς ἀφήσουμε μιὰ περιου-
σία; Πόσα παιδιὰ δὲν ναυάγησαν μ'
ὅλα ταῦτα καὶ μ' ὅλη τὴ φροντίδα
τῶν γονιῶν τῶν! Τοὺς ἀφῆκαν χρή-
ματα, μὰ δὲν τοὺς γέμισαν τὴν ψυχὴ
μὲ τὰ συναισθημάτα πὸν εἶναι οἱ με-
γαλύτεροι καὶ οἱ πὸν ἀφθαρτοὶ θη-
σαυροί. Κι' ἕνα ἀπὸ τὰ πὸν μεγάλα
εἶναι τὸ θρησκευτικὸ, ὅπως εἶπαμε,
συναίσθημα.

Όλες αἱ θρησκείες μπορεῖ νὰ εἶναι
ὕψηλές καὶ νὰ στηρίζουν τὸν ἄνθρω-
πο, μὰ ἡ δικὴ μας θρησκεία ἔχει κάτι
τὸ μεγαλειώδες, ὅταν τὴ νοιώσῃ κα-
νεῖς ὅπως πρέπει. Ἀκοῦστε τί εἶπε
ἕνας μεγάλος σοφὸς ὁ Φεριέρ κά-
ποτε: «Πιστεύω, πὼς ὑπάρχει μιὰ
θρησκεία, πὸν εἶναι πραγματικὴ θρη-
σκεία. Ὑψώνεται πάνω ἀπὸ ὅλες τίς
ἰδιαίτερες θρησκείες, ἐπειδὴ κλείνει
μέσα τῆς ὅτι ψιλλότερο ἔχει ἡ κάθε
μιὰ ἀπ' αὐτὲς. Αὐτὴ εἶναι ἡ θρησκεία
τοῦ Χριστοῦ».

Καὶ γιὰ νὰ προχωρήσουμε ἀπὸ τὸ
ἄτομο στὸ σύνολο ἄς σκεφθοῦμε πόσο
ἐξυψώνει τοὺς λαοὺς, πόσο τοὺς ὀ-
δηγεῖ σὲ μιὰ ἀνώτερη βαθμίδα πολι-
τισμοῦ τὸ βαθύ θρησκευτικὸ συναί-
σθημα. Κι' ἐμεῖς πὸν σήμερα θέλουμε
νὰ γίνουμε οἱ φορεῖς τοῦ γνήσιου ἐλ-
ληνικοῦ πολιτισμοῦ ἄς προσέξουμε
καλὰ τὰ σοφὰ λόγια τοῦ Ἀρχηγοῦ
μας κι' ἄς καλλιιεργήσουμε μέσα μας
καὶ γύρω μας. Ἄς ἐμφυσήσουμε στὰ
παιδιὰ μας τὴν πνοὴ αὐτῇ, πὸν εἶναι
τόσο ἀπαραίτητη γιὰ τὴ φυσικὴ καὶ
μεταφυσικὴ ζωὴ μας.

Σ. ΚΑΡ.

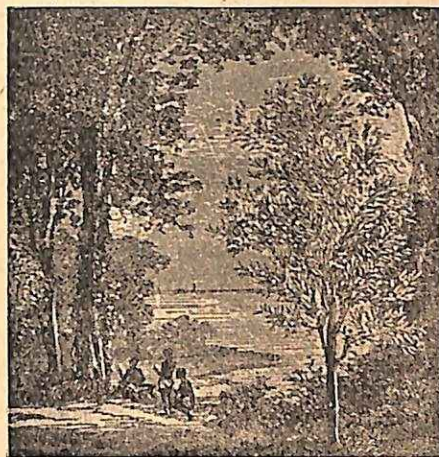
εἶναι περισσότερον σκληραγωγημένοι ἀπὸ τοὺς κατοί-
κους τῶν πόλεων. Οἱ τελευταῖοι γίνονται μαλακοὶ ἀπὸ
τὰς διαφόρους ἀνέσεις καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀσκηθοῦν
συστηματικῶς γιὰ νὰ σκληραγωγηθοῦν. Κάμετε ἕνα
πρόγραμμα ζωῆς. Τὸ ὀρισμένο πρόγραμμα βοηθεῖ πολὺ.
Ὑποστηρίζει τὴν θέλησιν. Ἐμποδίζει ἀπὸ τοῦ νὰ παρα-
σύρεσθαι ἀπὸ ἄλλους ἢ ἀπὸ ἐπιθυμίας τῆς στιγμῆς. Κα-
ταρτίσσετε λοιπὸν ἕνα σχέδιον ζωῆς. Ὀρίσατε ὥραν ἐγέρ-
σεως καὶ κατακλίσεως. Ὁμοίως τὴν ὥραν ἐργασίας, τὴν
ὥραν ἀναπαύσεως ἢ διασκεδάσεως. Ἀκολουθεῖτε πιστῶς
τὸ πρόγραμμα αὐτό. Γρήγορο ντύσιμο. Ἀπλὸ πρόγευμα.
Καὶ γρήγορα στήν ἐργασία σας. Περὶάτο καθημερινόν.
Ὁ νέος χρειάζεται τοὐλάχιστον 1 ὥρα δρόμο κάθε μέρα.
Ἄν ἔχετε καθιστικὴ δουλειὰ γραφείου, μὴ μπαίνετε
ποτέ στὸ τράμ. Φυσικά θά κοιμάσθαι νωρίς καὶ μ' ἀνοιχτὰ
τὰ τζάμια πάντοτε. Παραλείπω τοὺς ἄλλους ὅρους τῆς
ὕγιεινῆς ζωῆς, τοὺς ὁποῖους θά μάθετε ἀπὸ τοὺς λατρούς
τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ τοὺς ὁποῖους πρέπει νὰ ἐφαρμόσετε.
Ζωὴ Φράγκου

Τὴν τιμομοτυ

Ο ΚΑΦΕΣ

Η σκόνη τοῦ καφέ πὸν χρησιμοποιοῦμε
γιὰ νὰ παρασκευάσωμε τὸ ἔγχυμά του, τὸ
κατ' ἐξοχὴν αὐτὸ ρόφημα τῶν ἀνδρῶν, προ-
έρχεται ἀπὸ τοὺς σπόρους τῶν καρπῶν τῆς
καφέας, πὸν ἔχει ὡς πατρίδα τὴν Ἀσία καὶ
τὴν Ἀφρική.

Εἶναι φυτὸ ὕψους 5-10 μ. μὲ φύλλα πρά-
σινα, ἀνθὲ λευκά καὶ μὲ καρποὺς ὠοειδεῖς.

Φυτεία καφέας

πὸν μὲ μιὰ βαθειὰ διαυλάκωσι χωρίζονται
σὲ δύο μέρη. Τὰ σπέρματα, ἀφροῦ τὰ ξηρά-
νουν στὸν ἥλιο καὶ τὰ καθαρίσουν ἀπὸ τοὺς
φλοιούς τῶν, τὰ παραδίδουν στὸ ἐμπόριον,
ὅπου ἀλέθονται ἀφροῦ προηγουμένων καβουρ-
δισθοῦν.

Πολλὲς νοικοκυρὲς συνθίζουν μετὰ τὸ κα-
βουρδισμα νὰ ραντίζουν τὸν καφέ μὲ κονιάκ ἢ
νὰ τὸν ἀλέθουν μὲ κανέλλα καὶ γαρύφαλα διὰ
νὰ τοῦ προσδώσουν ἄρωμα περισσότερον.

Εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποῖαν τύχῃ νὰ
καβουρδισθῇ ὁ καφὲς ὀλιγώτερον τοῦ δέον-
τος, τότε δὲν πρέπει νὰ ἀπλώνεται, ἀλλὰ νὰ

τίθεται σὲ δίσκο συσσωρευμένος διὰ νὰ δια-
τηρηθῇ ἡ θερμότης τοῦ καὶ νὰ ἀποτελειωθῇ
ἔτσι τὸ ὑψιμό του.

Ὁ πολὺ καλὰ καβουρδισμένος καφὲς δὲν
ἔχει ἄρωμα ἀρκετὸν, ἔχει δὲ ἀκόμη καὶ μιὰ
πικρίλα, ἡ ὁποία δὲν μπορεῖ νὰ ἐξαλειφθῇ
μὲ ὀσθηποτε ζάχαρι καὶ ἂν ριζώμεν. Ἐ-
κεῖνο πὸν δὲν πρέπει νὰ γίνεταί εἶναι τὸ
ἀπλωμα τοῦ καφέ ἐπάνω σὲ χαρτί καὶ τὸ
σκέπασμά του μὲ πετσέτα, διότι τὸ μὲν χαρτί
ἀπορροφᾷ τὸ λάδι του, πρᾶγμα πὸν δὲν θέ-
λουμε, τὸ δὲ σκέπασμά του κάνει τὸν καφέ
μαλακὸ λόγω τοῦ ὅτι οἱ σκληματίζοντες ὀ-
δρατμοί, ὕγραποιούμενοι, ξαναπέφτουν πάλι
μέσα.

Ὁ καφὲς χάνει γρήγορα τὸ ἄρωμά του,
γι' αὐτὸ πρέπει νὰ φυλάσσεται σὲ δοχεῖα
κλειστά, ὕλινα κατὰ προτίμησιν, γιὰτί, ἐ-
πειδὴ ἔχει καὶ τὴν ἰδιότητα νὰ ἀπορροφᾷ εὐ-
κολα ὁσμάς, μπορεῖ νὰ προσλάβῃ τὴν χαρα-
κτηριστικὴν ὁσμὴν τοῦ μετᾶλλου, ἰδίως ἂν
φυλαχθῇ ζεστός.

Ἀκόμη δὲ εἶναι προτιμότερο νὰ καβουρδι-
ζεταί μικρὰ ποσότης κάθε φορὰ καὶ νὰ ἀλέ-
θεταί διὰ τοῦ μύλου τοῦ καφέ μόνον ἡ ποσό-
της πὸν μᾶς χρειάζεται. Ὁ καφὲς νοθεύε-
ται συνθέστατα καὶ δταν εἶναι νωπὸς μὲ
τοὺς τεχνιτοὺς κόκκους πὸν προσθέτουν καὶ
οἱ ὁποῖοι ἀναγνωρίζονται ἀπὸ τὸ ὅτι εἶναι
εὐδιάλυτοι στὸ νερό. Περισσότερον ὁμως νο-
θεύεται δταν εἶναι ἀλεσμένος μὲ τὴν προσθη-
κὴν καβουρδισμένων καὶ ἀλεσμένων δημη-
τριακῶν καρπῶν, ὅπως μὲ σιτάρι, κριθάρι,
βρώμη, στραγάλια καὶ λοιπά, πρᾶγμα φυ-
σικά πὸν ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν ἑλλειψιν τῆς
ἰσισζούσης ἀρωματικῆς τοῦ ὁσμῆς, ἀπὸ τὸ
χρῶμα καὶ ἀπὸ τὴν γεῦσιν του.

Ἀναλόγως τοῦ τρόπου τῆς παρασκευῆς
τῶν, καφέδες ἔχουμε δύο εἰδῶν, τὸν καφέ
μὲ τὸ καϊμάκι, τὸν ὁποῖον μολὶς φουσκάσῃ
τὸν ἀνασφραγισμέν ἀπὸ τὴν φωτιά καὶ τὸν σερ-
βίρουμεν, καὶ τὸν καφέ χωρὶς καϊμάκι (βρα-
κὸν), τὸν ὁποῖον τὸ καϊμάκι κῶδουμεν ἀνα-
κατεύοντάς τον διαρκῶς καὶ τὸν ἀφίνομεν νὰ
βράσῃ ἐπὶ τινα λεπτὰ.

Ὁ βαθμὸς τῆς πυκνότητος ἢ τῆς γλυκύτη-
τος τοῦ καφέ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ γούστο τοῦ

καθενός. Ἐχομεν καφέ βαρὺ, μέτριον, ἐλα-
φρὸν ὅπως καὶ καφέ γλυκὺ, μέτριον γλυκὺ,
ἐλαφρῶς γλυκὺν καὶ πικρὸν.

Ἐπομένως, καθὼς βλέπομεν, ἡ δόσις τοῦ
καφέ καὶ τῆς σακχαρώσεως εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ
πλεῖστον ζήτημα τῆς ἀρεσκείας μας.

Προτιμώμεν τὰ μπρίκια τοῦ καφέ πὸν ἔ-
χουν πυθμένα πλατὺν καὶ στόμα στενὸν κι'
αὐτὸ διὰ νὰ μὴ χύνεταί εὐκόλα ὁ καφὲς δταν
φουσκάσῃ καὶ διὰ νὰ μὴ ἐξατμίζεται με-
γάλη ποσότης καφεόλης καὶ ἐπομένως νὰ
μὴ χάνῃ τὸ ἄρωμά του ὁ καφὲς.

Ἐάν προσφέρωμεν γάλα μὲ καφέ προσθέ-
τομεν τὸν καφέ εἴτε ὡς σκόνῃ εἰς τὸ γάλα
εἴτε βρασμένον καὶ κατασταλαγμένον. Τὸ
γάλα μὲ τὸν καφέ σκόνῃ καὶ κατασταλαγμένον. Τὸ
γάλα εἰς ὅσους ὑποφέρουν ἀπὸ ἀσθενείας τοῦ
λαιμοῦ, ἔχουν ὑποστὴ ἐγγχείρησιν, βήχουν ἢ
γενικῶς πάσχουν ἀπὸ ἀσθενείαν τοῦ ἀναπνευ-
στικοῦ συστήματος, διότι ἡ σκόνῃ ἐπιδρᾷ
ἐρεθιστικῶς.

Τὸ ἔγχυμα τοῦ καφέ σὲ μετρία χρῆσι εἶναι
ὠφέλιμον διότι ἐνεργεῖ ὡς τονωτικὸν καὶ διε-
γερτικόν καὶ ἡ ἰδιότης τοῦ αὐτῆ ὀφείλεται
σὴν καφεΐνῃ τὴν ὁποῖαν περιέχει. Ἀφαίρει
τὸ ἀσθημα τῆς κοπώσεως, γι' αὐτὸ χρῆσι-
μοποιεῖται συχνὰ ἀπὸ τοὺς ἐργαζομένους τὴν
νύκτα. Μετὰ δὲ ἀπὸ ἐγγχείρησιν φρέσκος κα-
φὲς χωρὶς ζάχαρι ἢ γάλα σταματᾷ τὸν ἔμε-
τον ἢ τὴν τάσιν αὐτοῦ καὶ πολλὰκις ἀπο-
δεικνύεται ὠφέλιμος εἰς δηλητηριάσεις ἐξ ὀ-
πίου καὶ οἰνωπνεύματος, ἐπίσης καὶ εἰς τὴν
αἰσθὴσιν τῆς ἐνεργείας τῶν νεφρῶν.

Ἡ συνεχὴς ὁμως καὶ ἀσθονος χρῆσις τοῦ
εἶναι ἐπιβλαφής, φέρουσα ἀϋπνίαν καὶ συ-
χνούς παλμούς τῆς καρδιάς. Λόγω τοῦ ὅτι ὁ
καφὲς ἔχει μεγάλῃν ἐπιδρᾶσιν ἐπὶ τοῦ κεν-
τρικοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ ἰδίως τὸν
ἐγκεφαλικὸν κέντρον, ἀπαγορεύεται αὐστη-
ρῶς εἰς άτομα νευρικά, εἰς παιδιὰ καὶ εἰς
ὕστερικὰς γυναῖκας.

Ὁ καφὲς εἶναι τὸ μόνον ρόφημα πὸν συνο-
δεύεται μὲ νερό. Μὲ τὸν καφέ δυνάμεθα νὰ
προσφέρωμεν συγχρόνως ποτὸ (λικέρ) ἢ γλυ-
κὸ τοῦ κουταλιοῦ. Τὸν καφέ τὸν σκέτον τὸν
προσφέρωμεν συνθῶς μετὰ τὸ μεσημεριᾶτι-
κο γεῦμα, ἀλλὰ δυνάμεθα νὰ τὸν προσφέ-
ρωμεν καὶ εἰς ἄλλας ὥρας, τὸ πρωῒ ἢ τὸ
ἀπόγευμα.

ΖΙΠΟΥΝΑΚΙ

Τὰ μάλλινα φορεματάκια γιὰ τὰ
μικρὰ παιδιὰ προξενοῦν κάποια δια-
φορετικὴ εὐχαρίστησι, γιὰτί ἐκτὸς τοῦ
ὅτι γίνονται πολὺ ὥραϊα, εἶναι ζεστά,
ἐλαφρά, ἐλαστικά καὶ εὐκόλυνουν τίς
κινήσεις τῶν παιδιῶν. Ἀκόμη μὲ τὸ
ἀργὸ πλέξιμό τους γίνονται ἀφορμὴ
χαρᾶς καὶ προκαλοῦν στὸ μικρὸ
παιδί ἰδιαίτερη εὐχαρίστησι γιὰτί ξέ-
ρει ὅτι προορίζεται γι' αὐτὸ καὶ πα-
ρακολουθεῖ μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον τὸ
πλέξιμό του. Ὅταν δὲ τελειώσῃ καὶ
τὸ φορέσῃ τὸ καμαρώνει καὶ δὲν
δυσκολεύεται νὰ δίνει πληροφορίες
γιὰ τὸ πλέξιμό του, πρᾶγμα πὸν ἱκα-
νοποιεῖ τίς μητέρες, ἀδελφές, κλπ.

Σὰς δίδομε ὁδηγίες γιὰ νὰ μπορέ-
σετε νὰ πλέξετε μόνες σας ἕνα ζι-
πουνάκι μπεμπέ.

Πλέκεται μὲ βελονάκι καὶ μὲ μαλλί
μερινὸ ἢ ζεφίρ φιλό.

Ἐ μ π ρ ὅς 100 γαῖτανάκια καὶ ἐπὶ
πλέον δύο γιὰ γύρισμα.

1η σειρά 70 μεγάλα ποδαράκια καὶ
30 μικρά, 3η σειρά 70 μεγ. ποδ. καὶ
30 μικρά, 5η σειρά 70 μεγ. ποδ. καὶ
30 μικρά, 7η σειρά 71 μεγ. ποδ. καὶ
29 μικρά, 9η σειρά 72 μεγ. ποδ. καὶ
28 μικρά.

Ἐ μ π ρ ὅς. Πλέκεις 100 γαῖτανά-

κια καὶ ἐπὶ πλέον 2 γιὰ γύρισμα.
Στὴν πρώτη σειρά πλέκετε 70 μεγά-
λα ποδαράκια καὶ 30 μικρά, τὸ αὐτὸ
ἐπαναλαμβάνετε ἕως τὴν ἔκτη σειρά.
Στὴν ἑβδόμη ὁμως κάνετε 71 μεγάλα
ποδαράκια καὶ 29 μικρά καὶ στήν
ὀγδόη τὸ ἴδιο, στήν ἐνάτῃ 72 μεγάλα
ποδαράκια καὶ 28 μικρά. Αὐτὸ ἐξα-
κολουθεῖ ἕως στήν 23η σειρά ὁπότε
θὰ ἔχουμε 79 μεγάλα καὶ 21 μικρά.

Μανί κ.ι. Στὴν 25η σειρά ἀρχίζο-
με συνεχῶς τὸ μανίκι ὡς ἑξῆς. Κά-
νουμε 21 μικρὰ ποδαράκια, 12 μεγάλα
καὶ 40 γαῖτανάκια. Στὴν 25η σειρά
κάνουμε 10 μικρὰ ποδαράκια (γιὰ νὰ
σχηματισθῇ τὸ λάστιχο τοῦ μανικιοῦ
κάτω) 42 μεγάλα καὶ μετὰ 21 μικρὰ
ποδαράκια. Στὴν 27η σειρά κάνουμε
20 μικρὰ ποδαράκια, 43 μεγάλα καὶ
10 μικρὰ στήν ἀκρὴ. Ἐξακολουθοῦμε
νὰ λιγοστεύουμε τὰ μικρὰ ποδαρά-
κια τοῦ ὠμίτη ἕως ἔτου φθάσουν στὰ
15. Ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτὸ ἀυξάνουμε τὸν
ὠμίτη μέχρι τοῦ σημείου πὸν θά ἔχῃ
21 μικρὰ ποδαράκια, ἐνῶ τὸ μανίκι
θὰ ἔχῃ 42 μεγάλα καὶ 10 μικρὰ κάτω.

Πλὰ τ.η. Κατεβαίνουμε μὲ 21 μι-
κρά, 12 μεγάλα καὶ 67 γαῖτανάκια.
Στὴν ἐπιστροφὴν θὰ ἔχουμε 79 μεγάλα
ποδαράκια καὶ 21 μικρά. Ὁ ὠμίτης
ἐξακολουθεῖ νὰ μεγαλώνῃ μέχρι τοῦ
σημείου, πὸν θά ἔχῃ 32 μικρὰ ποδα-
ράκια, ὁπότε θὰ μείνουν μεγάλα 68.

Τὸ σημεῖον αὐτὸ εἶναι τὸ μέσον πίσω
τοῦ ζιπουνιοῦ. Θὰ συνεχίσετε τὸ πλέ-
ξιμο ἀκολουθώντας τίς ἰδίεσ ὁδηγίες
καὶ γιὰ τὸ ἄλλο μισό. Στὸ τέλος θὰ
ἐνώσετε τὴν πλαϊνὴ ραφὴ καὶ τὴ

Τὸ ζιπουνάκι ἑτοιμό.

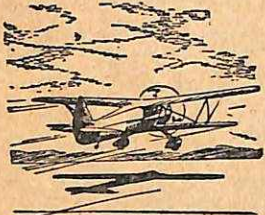
ραφὴ τῶν μανικιῶν μὲ τὴ βελόνα, θὰ
πλέξετε γύρω στὸ λαιμὸ ἕνα ἄραιὸ
πλέξιμο, γιὰ νὰ περάσῃ τὸ κορδονάκι
τοῦ λαιμοῦ καὶ κατὰ μῆκος ἐμπρὸς
θὰ κάνετε ἕνα διακοσμητικὸ τελείωμα
στὰ ἄκρα.

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Το αεροπλάνο.

Ο πρώτος που συνέλαβε την ιδέα του αεροπλάνου, λέγει η ιστορία, όηρξεν ο Γάλλος Κλεμάν "Αντερ που την ενεπινοήθηκε σπουδάζοντας τις πτέρυγες των πουλιών. "Επειτα από πολλές παρατηρήσεις και μελέτας άρχισε το 1886 να φτιάχνει ένα πρῶτο αεροπλάνο, που το όνόμασε «Αιόλον». Το μηχάνημα του "Αντερ τελείωσε το 1889 και ο "Αντερ πήρε την 19ην "Απριλίου 1890 δίπλωμα εφευρετικής, δια το «Αιόλον».

Το πρωτόγονο αυτό αεροπλάνο άποτελείτο από ένα μοτέρ κινούμενο δι' ατμού, ένα σκελετόν λεμόδι και δύο πτέρυγες. "Η μεμβράνη των πτερυγών ήτο μεταξίνη και αι πτέρυγες ήδύναντο ν' αναδιπλωθούν. Αι πτέρυγες αυτές όμοιαζαν πολύ με τας

πτέρυγες της νυχτερίδος. Είχε βάρος 500 κιλών και μήκος 6,50 μέτρων.

"Η πρώτη δοκιμή εγένετο εις ένα λειβάδι του Πόργου "Αρμανθιλιε στο Γκράτε, την 9ην "Οκτωβρίου 1890. Το αεροπλάνον άφου διέτρεξε 50 μέτρα πάνω στη γη κατόρθωσε ν' άπογειωθεί. "Η πρώτη άπόπειρα του άν-

θρώπου να κατακτήσει τους αϊθέρας είχαν επιτύχει. Τον Σεπτέμβριον του 1891 στο Σατωρό, το «Αιόλος» επέταξε μίαν άπόσταση 100 μέτρων, κατόπιν έπιασε συντερίδη. "Ο "Αντερ δεν άπεγοιγετο. Συνέχισε τας προσπάθειάς του και την 14ην "Οκτωβρίου 1897 το αεροπλάνον του άριθ. 3 κατόρθωσε να διανύση άπόσταση 300 μέτρων εις τόν άέρα. Κατόπιν έπιασε. "Ο "Αντερ άναγκάστηκε από έλλειψιν χρημάτων να εγκαταλείψει τα πειράματά του που άλλοι επανέλασαν με περισσότερη επιτυχία άργότερα.

Τα γραμματόσημα και ή ιστορία τους.

Τον "Ιανουάριο του 1940 συνεληρώθη μιά 100ετία άφ' ότου καθιερώθη για πρώτη φορά στην "Αγγλία το γραμματόσημο. "Εχει δηλαδή ακριβώς ενός αιώνος ζωήν. Πρό της ανακαλύψεως του, για την μεταφορά επιστολών, ο άποστολεύς έπληρωνε ένα όρισμένον ποσόν, που υπολογιζόταν επί τη βάσει των άποστάσεων. Κατά το 1676, όταν το Κράτος στη Γαλλία ανέλαβε το μονοπώλιον των ταχυδρομείων ή μεταφορά μίας επιστολής από το Παρίσι ως το Μπορντώ έκόστιζε πέντε σολδιά, δηλαδή δέκα σημερινά γαλλικά φράγκα!

Ευτυχώς, ένας "Αγγλος, ο σερ Ράουλαν Χιλ, έπρότεινε στις 13 Φεβρουαρίου 1837, στην "Αγγλική Κυβέρνησι, όπως χρησιμοποιήθῃ ένα μικρό χάρτινο τετράγωνο με διαστάσεις ικανές πού να χωρή την σφραγίδα του ταχυδρομείου. Το τετράγωνον αυτό μπορούσε να είναι έπαλειμμένο με μιά κολλητική ουσία, σε τρόπο ώστε να έπικολλάται στο ό-

πίσθιο μέρος του γράμματος. "Ετσι γεννήθηκε το γραμματόσημο. "Η "Αγγλική Κυβέρνησι όμως, παρ' όλην την πρακτικότητα του, το έφηρμισε μετά τριετίαν μόνον, ήτοι το 1840. Δηλαδή πριν έκατό χρόνια ακριβώς. Το πρώτο άγγλικό γραμματόσημο ήταν μαύρο και έφερε το προφίλ της βασιλίσσης Βικτωρίας. Το 1841 έγινε κόκκινο, το 1864 δέ οι τέσσαρες πλευρές του διετρυπώτον. "Η τιμή για το έσωτερικό της "Αγγλίας ήταν μιά πέννα.

Το παράδειγμα της "Αγγλίας ήκολούθησε πρώτη, μετά τριετίαν, ή "Ελβετία και σύν τῷ χρόνῳ και τα άλλα Εύρωπαϊκά κράτη και αι "Ηνωμένα Πολιτείας. Στην "Ελλάδα τα πρώτα γραμματόσημα, έκτυπωθέντα στο Παρίσι, έξεδόθησαν το 1861. "Η αξία των ήταν από ένα έως όγδόντα λεπτά, έφεραν δέ κεφαλήν "Ερμού σε διάφορα χρώματα.

"Ιστορία της μαγειρικής.

Οι πρώτοι άνθρωποι έτρωγαν τα σιτηρά όμα, ψημένα ή βρασμένα, άργότερον δέ ήρχισαν να τα τρίβουν και να τα αλέθουν, δια να τα μεταβάλουν εις μάζας ζυμαρικά, άρτους και άλλα διάφορα. Το αυτό έκαμαν και δια τα όσπρια, εκ των όποιων τα άρχαιότερα γνωστά ήσαν τα κουκιά, τα φασόλια, οι φακές, τα λούπινα και τα ρεβίθια. Είς τα σιτηρά και τα όσπρια προσετέθησαν βραδυτέρον τα λαχανικά, τα φρούτα, οι παντός είδους καρποί.

Πρό μνημονευτών χρόνων, έτρωγον όμα, ψημένα ή βρασμένα στο κρέας του βοδιού, της

κασίικας, του προβάτου, του κουνελιού, του λαγού, του χοίρου και του άγριοχοίρου. Μερικοί έτρωγαν και τα άλογα, τους γαϊδάρους, τους σκύλους, τους ποντικούς και τις γάτες. Οι Κινέζοι τρώγουν ακόμη και σήμερα σκύλους, γάτους και ποντικούς τηγανητούς και ψητούς ή και καπνιστούς.

"Ως τροφήν έχρησιμοποίησεν ο άνθρωπος όλα τα πουλιά, όσα

ήδυναντο να συλλάβῃ ή να φονεύσῃ. Το αυτό συνέβη και δια τα ψάρια, δια πολλά έρπετα, μαλάκια, μαλακόστρακα και έντομα.

Οι "Ινδοί της Παραγουάης ζουν από το κυνήγι, από το μάλ των μελισσών και από τα καρύδια του δάσους. "Επίσης τρώγουν διάφορα έρπετα, σαύρας, έντομα κλπ.

Οι "Ελληνες έτρωγαν τους γυμνοσαλιγκούς βραστούς και έτοιμασμένους με λάδι και ζυδι όπως γράφει ο Γαληνός, πολλοί δέ άλλοι θεωρούν αυτούς καθαίους και τα στρείδια ως την καλύτεραν τροφήν. Πολλοί λαοί της Αυστραλίας, της Νέας Καληδονίας και της Κεντρικής "Αφρικής τρώγουν τα μυρμήκια, τις άράχνες, τις κάμπιες και αυτούς τους σκόληκας.

Η ΧΡΥΣΗ

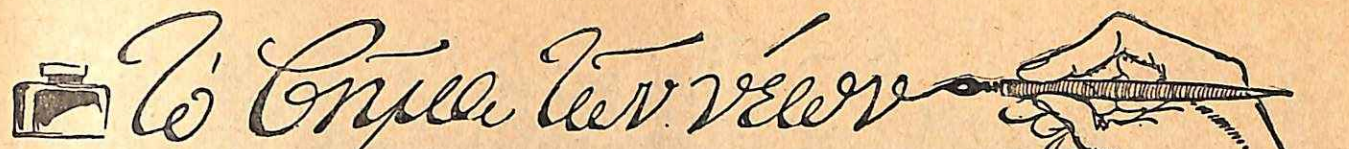
"Αφου άρκετά μιλήσαμε για τις άδενοπάθειες, πλευρίτιδες και φυματώσεις, ζητήματα βέβαια από τα πιο ένδιφέροντα για το σημερινό νέο, πού πρόκειται να άποτελέσει αύριο τη νέα, και ύγια από πάσης άπόψεως "Ελλάδα, είναι καιρός να ασχοληθούμε με άλλα ζητήματα, έξ ίσου ένδιαφέροντα και τερπνά. Τηρούντες έλλωστε την ύπόσχεσιν πού δώσαμε στους αναγνώστας μας στο πρώτο μας άρθρο, ότι θα προσποθήσῃμε να βγάλῃμε τις άντιλήψεις των άπλοϊκών για τη γατρική, θα μιλήσωμε σήμερα για τον ίκτερο ή, όπως τη λέει ο λαός, χρυσή.

"Ο ίκτερος δεν είναι άρρώστεια, όπως ή πνευμονία ή ή έλονοσία, είναι ένα σύμπτωμα ή, όπως λέγεται επιστημονικώς, σύνδρομον, όπως π. χ. ο πυρετός ή ή διόγκωσις του σπληνός στην έλονοσία. Για να καταλάβῃμε όμως καλά το ζήτημα και κυρίως για να μπορέσωμε να ξεριζώσωμε το άσκοπο και γελοϊόν κόψιμο της γλώσσας, πού γίνεται από τόν κόσμο για τη θεραπεία της χρυσής, πρέπει να κάνῃμε ένα μικρό μάθημα φυσιολογίας του ήπατος και της χολής. Το συκώτι έκτός από άλλες σπουδαίες έργασίες πού κάνει για την καλή λει-

τουργία του οργανισμού, παρασκευάζει και τη χολή. "Ωρισμένα δηλ. κύτταρα του ήπατος έχουν ειδική άποστολή, την παρασκευή της χολής, ή όποια με μικρούς σωλήνες μαζεύεται σε μιά φύσκα, πού είναι κολλημένη στο συκώτι και λέγεται χοληδόχος κύστις. "Από τη χοληδόχο κύστι ή χολή με ένα σωλήνα, πού λέγεται χοληδόχος πόρος, χύνεται συνεχώς, σαν από σταγονόμετρο και περισσότερο ακόμη κατά την ώραν της πέψεως, στο έντερο. "Η χολή έχει σπουδαία άποστολή κατά την πέψιν, διαλύει τα λίπη των τροφών, δια να μπορέσουν να άπορροφηθούν, διότι ο οργανισμός αυτός δεν μπορεί να τα άπορροφήσῃ ούτε να τα χρησιμοποιήσῃ δια τας ανάγκας του. Τώρα ή χρυσή γίνεται από δύο κυρίως αίτιες. Πρώτον το συκώτι από διάφορες άφορμές φκιάνει πολύ χολή, ή όποια βέβαια, δεν μπορεί να χυθῇ όλη στο έντερο, άπορροφάται από το σώμα δια του αίματος και έτσι βλέπομε το χαρακτηριστικό κιτρινωπόν σε όλο το δέρμα και το όποιον πολύ σωστά ο λαός το όνόμασε χρυσή. Δεύτερον, διάφορες αίτιες, όπως ο λίθος της χοληδόχου κύστεως, μιά ψύξις του έντέρου πού άποφράσσει την όπην πού βγαίνει ή χολή ή ένα ξένο σώμα, όπως τις περισσότερες φορές καρκίνος, άποφράσσουν το χοληδόχο πόρο, δηλ. το σωλήνα πού χύνεται ή χολή στο έντερο και τότε άντι να χυθῇ στο έντερο, χύνεται στο αίμα και γίνεται ο ίκτερος. "Υπάρχουν τώρα και άλλες αίτιες πού

γίνεται ο ίκτερος, αλλά πάντοτε συμβαίνει το ίδιο στην παραγωγή, δηλ. ή άπόφραξις ή ή υπερπαραγωγή της χολής, έκτός μόνον του αιματοκυτικού ή κτέρου, πού γίνεται, ευτυχώς σπάνια, από την καταστροφή των έρυθρών αιμοσφαιρίων. Τώρα πως θα καταλάβῃμε αν ο ίκτερος προέρχεται από μεγάλη παραγωγή της χολής ή από άπόφραξις του χοληδόχου πόρου; Είναι εύκολο. Στην πρώτη περίπτωση το συκώτι είναι διωγκωμένο, πονάει, παρυσιάζεται πολλές φορές πυρετός και το σπουδαιότερον τα κόπρανα είναι πολύ χρωματισμένα από τη χολή. Στη δεύτερα περίπτωση, δηλ. στην άπόφραξι, ή χολή, πού είναι τελείως άποχρωματισμένα, λευκά σά στόκος, διότι λείπει ή χολή από το έντερο. Τα ούρα και στις δύο περιπτώσεις είναι σκοτεινά κόκκινα, πολλές δέ φορές φθάνουν να γίνονται μαυροπράσινα. "Η πιο συνήθισμένη και έλαφρά μορφή ίκτέρου είναι ο καταρροϊκός ίκτερος, ο όποιος γίνεται από ψύξι ή από μιά ένόχλησι του έντέρου, άποφράσσεται δηλ. ή τρύπα πού βγαίνει ή χολή στο έντερο και έτσι ή χολή χύνεται στο αίμα. "Η μορφή αυτή είναι ή πιο έλαφρά, διαρκεί από λίγες μέρες μέχρι ένα μήνα και περνάει εύκολα, όπως θα πούμε στο έπόμενο. "Η άλλες μορφές είναι σπανιότερες, αλλά και πολύ σοβαρότερες, όπως π. χ. όταν ύπόρχη καρκίνος ή όταν κανένας χολόλιθος αποφράσῃ το χοληδόχο πόρο.

Γ. Μπαμπούρης
Παιδίατρος

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΗΣ 4ης ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Είναι Αύγουστος μήνας, ή φύσι, προσισθνομένη τη μεγάλη νάρκη πού της έπιφυλάσσει το πλησιάζον φθινόπωρον, είναι χλωμασμένη, μά γι' αυτό μόνο άρα γε;

Τα πουλάκια δεν κελαιάδουν χαρούμενα, τα φυτά είναι μαραμένα, το φῶς του ήλιου θαμπό, πνέει ένα χλιαρό αέρακι, πού δίδει περισσότερη ακόμη άπονέκρωσι στη φύσι. Τα φύλλα των δένδρων είναι έτοιμα να πέσουν.

Περνά ένας δρόμος, αλλά διαβάτες δεν φαίνονται συχνά. Πού και πού φαίνεται κανείς, αλλά το όρος του είναι τρομαγμένο, προτιμά να εγκαταλείπῃ το δρόμο και να βαδίξῃ μέσα στα έρημα χωράφια, τα άκαλλιέργητα, τα γεμάτα άκαθάρτους θάμνους. Συχνά στρέφεται πίσω του σάν κάτι να προσμένῃ, σάν κάποιος να τον κυνηγᾷ.

Σε λίγο βαθεία στην άκρη του δρόμου φαίνεται να έργεται όχλος πολός, σάν νάναι νεκρώσιμη άκολουθία. "Όσο πλησιάζει φαίνεται καλύτερα. Δύο άνδρες πηγαίνουν μπροστά με γουρλωμένα μάτια, μακριά μαλλιά και γένεια, με κουρελιασμένα ρούχα, έπιόλητοι' βαδίζουν και τραβούν μάλλον παρά ύποδοξάζουν μιά κόρη.

Είναι πάρα πολύ στενωχωρήμένη, το πρόσωπό της χλωμό, τα μαλλιά της έξέλεια κι' άνακατεμένα, τα ρούχα της κουρελιασμένα και έπιόλητα.

"Αγωνία. "Η ματιά της δεικνύει την αγωνία της. Είναι φοβερά έξησθενημένη. "Η χλωμάδα του προσώπου της και το τρεμολισμός των ποδιών της δείχνουν την έξασθένησί της.

Πίσω ακολουθεί όχλος πολός: κουρελιασμένος, έπιόλητος, μ' άζινες και τσεκούρια στον ώμο του, στο τέλος νέοι και παιδιά, ίσχυοί, άδύνατοι, χλωμοί και κουρελιασμένοι.

...Μιά στιγμή στην άλλη άκρη του δρόμου φαίνονται λίγοστοι άνθρωποι, κι' ένας πηγαίνει μπροστά. Είναι εκείνος άνθρωπος — καθώς τον μαρτυρεί ή θυμ του — τίμιος, έργατικός, άνθρωπος με θέλησι και δραστηριότητα, είναι πολύ σκεπτικός.

Παράδεινο, όμως, πράγμα μόλις συνήνησε τη συνοδεία, ζωγραφίζεται στο πρόσωπό του ή χαρά και ή λύπη, βγάει μιά κραυγή δύνατης. "Η πομπή σταματά παρעבוס. Το χαμόγελο φαίνεται στα μαραμένα χείλη της κόρης ν' άνθῃ, σάν κρίνος σε χέρος χωράφι, βγάει μιά κραυγή σωτηρίας. Ο όχλος διαλύεται εύθως φοβισμένος.

"Όποιος έπερνουσε την άλλην ημέρα από το ίδιο μέρος θα έμενε έκστατικός. "Εξέλετες πλήθος άνθρωπων να δουλεύουν τη γη με όρεξη μεγάλη και χαρά, ήσαν αυτοί οι άνθρωποι, οι ίδιοι οι χθελιοί, σήμερα όμως δεν βγαίνουν από το στόμα τους βλαφήμιες, άπειλές και ύβρεις, αλλά χαρμόσυνα τραγούδια για τη γλυκειά τους πατρίδα, για τη χθελινή γαλανόλευκα κόρη πού ώδηγούσαν στην κατασκήν. «Σ κ έ π α σ ε μ α ν α σ κ έ π α σ ε μ α ν α σ μ ο μ α τ α κ ό ρ η...»

Οι νέοι και τα παιδιά δεν είναι σκυθρωποί, χωρίς το νεανικόν σφρίγος, δεν είναι κουρε-

λιασμένοι και έπιόλητοι, είναι ντυμένοι με την ήρη γαλανόλευκη στολή, δεν βλασημούν αλλά ψάλλουν το ήρωότερον των όσμάτων: «Ε μ π ρ ό ς γ ι α μ ι α ν 'Ε λ λ ά δ α ν έ α...»

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Χ. ΑΠΟΥΡΑΚΗΣ
Βιάνος

ΜΕΤΑΥΦΟΥΣΤΙΑΝΟ

Νάι πάλι πανώργια ή άνοιξι λάμπει άνθος και λουλούδια στολίζουν τη γη, γεμίζουν τρελλές πεταλούδες οι κάμποι και ρόδα σκορπίζει έξανά ή αύγη.

Γλυκά κι' άπαλά τ' άγαράκι σκορπίζει ούράνια χαρά, στις καρδιές πού πονούν κι' ή νέα ζωή πού με χάρη άνθίζει τις κάνει γοργά, τα θλιβά, να ξεχνούν.

Χαθήκαν τα χιόνια, ξανάνοισ' ή πλάσι, τραγούδι, όλόυθε, γλυκό άντηχει. — Τρανός είναι ύμνος Σ' αυτόν πῶχει πλάσει την όμορφη τούτη χρυσή εποχή.

ΚΥΡ. ΑΠ. ΔΟΥΡΑΜΑΝΗΣ

Ο ΚΟΥΜΠΑΡΑΣ

Φτωχός οικογενειάρχης ο δυστυχισμένος, ζούσε με την οικογένειά του σ' ένα μικρό χωριό. Κτήματα δεν είχε, μα ούτε και σπίτι. Είχε ένοικίασει ένα ίσόγειο σκετεινό κι' εκεί περνούσε τη θασανισμένη του ζωή. Ξυπνούσε πάντα πρώτος, τότε πού σήγαννε τ' άστέρια, κ' έγύριζε στο σπίτι του τελευταίος, τότε πού φαινότανε στον ούρανό ο λαμπρός "Αποσπερίτης.

Πήγαινε και δούλευε σ' ένα θαλασσοδίκιο για να μπορή να ζῇ τη γυναίκα του και τα πέντε του παιδιά. Το ήμερομίσθιο του ήταν μικρό, κατόρθωνε όμως άπ' αυτό να ρυθμίξῃ τις άνάγκες της χωριάτικης ζωής του, μετρημένα, γιατί ήξερε να έδεύει εκεί πού έπρεπε, χωρίς σπῆτι του να στερήται τ' άπαραίτητα της ζωής.

Είχε άγοράσει ένα κουμπάρα κι' εκεί έρριχνε το περισσέμα του ίδιούτος του, του κόπου του, μιά... δύο... δραχμές τη μέρα. "Εργατικός και τίμιος ακόμα δεν άργησε ν' άποσπῇσῃ την έμπιστοσύνη τ' άφεντικού του. "Ετσι ή εργατικότητα του από τη μιά και ή οικονομία με την άμφιθαλή άδελφή της την "Αποταμίσεισι από την άλλη, πού έξησφάλιζαν τη νίκη στη σκληρή βιοπάλη της ζωής.

Τα χρόνια κυλούσαν γοργά γοργά και χάνονταν ήμερα στην άβυσσον των περασμένων. Μά μιά μέρα, άρρώσθησε βαρεία ή γυναίκα του. Οι γιατροί πού προσκλήθηκαν δώσαν μιά συνταγή μ' ένα σωρό φάρμακα. Φάρμακα δαπανηρά, πανάκριβα. Και σ' αυτή τη συνταγή έπάνω έημερώθηκε ο άμοιρος σκεπτόμενος «Τα φάρμακα άπαιτούν ένα σωρό χρήματα». Μά πού να τα έβρη; Σ' αυτή τη μεγάλη του δυστυχία, σ' αυτή του άνέπιστη αγωνία να σώσι μιά σκέψις άλλη, σκέψις σωτηρίας, πού τον άπληλάσσε άπ' αυτή την άηχχανία, θυμήθηκε το μικρό κόκκινο κουτάκι, θυμήθηκε τον

κουμπάρα του. Τόν θυμήθηκε γιατί τόν είχε ξεχάσει στην άνέπιστη αυτή συμφορά του. Το πρόσωπό του έλαμψε για μιά στιγμή. Παράτησε την συνταγή άπ' τα χέρια του, πετάχτηκε άπ' τη καρέκλα πού ήτανε σκυμμένος κι' έτρεξε πρὸς το μπαούλο, πού τόν είχε φυλάγμένον. "Ω! Τί χαρά. Τί άνακούφισι μέσα σ' εκείνη την άνεμοζάλη! Τόν άρπαξε, τόν φίλησε πήρε από μέσα του τη ζωή της γυναίκας του, γιατί μέσα κεί κρυβότανε, κι' έτρεξε για το αυτοκίνητο. "Ετρεξε να κατέθῃ στην πόλι, να προμηθεύσῃ τα φάρμακα πού άνέγραφε ή συνταγή και να γυρίσῃ όσο μπορούσε πιο γρήγορα να σώσῃ την γυναίκα του, τόν σύμτροφο της ζωής του, τη μάνα των παιδιών του. Και την έσωσε.

"Ο πατέρας στο θαλασσοδίκιο, ή μητέρα στο σπίτι, τα παιδιά στο σχολείο. Ποτέ όμως αυτός δεν ξεχασε το κόκκινο κουτάκι, τόν κουμπάρα του πού του έφερε στο σπίτι τη γαλήνη, τη χαρά, την εύτυχία και πού ένοάρκωνε την ιδέα της άποταμίσσεως.

ΦΩΤΙΟΣ ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ

Ο ΚΑΣΤΑΝΑΣ

Φυσά βορράς. Το χιόνι πέφτει ψιλό-ψιλό. Οι δρόμοι είναι έρημοι, και μόνο λίγοι διαβάτες περιούν τρέχοντας και τουρτουρίζοντας από το κρύο. Στο σταυροδρόμι εκεί πέρα, μιά μικρή φλόγα τρεμοσβήνει. Είναι μιά φουφού. Με τις κατακόκκινες φλόγες της φωτίζει ένα χλωμό άδύνατο πρόσωπο ενός γέρου. Αυτό μικρό μισοσβησμένο μάτι, μια χοντρή κατακόκκινη μύτη θουνησια, ένα μικρό στόμα και ένα μακρό στριμμένο μουστάκι «δείγμα άνδρείας και γενναϊότητας και παλληκαρισμού» στολίζουν το γεμάτο ζαρωματίες πρόσωπο. Μακρύ, πυκνά μαλλιά στολισμένα με τα χιόνια, πού ρίχνει ο χρόνος πέφταν τούφες τούφες στο πρόσωπο του γέρου.

Είναι ο καστανάς. Πάνω στη φουφού είναι ένας στρογγυλός δόκος χωρισμένος σε ίσα τριγωνικά χωρίσματα γεμάτα κάστανα διαφόρων μεγεθών. "Εδώ τών 50 λεπτών, εδώ της 1 δραχμής, εδώ τών δύο δραχμών, πληροφόρει τόν περστικόν διαβάτην ο καστανάς. "Όπως τα χελιδόνια έρχονται την άνοιξη, έτσι και ο καστανάς έργεται τον χειμώνα.

Κατεβαίνει από τα ύψηλα βουνά της "Ηπειρου και της Θεσσαλίας δια να μάς πωλήσῃ το γευστικόν προϊόν του, αφήνοντας εκεί οικογένεια και συγγενείς. Μόλις ο χειμώνας φύγει, φεύγει και ο καστανάς. Μόλις όμως ο κρύος βορράς φύσῃ το χιόνι άρχίζει και πέφτει ψιλό-ψιλό ο καστανάς, το άπαραίτητο συμπλήρωμα του χειμώνα κδέεται ξανά στην γένεσις του δια να μάς πωλήσῃ τα τσουρουφλιαμένα κάστανα.

ΚΛΕΟΠ. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

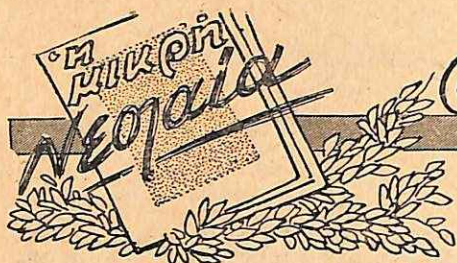

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΟΙ

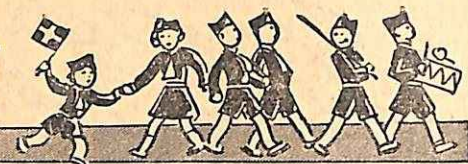
Αυτὸν τὸν τίτλον φέρει ή τελευταία μελέτη του καθηγητοῦ τοῦ πανεπιστημίου καί ἀκαδημαϊκοῦ, κ. "Αν. Κεραμοπούλου, ή μόλις πρὸ εβδομάδος ἰ-δούσα τοῦ φῶς. Τά ἑλληνόπουλα, βέβαια, δέν μπορούν νά ξεύρουν ποίαν συζητήσιον προῦκάλεσε τὸ ζήτημα τῶν Κουτσοβλάχων, ἀν εἶναι "Ελληνες τήν καταγωγήν—ἀν καί με τὰ ἔργα των καί με τήν εὐρείαν συμμετοχήν των εἰς τήν ζωήν τοῦ ἔθνους διετήρησαν τήν ἑλληνικότητά των—ποία μελάνη διετέθη ἀπὸ τὰς ἐνδιαφερομέ-

νας προπαγάνδας, ἴδια ὅταν ή τουρκική ἐξουσία ἐκάλυπτε ὅλην τήν ἑκτασιν τῆς Μακεδονίας καί τῆς Θράκης. Πρέπει ὁμως νά ξεύρουν τί εἶναι οἱ θαυμαστοί αὐτοὶ ὄρεινοί "Ελληνες, τοὺς ὁποίους ἄλλα ἔθνη ἠθέλησαν νά οικειοποιηθοῦν, δι' ὃ καί πρέπει νά διαβάσουν καί με προσοχή μάλιστα τὸ βιβλίον τοῦ κ. Κεραμοπούλου. «Οἱ ἐν Ρουμανίᾳ ἀπὸδημοὶ φωνασκοῖ, λέγει εἰς μίαν ὑποσημείωσιν του ὁ συγγραφεὺς, ἡσυχόησαν πολὺ ν' ἀνακαλύψουν ἀν εἶμαι Κουτσοβλάχοι. Δέν εἶμαι. "Αλλ' ἀν ἤνικον εἰς τὸ γενναῖον τοῦτο τιμῆμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ δέν θά ἤμην ὀλιγώτερον ὑπερήφανος "Ελλην παρὰ τώρα καί οὐδέποτε θά ἤμην λασσὸν αἰσθήματα καί παραδόσεις καί ἱστορίας καί ἱδανικά καί ἔθνος καί πατρίδα». "Αλλοῦ δέ ὁ ἴδιος τονίζει ἐπίσης: «Ὅυθὺν ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἱστορίας καθαρῶσαιεν ἐν τῇ ἑλληνικῇ οἰκογενείᾳ τήν θέσιν τοῦ ἑλληνοβλάχου, λαοῦ ὕνιους, εὐφυοῦς καί ἀνδρείου, συμπαθεστάτου δέ καί ἀγαπητοῦ, ὡς εἶναι ἀγαπητοὶ οἱ τραυματῆαι τοῦ πολέμου. Εἰς τοὺς προαιωνίους τοῦ ἔθνους ὡμῶν ἀγῶνας οἱ Βλάχοι πλὴν τῶν ἄλλων ταλαιπωρίων, ὡς ὑπέστησαν, ἐτραυματίσθησαν εἰς τήν γλῶσσαν, γενόμενοι οὕτω τραυματῆαι τῶν ἑθνικῶν πολέμων καί παλαιότατοι «παλαιοὶ πολεμισταί».

"Εχουσιν οὕτω ὁμοίους τῶν ὄλων τοὺς "Αγγλους, τοὺς Γάλλους, τοὺς "Ισπανούς, τοὺς Πορτογάλους, τοὺς Βουλγάρους, τοὺς τουρκοφύλους ή ἀρμενοφύλους πρόσφυγας ὡμῶν καί πολλούς, πού ἔχασαν τήν γλῶσσαν, ἀλλ' ὄχι καί τὸ αἷμα, ἥτοι τὸ ἔθνος». "Απὸ τὰ ὅλγια αὐτὰ φαίνεται ποιά ή σημασία τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Κεραμοπούλου, τοῦ ὁποίου κύρια στοιχεῖα εἶναι ή γνῶσις, ή ἀλήθεια, μιάς καταπληκτικῆς ἐνημερωμένης βιβλιογραφίας.

Ο Κήρυξ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΥΣΙΣ

Σας φέρνω χαιρετίσματα από την έξοχή. Καί τὰ χαιρετίσματά της είναι ὁ ὠραίος οὐρανὸς της, ὁ λαμπρὸς της ἥλιος, τὸ πράσινο δάσος της, ἡ γελαστὴ θάλασσά της. "ὦ, τί ὠραία, τί μαγευτικὴ πού εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ φύσις!

Τὴ χάρηκα μαζί με τοὺς γονεῖς μου τὴν καθαρὰ Δευτέρα. Εἴχαμε πάει στὴν Κινέττα, πού εἶναι ἕνας θαυμάσιος συνδυασμὸς δάσους καὶ θάλασσας. Καὶ περάσαμε μιὰν ἀλησμόνητη μέρα.

Μαζί με τὸν μπαμπά μου κατεβήκαμε στὴν παραλία. Κι' ἐνῶ ἐγὼ μάζευα βότσαλα, ἔτρεχα στὴν ἀμμουδιά καὶ πετοῦσα πέτρες στὴν ἡσυχὴ θάλασσα, ἐκεῖνος ἔρριχνε τὴν πετονιά του καὶ ψάρευε. Καὶ κάθε λίγο φώναζε γεμάτος χαρὰ, γιὰ νὰ βγάξουμε ἀπὸ τ' ἀγγίστρι τὸ ψάρι πού ἔπιανε.

Ἡ μαμά εἶχε μείνει κάτω στὰ πεῦκα, γιὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ γεῦμα. Καὶ φάγαμε μετὰ μιὰ ὄρεξι! Ὁ καθαρὸς ἀέρας, ἡ μυρουδιά τῶν πεύκων, ἡ γλυκειὰ ζεστασιά τοῦ ἡλίου, ὅλα μᾶς εὐχαριστοῦσαν, μᾶς ζωογονοῦσαν.

Κάναμε ἕναν ὠραῖο περίπατο μέσα στὸ δάσος. Ὑστερα ξανακατεβήκαμε στὴ θάλασσα. Ὁ πατέρας μου ἦταν ἐνθουσιασμένος καὶ μοῦ ἔλεγε ὁλοένα: Εἶδες τί ὠραία πού εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ Φύσις; "Ετσι εἶναι παντοῦ, ὅλη ἡ Ἑλληνικὴ γῆ. "Ετσι εἶναι ἡ Ἑλλάδα μας. Νὰ τὴν ἀγαπᾶς, παιδί μου.

Καὶ βέβαια τὴν ἀγαπᾶ. Εἶναι νὰ μὴν ἀγαπᾶ κανεὶς τέτοια καλὴ Γῆ, τέτοια ὡμορφὴ Φύσι, τέτοια Πατρίδα;

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Ο ΣΤΡΑΤΑΡΧΗΣ

— Γιωργάκη, πάλι μ' ἀρχισες τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια... Μάθαινε πρῶτα σὰ νερὸ τὸ μάθημά σου, καὶ καιρὸ θὰ ἔχης γιὰ παιγνίδια.

*

Αὐτὰ καὶ ἄλλα ἔλεγε στὸ Γιώργο ἡ μαμά του. μὰ ὁ Γιωργάκης ὅλ' αὐτὰ τὰ νόμιζε γιὰ χωρατὰ καὶ δῶς του τὴ δουλειά του.

*

Κάποια βραδιὰ τὸν ἔκαιαν καὶ στρατηγὸ οἱ ἄλλοι μετὰ ξύλινο σπαθὶ κοντὸ καὶ μετὰ χαρτένιο τρικαντὸ ἐπάνω στὸ κεφάλι.

*

Τότε νὰ βλέπατε χαρές, ὁ Γιώργος καὶ καμάρι! Ἐκεῖνη τὴ χρυσεὴ βραδιὰ τὸν λέγαν ὅλα τὰ παιδιά τὸ πρῶτο παλληκάρι!

*

Μὰ μόλις μπῆκε σπῖτι του κουνώντας τὰ φτερά του, μετὰ ἕνα ξύλο νὰ καὶ νὰ τὸν ἔκαμε στ' ἀληθινὰ Στράταρχη, ἡ μαμά του.

Γ. Χ. Σουρῆς

Νιόνιος Τοτός & Σία

(Συνέχεια...)

— Σκασιμόρος! ἀκούστηκε νὰ λέῃ ἡ ἀγριοφωνάρα... Μπρός, νὰ φάτε καὶ νὰ κοιμηθῆτε ἀμέσως, ἐδῶ εἶναι φυλακή! Ἀμέσως ἀνοίξε μιὰ πόρτα καὶ φάνηκε ἕνας ἀγριὸς ἀράκης πού κρατοῦσε στὰ χέρια του λίγα ξεροκόμματα καὶ ἕνα μακρὸ καμουτσί... μετὰ πέντε οὐρές...

— Φάτε! τοὺς εἶπε καὶ τοὺς ἔρριξε τὸ ψωμί ἐνῶ βούιζε στὸν ἀέρα τὸ καμουτσί του.

"Ε, τὰ παιδιά παρὰ λυσαν πιά ἀπ' τὸ φόβο τους... αὐτὸς ὁ ἀράκης δὲν ἀστελευόταν καθόλου σὰν τὴ μαμά τους καὶ τὸν πατέρα τους...

Πῆραν μετὰ τὸ ζόρι τὸ ψωμί, μαῦρο καὶ ἔσπο καὶ ἔκαναν νὰ τὸ φάνε...

Μετὰ τὴν πρώτη δὲ μπουκιά τὸ ἐφτυξαν.

Τὰ τρία μικρὰ Σκαπανέκια Τούλα, Φώνη καὶ Λάκης Πετκίδης, ἐκ Λαγκαδά Θεσσαλονίκης.

ΕΝΑ ΕΥΚΟΛΟ ΑΙΝΙΓΜΑΤΑΚΙ

— "Αν δὲν ἔχης ν' ἀγοράσης φρούτα πού ἀγαπᾶς, νότες δυὸ χτυπᾶς καὶ ἔχεις νὰ χορτάσης.

Γιὰ νὰ σὰς εὐκολύνωμε σὰς θυμίζομε τίς νότες: ντο, ρε, μι, φα, σόλ, λα.

* Ἦταν μισόπικρο...

— Γιατί δὲν τρώτε; ἀγρίεψε ὁ ἀράκης.

— Εἶναι πικρό! εἶπαν δειλὰ τὰ παιδιά.

— Μπα, φραντζολάκια μοῦ θέτε; Αὐτὸ τὸ ψωμί τρῶνε τὰ παληόπαιδα σὰν καὶ σὰς. Τρώτε!

Καὶ τὰ παιδιά τὰ κακόμοιρα ἔφαγαν αὐτὸ τὸ παληόψωμο μετὰ τὸ ζόρι.

Μετάνοιωσαν πικρὰ τώρα γιὰ ὅ,τι εἶχαν κάνει...

Γιατί νὰ μὴν κάθωνται ἡσυχα; Νὰ λοιπὸν πού εἶχε δίκιο ἡ μαμά τους νὰ τοὺς συμβουλεύῃ.

Κι' ὅταν ἀκόμη ἡ μαμά μεταχειριζόταν τὴν παντόφλα πάλι δίκιο εἶχε. Βέβαια ἦταν προτιμότερη ἡ παντόφλα ἀπ' τὸ καμουτσί μετὰ πέντε οὐρές καὶ ἀπ' τὴν κρεμάλα καὶ ἀπ' τὸ πικρὸ ψωμί...

... "Αχ ξεροκέφαλε Νιόνιο καὶ κουφιόκεφαλῆ Τοτό, τραβάτε τὰ τώρα. Ὁ ἀράκης τοὺς ἔβαλε καὶ σ' ἕνα παλὸ κουμάρι νερὸ καὶ τοὺς δι-

τῶν σκαπανέων

Τὸ παραμυθάκι μας.

Ο ΜΥΛΩΝΑΣ, Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΓΑΪΔΟΥΡΙ ΤΟΥΣ

Μιά φορά ἕνας μυλωνᾶς κι' ὁ γυιὸς του πῆγαιναν τὸ γαϊδοῦρι τους στὴ χώρα νὰ τοῦ ἀγοράσουν σαμάρι. Στὸ δρόμο ἀντάμωσαν μιὰ παρέα ἀπὸ χωριατοπούλες,

"Εβαλε τὸν γυιὸ του νὰ καθαικίῃ...

πού πῆγαιναν νὰ τρυγῇσουν στ' ἀμπέλια μετὰ φωνές καὶ μετὰ τραγούδια.

— Κοιτάξετε, κορίτσια, τοὺς κουτοὺς αὐτοὺς!... Πῆγαινον περπατῶντας καὶ δὲν καθαικίευσαν στὸ γαϊδοῦρι τους, εἶπε μιὰ ἀπὸ τίς χωριατοπούλες.

— Χά... χά... χά!... γέλασαν τότε ὅλες.

"Αμα ἄκουσε τὰ λόγια αὐτὰ ὁ γέρο μυλωνᾶς ἔβαλε τὸ γυιὸ του νὰ καθαικίῃ τὸ γαϊδοῦρι κι' αὐτὸς εὐχαριστήμενος ἀκολουθοῦσε πίσω.

Σὲ λίγο ἀντάμωσαν δυὸ γέροντες.

— Δὲν ντρέπεσαι, τεμπέλικο παιδί, νάχῃς τὸ πατέρα σου νὰ περπατᾷ κι' ἐσύ νὰ καθαικίῃς; εἶπε ὁ

ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ γέροντες. "Εχουν δίκιο, σκέφτηκε ὁ γυιὸς τοῦ μυλωνᾶ καὶ κατέβηκε ἀπὸ τὸ γαϊδοῦρι, γιὰ νὰ καθίῃ ὁ πατέρας του. Δὲν εἶχαν προχωρήσει πολὺ κι' ἄκουσαν μιὰ γυναικίᾳ φωνὴ νὰ λέῃ:

— Πῶ!... πῶ!... γέρο τεμπέλη!... Πῶς σοῦ βασταῖ ἡ καρδιά νὰ καθαικίῃς σὺ καὶ νάχῃς τὸ παιδί σου νὰ περπατᾷ...

Γυρίζουν καὶ βλέπουν μιὰ μητέρα, πού κρατοῦσε τὸ παιδί της στὴν ἀγκαλιά της. Ὁ μυλωνᾶς τότε ἔβαλε καὶ τὸ γυιὸ του νὰ καθαικίῃ.

Κάθησε ὁ γέρος στὸ γαῖδαρο.

θίση ἀπάνω στὸ γαῖδαρο. Σὲ μιὰ ὥρα φτάσανε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι.

— Πατριώτη, δέ μοῦ λές δικός σου εἶναι ὁ γαῖδαρος; ρώτησε κάποιος τὸν μυλωνᾶ.

— Ναί, δικός μου εἶναι, ἀπάντησε ὁ μυλωνᾶς.

ἔταξε προτοῦ φύγῃ νὰ κοιμηθοῦν... ἀφοῦ ἐσθῆσε καὶ τὸ φῶς...

Παναγίτσα μοῦ πῖσσα τὸ σκοτάδι... Ψηλαφητὰ τὰ δυὸ παιδιά μετὰ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα βρῆκαν τὸ μοναδικὸ παληόστρωμα πού βρισκόταν ἐκεῖ κι' ἔκαναν ν' ἀκουμπήσουν...

Τὶ κατάρρα δὲμος, πέτρες εἶχε μέσα; Τὶ νὰ κάνουν ὅμως ζάρωσαν μαζί ἀν καὶ οἱ πέτρες πού εἶχε μέσα αὐτὸ τὸ στρῶμα δὲν τοὺς ἀφήσαν σὲ ἡσυχία. Ἐκεῖ κάθησαν πολλὴν ὥρα...

Ὁ φόβος δὲν τοὺς ἀφίνε νὰ κλείσουν μάτι...

"Εβλεπαν μέσα στὸ σκοτάδι κάτι ἀγριωπὰ μάτια νὰ τοὺς κυττάζουν, κάτι μαλλιαρὰ χέρια ν' ἀπλώνουν κατὰ πάνω τους... ἔβλεπαν φαντάσματα, κρεμασμένους στὴν κρεμάλα...

Ἡ δίψα κι' ἡ ἀγωνία τοὺς στέγνω-νε τὸ λαϊμό...

Ὁ Νιόνιος ἔκανε νὰ πιάσῃ στὰ σκοτεινὰ τὸ κουμάρι γιὰ νὰ πῇ τὸ χέρι του ὅμως ἀκούμπησε... σ' ἕνα κρύο πρᾶμα καὶ τὸ τράβηξε γρήγορα τρελλὸς ἀπὸ τὸ φόβο του...

"Αεφανα φάνηκαν στὸν ἀπέναντι τοῖχο σκιές πού ζωῆρεψαν...

Τὶ ἦταν; Κινηματογράφος ἢ φαντασμα;

Τὰ παιδιά κύτταζαν μ' ἀγωνία. Ἀλλά... εὐτυχῶς τὰ φαντάσματα δὲν εἶχαν ἔρθῃ ἀκόμη... Στὸν τοῖχο ἦταν κινηματογράφος...

Τὶ ὁμορφα! Ἦσαν τρία παιδιά στὴν ὁθὼν καλοντυμένα μετὰ τοὺς γονεῖς τῶν μπροστὰ σ' ἕνα πολὺ πλούσιο τραπέζι μετὰ ὅλων τῶν εἰδῶν τίς λιχουδιές. Φαγιά, γλυκά, φρούτα, γέλια, χάδια...

Τὰ παιδιά ἔτρωγαν μετὰ ὠραίες κινήσεις μιλοῦσαν μετὰ «σὲ παρακαλῶ» ἔπειτα ἄκουσαν τὸ ραδιόφωνό τους... Ὑστερα ἡ μαμά τους τὰ φίλησε, εἶπαν καλὴ νύχτα καὶ πῆγαν καὶ κοιμήθηκαν σὲ πούπουλα κρεβατάκια ὁμορφα κι' εὐτυχισμένα...

— Ἔτσι ζοῦν τὰ καλὰ παιδιά ἔγραφε στὴν ὁθὼν...

— Ἀχ!... ἀναστενάξαν κι' ὁ Νιόνιος μετὰ τὸν Τοτό...

"Επειτα ἐσθῆσαν πάλι τὰ φῶτα...

— Καὶ τὸν τυραννᾶς ἔτσι;... "Αμ γρήγορα θὰ σοῦ ψοφήσῃ καὶ θὰ σ' ἀφήσῃ στὰ κρύα τοῦ λουτροῦ... Πιὸ εὐκόλο εἶναι

Κάθησαν καὶ οἱ δυὸ στὸ γαῖδαρο.

γιὰ σὰς νὰ σηκώνετε τὸ καυμένο τὸ ζῶο, παρὰ νὰ σηκώνῃς αὐτὸ καὶ τοὺς δυὸ σὰς...

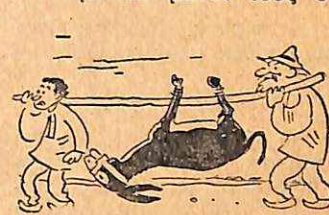
— Καλὰ τὸ λέει, σκέφτηκε ὁ μυλωνᾶς κι' ὁ γυιὸς του.

Κι' ἔδεσαν τὸ γαῖδαρο ἀπ' τὰ πόδια σ' ἕνα κοντάρι, τὸν φορτώθηκαν στὸς ὤμους καὶ μπῆκαν στὴν πόλι. Τὸ τί ἔγινε ὅμως ἐκεῖ δὲν περιγράφεται!... Κόσμος καὶ κοσμάκης ἀρχισε νὰ τρέχῃ πίσω τους καὶ νὰ διασκεδάσῃ μετὰ τὸ πρωτοφανὲς τοῦτο θέαμα.

— "Ε!... ἔ!... φώναζαν κοροϊδευτικὰ πολλοί, ἐνῶ ἄλλοι πετοῦσαν στὸ γέρο μυλωνᾶ καὶ στὸ γυιὸ του, ὅ,τι σάπιο βρῖσκανε στὰ

μανάβικα. Ὁ μυλωνᾶς κι' ὁ γυιὸς του δὲ μιλοῦσαν. Ἐκῆσαν πῶς καταλαβαίνανε, γιὰ νὰ μὴ πάθουν ἀκόμη χειρότερα. Μὰ ὁ γαῖδαρος ὅμως δὲ βάσταξε. Ἐχᾶσε τὴν ὑπομονὴν του καὶ, μ' ἕνα τίνισμα δυνατὸ, ἔσπασε τὸ σκοινί, ἐλευθερώθηκε κι' ἀρχισε νὰ κλωτσᾷ, μετὰ τὰ δυὸ πιαστὰ πόδια του, τὸν κακὸ κόσμον, πού κοροῖδευε τ' ἀφεντικά του.

Σὰ διαλύθηκε ὁ κόσμος κι' ἔμειναν μόνοι τοὺς οἱ

Φορτώθηκαν τὸν γαῖδαρο.

τρεις, γυρίζει ὁ γαῖδαρος καὶ λέει στὸ γέρο μυλωνᾶ:

Ντροπὴ σου ἀφέντη μου, μεγάλη, νὰ σοῦ γυρίζουν τὸ κεφάλι καὶ νὰ μὴ κᾶνῃς ὅ,τι ἔρεῖς κι' ὅ,τι θορρεῖς ἐσύ σωστά. "Εγὼ, ἀν κι' εἶμαι ἕνα γαϊδοῦρι, συχνὰ δική μου γνώμη ἔχω, τί λέν οἱ ἄλλοι δὲν προσέχω καὶ τὸ γινάτι μου βαστά. Δὲ λέω, νάκούς τί λέν κι' οἱ ἄλλοι!

— νὰ μὴ σὲ λέν «εξερὸ κεφάλι» — μὰ πρέπει νάχῃς κι' ἐσύ γνώσι νὰ ξεχωρίζῃς τὸ καλὸ.

Τὸ μαρτύριο τῶν παιδιῶν ἦταν τώρα πιὸ χειρότερο... Νὰ δοῦν τόσο ὠραία πράγματα, κι' αὐτοὶ νὰ εἶναι κλεισμένοι σ' αὐτὸν τὸν τάφο...

— Σπᾶσιμο θέλει ἡ... κεφάλια μας ὁμολόγησε ψιθυριστὰ ὁ Νιόνιος.

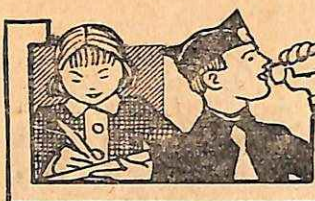
— Σωστά! εἶπε κι' ὁ Τοτός... Προτιμῶ νὰ με διατάξῃ ὁ θεὸς μου κι' ἡ μαμά μου παρὰ αὐτὸς ὁ βρωμαράκης.

— Μιά φορά δὲν κάναμε καλὰ ν' ἀκολουθήσουμε ἕναν ἀγνώστο ἀπὸ τὸ δρόμο... εἶπε κι' ὁ Νιόνιος...

Καὶ σιγὰ-σιγὰ μέσα σὲ ἀγωνία καὶ τρομάρες ὁ ὕπνος πῆρε στὴν ἀγκαλιά του τὰ δυὸ παιδιά. Κουρασμένα τὰ παιδιά ἀπὸ τίς τόσες συγκινήσεις καὶ τίς τρομάρες ἐκείνης τῆς ἡμέρας εἶχαν παραδοθῇ σ' ἕναν βαθὺν ὕπνο.

Εἶχαν κουλουριασθῇ καὶ τὰ δυὸ τὸ ἕνα κοντὰ στὸ ἄλλο σὰν νὰ ζητοῦσαν νὰ προστατευθοῦν ἀπὸ ἀράκτους καὶ μυστηριώδεις ἐχθροὺς πού τὰ κυνηγοῦσαν κι' ἦσαν ἐτοιμοὶ νὰ τὰ... φάνε!

(Ἡ συνέχεια στὸ ἐπόμενο)

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΪΝΕ

ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Το τύμπανο του αὐτιού
 Ο Γιωργάκης στὸν μικρὸ ἀδελφὸ του πού παίζει μὲ τὸ μικρὸ του τύμπανο.

— Πρόσεχε μὴ χτυπᾷς δυνατὰ τὸ τύμπανό σου, γιατί ἂν σοὺ σπάσῃ... θὰ κουφάθῃς.

Ἡ μαύρη σκιά

Διάλογος μπροστὰ στὸ ἠλεκτρικὸ φῶς:

Νίκος. Γιὰ κύττα τὴν σκιά μου, τί μαύρη πού εἶναι. Γιατί ἀράγε;

Πέτρος. Καὶ μένε εἶναι πού εἶσαι μελαχρινός.

Παιδικὸν πνεῦμα

Ο Καθηγητὴς λέγει ὅτι σήμερα δὲν θὰ ἐξετάσῃ τοὺς μαθητὰς, ἀλλὰ θὰ παραδῶσῃ μόνον, καὶ ἀρχίζει ἔτσι:

— Ἐν πρώτοις θὰ ἐξετάσω μὲν...

— Μὰ τώρα δὲν εἶπατε πῶς θὰ παραδῶσετε μόνον; διακόπτει ἔντρομος ὁ Κωστάκης.

*

Στὸ Ὡδεῖον ὁ Καθηγητὴς διδάσκει:

— Ἐχομεν δύο εἶδη δευτέρας: δευτέραν μεγάλην καὶ δευτέραν μικράν.

— Ἀλλὸς ἔχετε, τὸν διακόπτει ἡ Νίνα, μόνον Μεγάλη καὶ Καθαρή Δευτέρα ἔχομεν.

Σεβάσμος

Ο μπαμπᾶς στὴν κόρη του:

— Σοὺ εἶχα παραγγεῖλει νὰ μὲ σηκώσῃς στὶς τρεῖς, γιατί δὲν μ' ἐφώναζες;

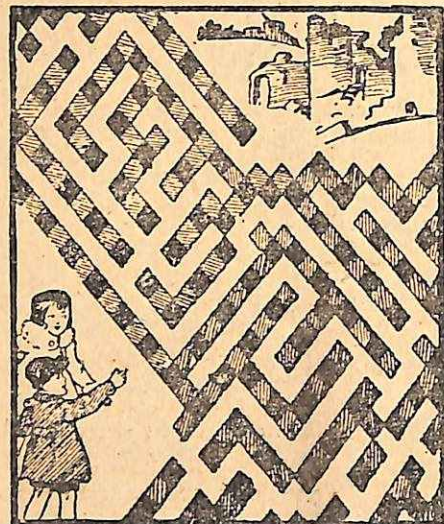
— Δὲν τόλμησα μπαμπᾶ, γιατί κοιμώσατε...

Ἀπορία

Στὸ μάθημα τῶν Λατινικῶν, ὁ καθηγητὴς ἔχει πῆ ὅτι καμμία λέξις δὲν τονίζεται στὴν λήγουσα. Ο μαθητὴς διαβάζοντας τὸ κείμενο, ἔξαφνα σταματᾷ.

— Τί ἐπαθες; ρωτᾷ ὁ καθηγητὴς.

— Ἐδῶ εἶναι μιὰ λέξι μονοσύλλαβη καὶ δὲν ξέρω ποῦ νὰ τὴν τονίσω, κύριε καθηγητά.

Ὁ Τοτὸς καὶ ἡ Μαρία, μιὰ μέρα πού εἶχαν βγῆ περίπατο, βρέθηκαν μπροστὰ σὲ κάποιον παλιὸν μισοερειπωμένο πύργο. Ἡ περιέργεια κατενίκησε τὸ φόβο καὶ τὰ δυὸ ἀδελφάκια μπήκαν, χωρίς νὰ πολυσκεφθοῦν, μέσα στοὺς ὑγροὺς διαδρόμους τοῦ πύργου.

Ὅταν γύρισαν ὅμως ὅλα τὰ διαμερίσματα καὶ θέλησαν νὰ βγοῦν ἔξω, βρέθηκαν σὲ πολὺ δύσκολη θέση: Οἱ διάδρομοι τοῦ πύργου ἀποτελοῦσαν ἕνα σωστὸ λαβύρινθο, στὸν ὁποῖο ἔμπαινε κανεὶς εὐκόλα, ἀλλὰ ἔβγαινε πολὺ δύσκολα.

Μπορεῖτε νὰ βοηθήσετε τὰ δυὸ ἀδελφάκια;

Κρυπτογραφικὸν

123456786 = Στρατηγός.
 2312 = Μουσ. ὄργανον.
 2345672 = Ἀσιατ. χώρα.
 35626 = Γάλλος συγγραφεὺς.
 42372 = Ἡ Παναγία.
 352 = Μήτηρ Θεῶν.
 5372 = Μαλλιά.
 832 = Χρον. Μονάς.

1. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 23ου ΦΥΛΛΟΥ

Μία ἀπὸ τίς λύσεις πού μπορεῖ νὰ δοθῇ στο μικρὸ πρόβλημα τῆς ζωγραφικῆς εἶναι τὰ ἑξῆς:

Κρυπτογραφικόν: Ἀριστομένης, Ἰσὸς, Σέρραι, τέμενος.

Ὁμηρος, μόνος, ἔτος, νότος, Ἡραίων.. Μεταγραμματισμός: Μεζικόν — Λεξικόν. Λεξιγραφία: Φοινίκη (Φύ — νίκη). Μαγικὴ εἰκὼν: Ρέα (Ἀνδρέα).

Ἑρώτησις

— Ποιὸ πρᾶγμα μπορεῖ νὰ σηκώσῃ 100 ὀκάδες ἄχυρο καὶ δὲν μπορεῖ νὰ σηκώσῃ μιὰ ὀκά μολύβι;

Ν. Η. ΓΚΟΡΤΣΟΛΟΓΟΣ

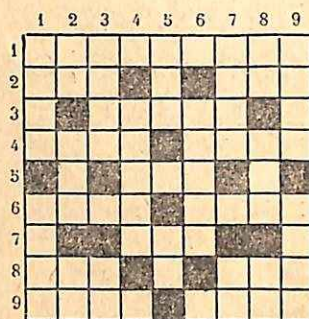
Ἀκροστιχίς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν κράτος τῆς Εὐρώπης:

1) Κράτος τῆς Δ. Εὐρώπης, 2) Κράτος τῆς Κ. Εὐρώπης, 3) Κράτος τῆς Β.Α. Εὐρώπης, 4) Κράτος τῆς Ἀμερικῆς, 5) Κράτος τῆς Ἀφρικῆς, 6) Κράτος τῆς Βαλκανικῆς, 7) Κράτος τῆς Ἀσίας, 8) Κράτος τῆς Δ. Εὐρώπης.

Μ. Γ. ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗΣ

Σταυρόλεξον

Ὅριζοντίως:

1 Ποταμὸς τῆς Ἀμερικῆς, 2 Ὅργανον αἰσθήσεως — Καταλαβαίνω, 3 Ὑψηλὸν δώδεκα τοιαῦτα κατὰ τὴν ἀρχαιότητα (ἐνικός), 4 Ὀλόκληρο — Τραγοῦδι, 5 Ἀρθρο (αἰτ.), 6 Ἀφσέτο — Κράτος τῆς Ἀσίας, 7 Διεθνὲς σημεῖον κινδύνου, 8 Ὅμοια καθ' ὅλα — Προϊὸν πτηνοτροφίας, 9 Ἀνανεῶναι τὸν ὄργανισμὸν μας — Εἶναι τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς παιδικῆς ηλικίας τῶν εὐτυχῶν ἀνθρώπων.

Καθ' ἑξῆς:

1 Ὅχημα ἀρχαίου τύπου — Μέρος τοῦ μελοδράματος, 2 Νότα Εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς — Ἑρωτηματικὴ ἀντωνυμία, Νότα Εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς, 3 Τραγοῦδι — Ἠλεκτρικὴ δύναμις, 4 Ζῶσα ὑπαρξίς (γενική), 5 Μυτερό — ἄρθρον (πληθ.), 6 Κλωστής — Αὐγά, 8 Δύο ὅμοια φωνήεντα — Ἀρχαῖον νόμισμα — ὉΡ, 9 Πᾶψε νὰ μιλάς — Κράτος τῆς Ἀσίας.

Αἵνιγμα

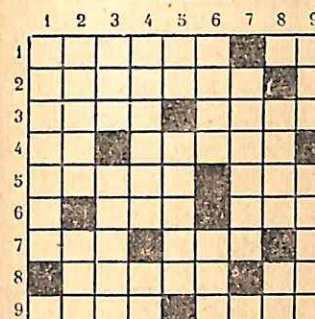
Ἀνοικοκλείουν οἱ κάμαρες καὶ κρότος δὲν ἀκούεται. Τί εἶναι;

Π. Ι. ΓΙΑΝΝΑΡΟΣ

Δυσκολοζόνιας

Σταυρόλεξον

Ὅριζοντίως:

1 Ἀρχαῖος φιλόσοφος, μαθητὴς τοῦ Σωκράτους — Ὁ πλανήτης μας, 2 Πατὴρ τοῦ Ὀδυσσεύς, 3 Ἁγία — Ἀργά, σιωπηρά, 4 Ζῶν (καθ.), 5 Σαρκοβόρον, 5 Στρατιωτικὴ μονάς — Μονὰς ἵππου, 6 Ἐποχή — Καὶ ἂν, 7 Τώρα — Ἀψητῇ, 8 Τιμωρία — Ἀρθρον (δοτ.), 9 Αὐτὰ πού δύνανται νὰ μετρηθοῦν — Ὅχι παλαιόν.

Καθ' ἑξῆς:

1 Μυθολογικὸν πρόσωπον, σχετιζόμενον μὲ τὸν Ἄδην, 2 Ἡ πρωτεύουσα τοῦ Θιβέτ — Πρόθεσις, 3 Πάντοτε — Τὸ «σὸί» στὴν καθαρεύουσα, 4 Πληγὴ — Ἀνθ, 5 Τὰ αὐτιά, χωρίς τελικόν — Πρεσβύτερος ἀδελφὸς τοῦ Μωϋσέως, 6 Εἶναι ἡ Κύπρος, ἡ Ἀγγλία, ἡ Σίφνος — Χρονικὴ ὑποδιαίρεσις, 7 Εἶδος μελάνης καὶ... αυτοκρατορία, 8 Πρώτη μας τροφή — Ἀρθρον, 9 Ἀρχαία Θεά — χαλινάρια (γεν. πληθ.).

Λ. Β. ΧΟΥΣΙΛΔΗΣ

Μαγικὴ εἰκὼν

— Δημητρά, παίζεις ἀκόμη, πότε θὰ ἔλθῃς νὰ τὸ συγυρίσῃς;

— Ποιὸ μητέρα;

— Δὲν ἀκούς, ἀφοῦ σοὺ τὸ εἶπα;

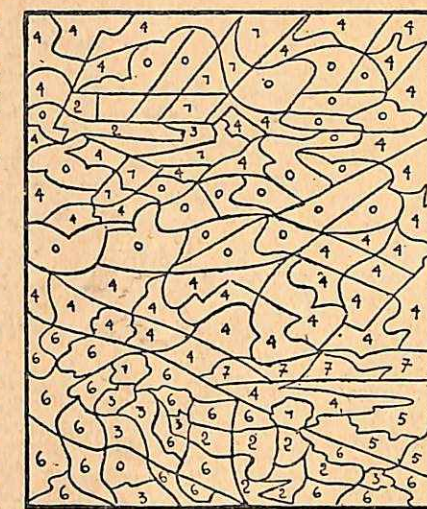
Τ. Ι. ΡΙΖΟΔΗΜΟΣ

ΧΡΩΜΑΤΙΣΑΤΕ !

Τοποθετήστε καὶ στερεώστε μὲ προσοχὴ ἕνα διαφανὲς χαρτί ἐπάνω στὸ σχέδιο καὶ ὀδηγούμενοι ἀπὸ τοὺς ἀριθμοὺς, χρωματίστε τὰ μέρη τῆς εἰκόνος.

Ὅπου βλέπετε: 1 μὲ μαῦρο, 2 μὲ κόκκινο, 3 μὲ καρετί, 4 μὲ γαλάζιο, 5 μὲ μπλέ, 6 μὲ πράσινο, 7 μὲ βιολετί. Θ' ἀφήσετε λευκὰ τὰ μέρη πού σημειώνονται μὲ 0.

Ἐννοεῖται ὅτι ἂν θέλετε μπορεῖτε νὰ χρωματίσετε ἀπ' εὐθείας ἐπάνω στὸ σχέδιο. Τὸ διαφανὲς ὅμως εἶναι προτιμότερο, γιατί σχηματίζεται ἡ πολύχρωμη εἰκὼν χωρίς τις μαῦρες γραμμὲς καὶ τοὺς ἀριθμοὺς πού εἶναι περιττά.

Τονόγραφος

Μιὰ πόλι τῆς Ἑλλάδος ἀλλέως τονισμένη τὸν ἐρχομὸ ἐπισήμου ἢ καὶ κοινὸ σημαίνει.

Ρ. ΧΩΡΑΦΙΟΥ

Ἀκροστιχίς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν πόλιν τῆς Γαλλίας.

1) Ἀρχ. Βασιλεὺς τῆς Κρήτης, 2) Πλανήτης καὶ Θεός, 3) Νῆσος τοῦ Α. Αἰγίου, 4) Ἀρχ. φιλόσοφος, 5) Μία τῶν Κυκλάδων, 6) Στρατηγὸς τῆς ἀρχαίας Σπάρτης, 7) Κατάρτι, 8) Μαθηματικὸς τῆς ἀρχαίότητος.

Α. Γ. ΒΑΤΙΔΗΣ

Τρίγωνον

***** 1η σειρά: Νῆσος
 ***** τῆς Μεσογείου, 2α
 ***** σειρά: Μᾶς ξεκουράζει καὶ ἀποτελεῖ
 *** τὸ 1)3 τῆς ζωῆς
 ** μας, 3η σειρά: Φύσημα, 4η σειρά: Τρέξιμο
 * (ἐπὶ ὑγρῶν), 5η σειρά: Ἀντωνυμία, 6η σειρά: σύμφωνον.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Τ. Ι. ΡΙΖΟΔΗΜΟΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 23ου ΦΥΛΛΟΥ

Λάθη: 1 Στὴ Δράμα — Θερμὸ γράμμα, 2 Γάλα καὶ ἰώδιο, 3 Ἀνέχης μαρτίδες — καλὲς μερτίδες. Γρίφωνος: Κόραξ, ὄνος, ρός, ἄς, ἔ. Γνωρίζετε: Στὸ Παρίσι, δὲν ἐκτίσθη ἐπὶ τῶν ἐρειπίων, ἡ Νέα Ἰώρκη, εἰς τὰ τέλη τοῦ 4ου αἰῶνος. Ἀπορία: Τὰ αὐγά.

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ

— Τὸ ξέρεις μαμὰ ὅτι εἰμαι ὑπνοβάτης;

— Μπᾶ!

— Βέβαια! χθὲς τὴν νύχτα σηκώθηκα, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω, πήγα ἴσια στὸν μπουφέ καὶ ἔφαγα τὸ γλυκό. Ὑστερα ἔπεσα πάλι καὶ κοιμήθηκα.

Τὸ θέατρο

Ὁ μοῦτσος: Δὲν μοῦ λές τί εἶναι αὐτὸ τὸ θέατρο τοῦ πολέμου, πού ἀκούω τώρα κάθε μέρα;

Ὁ ναύτης: Νά, στὴ Φινλανδία εἶναι ἕνα θέατρο πού παριστάνουν ὄλο πολέμους!

Μετοχή καὶ μετοχή...

Κωστής: Νίκο, τί μπαμπακὰ σοῦκανε φέτος ὁ μπαμπᾶς σου;

Νίκος: Μιὰ Μετοχή. Ἐσένα;

Κωστής: (ξεκαρδισμένος στὰ γέλια). Ἐμένα... ἔμένα μούκανε... ἔνα ἀπαρέμφατο!

Ἡ ἀφαίρεσις...

— Δὲν ὑποφέρεται πιά αὐτὴ ἡ ὑπηρετρία! λείει ἡ μαμὰ τῆς Πόπης στὸν πατέρα της. Στὸ διάστημα ἑνὸς μηνὸς μᾶς ἀφαίρεσε ἕνα σωρὸ πράγματα.

Καὶ ἡ Πόπη διακόπτουσα:

— Μπᾶ! κι' ἐκεῖνη μοῦ ἔλεγε πῶς δὲν ξέρει καθόλου ἀριθμητική.

Σφοδρὰ ἐπιθυμία

Ὁ πόθος τοῦ Τοτοῦ:

— Ἀχ! πῶς ἤθελα νὰ ἡμουν διδύμος!

— Καὶ γιατί;

— Γιὰ νὰ στέλνω τὸν ἀδελφὸ μου στὸ σχολεῖο καὶ νὰ κάθουμαι ἐγὼ στὸ σπίτι.

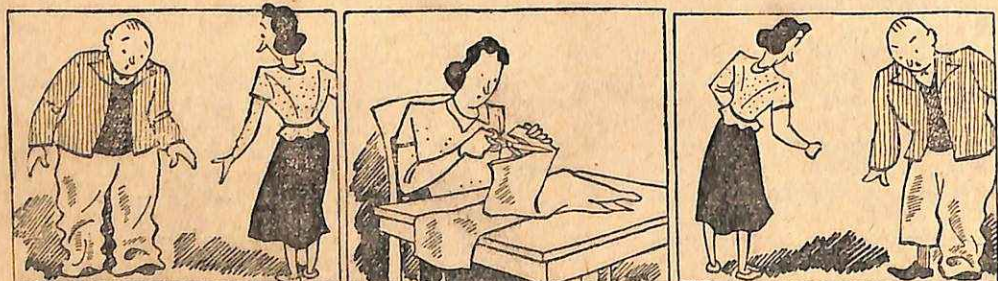
Χωρὶς ἄκρη...

Ὁ Τάκης βλέπει τὴν ἀδελφή του Φιφὴ νὰ καταγίνεται γιὰ νὰ ξεμπερδέψῃ ἕνα κουβάρι.

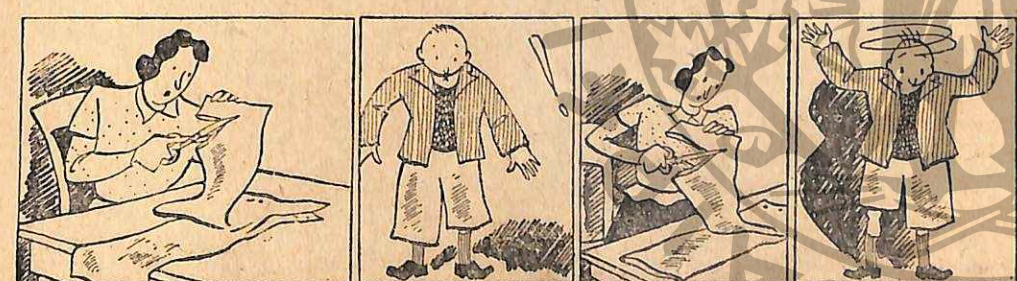
— Τί κάνεις ἐκεῖ; τὴν ρωτᾷ.

— Τί κάνω; Νά, γυρεύω τὴν ἄκρη τῆς κλωστής.

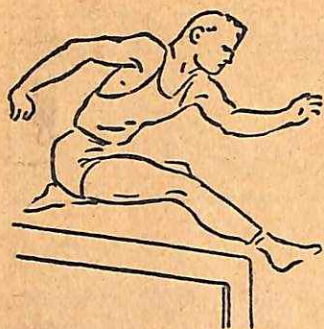
— Περίττο Φιφὴ μου νὰ παιδεύσῃς, γιατί τὴν ἔκοψα ἐγὼ τὸ πρωτῖ.

Ἡ κυρία Μαριέττα προσπαθεῖ νὰ ἰσοσκελίσῃ...

... τὸ κακορραμμένο πανταλόνι τοῦ συζύγου της!...

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

ΚΑΛΑΜΑΙ. — Έτελέσθησαν ποδηλατικοί αγώνες με συμμετοχήν 30 ποδηλατιστών, απόστασιν 15 χλμ. Αί επιδόσεις υπήρξαν ικανοποιητικά παρά το γεγονός ότι διά πρώτην φοράν τελούνται παρόμοιοι αγώνες.

— Με εξαιρετική επιτυχία ἐγένετο ἐν Σπάρτῃ ἡ πρώτη ἀθλητικὴ συνάντησις μεταξύ τῶν ἀθλητικῶν Ὁμάδων τῆς XII Διοικήσεως Μεσσηνίας καὶ XI Διοικήσεως Λακεδαιμόνος. Διεξήχθη κατὰ πρῶτον Ποδοσφαιρικός ἀγὼν κατὰ τὸν ὁποῖον νικήτρια Ὁμάς ἀνεδείχθη ἡ Μεσσηνιακὴ με τέρματα 2-1.

Ὁ ἀγὼν ὑπῆρξε σκληρὸς καὶ ἡ νίκη διημφεσθητὴ ἐπὶ πολὺ μεταξύ τῶν ἀντιπάλων ὁμάδων. Εἰς τὸν ἐπακολούθησαν ὁμαδικὸν ἀγὼνα ἀνωμάλου δρόμου νικήτρια ὁμάς ἀνεδείχθη καὶ πάλιν ἡ Μεσσηνιακὴ με 80 βαθμοὺς ἐναντι 67 τῆς ἀντιπάλου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΣ. — Εἰς τὸ Δημοτικὸν Γυμναστήριον τῆς πόλεως μας, παρουσία τοῦ Γενικοῦ Ἐπόπτου Ε.Ο.Ν. Ἐδρου κ. Γ. Παζιῶν, τοῦ περιφερειακοῦ Διοικητοῦ κ. Π. Κωστοπούλου καὶ πλήθους φιλάθλων ἐγένετο φιλικὸς ποδοσφαιρικὸς ἀγὼν μεταξύ τῶν ἀντιπροσωπευτικῶν ὁμάδων τῆς XXIX Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἐδρου καὶ τῆς XXX Ροδόπης. Ἡ ὁμάς τῆς Ροδόπης ἔχουσα ἀπόλυτον ὑπεροχὴν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ παιχιδίου ἐπεβλήθη ἀπολύτως τῆς ἀντιπάλου τῆς με 4-0 (2-0).

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ποδοσφαιρικοῦ ἀγώνος ἐτελέσθη ἀγὼν ἀνωμάλου δρόμου 5.000 μέτρων. Πρῶτος ἐτερμάτισεν ὁ Ν. Κωνσταντινίδης (Ἐδρου), δεύτερος ὁ Ἀγαλίδης (Ἐδρου) καὶ τρίτος ὁ Μάϊογλου (Ροδόπης).

Ἡρξαν αἱ τακτικαὶ προπονήσεις τῶν ἀθλητῶν μας διὰ τοὺς πανελληνίους ἀθλητικούς ἀγῶνας τῆς Ε.Ο.Ν.

ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΝ. — (Κιλκίς). Ἐτελέσθησαν τὴν Κυριακὴν 18ην Φεβρουαρίου οἱ ποδοσφαιρικοὶ ἀγῶνες εἰς τὸ Πολύκαστρον (Κιλκίς) τῶν μικτῶν ὁμάδων Ε.Ο.Ν. τῶν Φαλάγγων Κιλκίς, Ἀξιούπολεως καὶ Πολυκάστρου. Τοὺς ἀγῶνας παρηκολούθησαν ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς κ. Σ. Πέτροβας, ἡ Περιφερειακὴ Διοικητρία κ. Θωμάϊδου, οἱ Διοικηταὶ τῶν ἀνω Φαλάγγων, οἱ Ἀξιωματικοὶ αὐτῶν καὶ πλήθος κόσμου. Ὁ ἀγὼν λόγω τῆς πιπτούσης χιόνος διεκόπη κατόπιν ἐντολῆς τοῦ κ. Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ.

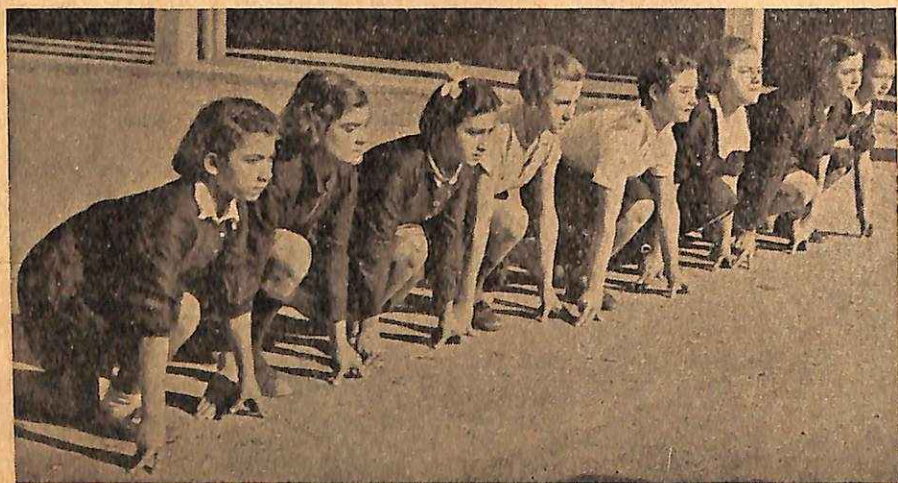
ΜΥΤΙΛΗΝΗ. — Ἐγένετο ἡ πρώτη πετοσφαιρικὴ συνάντησις τοῦ ἤδη προκηρυχθέντος πετοσφαιρικοῦ πρωταθλήματος τῆς Ε.Ο.Ν. μεταξύ τῶν Λόχων τῆς 186ης Φάλαγγος 1ου καὶ 3ου.

Νικήτης ἀνεδείχθη ὁ 3ος Λόχος με 15)12, 10)15 καὶ 15)13.

Ἐπίσης εἰς τὴν Ἀγ. Παρασκευὴν

ὅπου ἐξέδραμεν ἡ 186 Φάλαγγς τὴν 25ην παρελθόντος συνηντήθη ἡ ὁμάς τῶν ἐκδρομέων μετὰ τοῦ Λόχου Ἀγίας Παρασκευῆς. Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ὁμάς τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς. Ἡ νικήσασα τὴν ὁμάδα τῆς Χίου ποδοσφαιρικὴ ὁμάς τῆς Ε.Ο.Ν. Λέσβου ἐξακολούθει τὰς προπονήσεις τῆς, προετοιμαζομένη διὰ τὰς συναντήσεις τοῦ Β' Γύρου

Σκαπάνισαι δρομεὶς τῆς Ε. Ο. Ν. ὁμιλεων Χίου.

ΠΑΤΡΑΙ. — Ἐτελέσθησαν εἰς τὸ Παμπελοποννησιακὸν Στάδιον οἱ ἀγῶνες ἀνωμάλου δρόμου καὶ ποδοσφαίρου μεταξύ τῶν Περιφ. Διοικήσεων Ἀχαΐας καὶ Ἠλείας. Τοὺς ἀγῶνας παρηκολούθησαν αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως μας, ὁ Περιφ. Διοικητὴς Ἠλείας, ὁ Περιφ. Διοικητὴς Ἀχαΐας, ὁ Περιφ. Ὑποδιοικητὴς, τὰ ἐπιτελεῖα, φαλαγγίται, σκαπανεῖς, φαλαγγίτισσαι καὶ σκαπάνισσαι, καὶ πλήθος κόσμου.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀγώνων ὠμίλησε πρὸς τοὺς ἀθλητὰς ὁ Περιφ. Διοικητὴς Ε.Ο.Ν. Ἀχαΐας, τόνισας τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ὡς Ἑλλήνων

Παρέλασις ἀθλητῶν Φαλαγγιτῶν κατὰ τοὺς ἀγῶνας Περιφ. Διοικήσεως Ἀχαΐας-Ἠλείας.

ἀθλητῶν καὶ ὡς ἀγωνιστῶν τῆς 4ης Αὐγούστου.

Αἱ ὁμάδες τῶν Περιφ. Διοικήσεων, ἀριστα κατηρτισμένοι, παρουσίασαν ἕνα ὥραϊον καὶ πειθαρχημένον παιγνίδι. Νικήτρια ὁμάς ἀνεδείχθη ἡ τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀχαΐας με τέρματα δύο ἐναντι ἑνὸς τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἠλείας. Ὁ ἀγὼν ἀνωμάλου δρόμου 4 χλμ. διεξήχθη μετὰ τὸ α' ἡμιχρόνιον (τῶν ποδοσφαιρικῶν ἀγώνων) κατὰ τὸ διάλειμα. Εἰς τὴν βαθμολογίαν ἡ Περιφ. Διοικησις Ἀχαΐας ἔλαβεν 63 βαθμοὺς, ἡ δὲ Περιφ. Διοικησις Ἠλείας 11. Ἡ νικήτρια Περιφ. Διοικησις Ἀχαΐας ἔλαβε διπλώματα ὡς καὶ οἱ τρεῖς πρῶτοι τοῦ ἀνωμάλου δρόμου ἀτομικά. Οἱ τρεῖς πρῶτοι εἶναι οἱ κάτωθι:

1) Κατραβᾶς (Ἀχαΐας), 2) Ἀνδρουτοπούλιος (Ἀχαΐας), 3) Ἀντωνίου (Ἀχαΐας).

Ὅλοι οἱ ἀθληταὶ ἠγωνίσθησαν μετὰ τὸ πνεῦμα ποῦ δημιουργεῖ ἀνωτέρας ψυχᾶς καὶ ἐδείξαν τὴν ἀδελφοσύνην ποῦ κατέχει τὰ Ἑλληνόπουλα, τὰ παιδιὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Μετὰ τὸ πέραν τῶν ἀγώνων ἐγένετο ὑποστολὴ τῆς Σημαίας καὶ ἀνεκρούσθησαν ὑπὸ τῆς μουσικῆς τῆς Διοικήσεως Ἀχαΐας οἱ ὕμνοι 4ης Αὐγούστου, Ε.Ο.Ν. καὶ ὁ Ἑθνικός.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρικὴ Διοίκησις

ΓΕΥΜΑ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ Κ.Ε.Ν.

Οἱ Διευθυνταὶ Ὑπηρεσιῶν καὶ τὸ προσωπικὸν τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. παρέθεσαν τὴν προπαραβούσαν Τρίτην γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ Κ.Ε.Ν. κ. Ἀλέξ. Ν. Κανελλοπούλου ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐκ νέου ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων του καὶ τῆς ὀνομασίας του ὡς ἀνθυποσημηναγοῦ τῆς Βασ. Ἀεροπορίας.

Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια ὁ μέχρι πρότινος ἀναπληρωτὴς τοῦ κ. Κυβ. Ἐπιτρόπου ἐπιτελεάρχης τῆς Ὁργανώσεως λοχαγὸς κ. Γεώργιος Θεοχαρόπουλος, προφωνῶν τὸν κ. Ἀλέξ. Κανελλόπουλον εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἀγαπητέ μας Ἐπίτροπε,

Συγκεντρωθήκαμε ἐδῶ ὅλως αὐθόρμητα μετὰ μοναδικὸ σκοπὸ τὸ γιορτασμὸ τῆς ἐπανόδου σας εἰς τὰ καθήκοντά σας ὡς Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἀκόμα τῆς ὀνομασίας σας ὡς ἀξιωματικοῦ τῆς Β.Α., πράγμα γιὰ τὸ ὁποῖον ἐγὼ προσωπικῶς αἰσθάνομαι διπλὴν εὐτυχίαν καὶ εὐχαρίστησιν διότι διπλῶς πιά εἴμεθα συναγωνισταὶ εἰς δύο ὠραίους ἀγῶνας, στὴν Ε.Ο.Ν. τὸν ἐθελοντικὸ στρατὸ τῆς Πατρίδος, στὸ στρατὸ τῆς προόδου καὶ στὸν ἄλλο στρατὸ ποῦ φρουρεῖ αὐτὴν καὶ τὴν πρόδόν τῆς.

Στὸ χρόνον τῆς ἀδείας σας αἰσθανόμαστε τὴν παρουσίαν σας πάντοτε κοντά μας, ἀγωνιστικῇ, αἰσιόδοξῇ συντροφικῇ καὶ φύλακα τῶν ὅσων ὁ Ἀρχηγὸς ἐμπιστεύθηκε στὰ χέρια σας.

Καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη αὐτὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ μαζί με τὴν ἀκατάβλητη καὶ ἀέναχη προσπάθειά σας, προσπάθεια ποῦ ἐνθαρρύνει καὶ ἐμψυχώνει καὶ ὁποῖον ἀκόμη μένει πίσω μας ἔδωσε τὴ μεγάλη τὴ δύναμι γιὰ νὰ ἀνταποκριθῶμε στὰ καθήκοντά μας.

Συναγωνιστά μας,

Τώρα ποῦ ἤλθετε πάλι καὶ θᾶσαι κοντά μας, τώρα περισσότερο ἀπὸ ἄλλη φορά νοιώθουμε τὴν εὐχαρίστησιν πῶς ἐπιτακτικὴ νὰ σοῦ διαδηλώσουμε μιά ἀκόμα φορά τὴν ἀγάπην μας καὶ τὴν πίστιν μας στὸν Ἀρχηγὸν μας καὶ σὲ σένα καὶ νὰ σὲ διαβεβαιώσουμε ὅτι στὸ δρόμό μας οἱ συναγωνισταὶ σου θὰ σταθοῦν στὴ θέσιν τους καὶ κοντὰ σου γεμᾶτοι ἀπὸ πεποίθησιν καὶ πίστιν, γεμᾶτοι ἀπὸ ζωὴ καὶ φλόγα ἀπ' ὅτι δηλαδὴ πλημμυρίζει ἐσένα, καὶ ὅτι μαζί σου θὰ φθάσωμε ἐκεῖ ποῦ ὁ Ἀρχηγὸς ἔταξε νὰ φθάσωμε.

Ζήτω ὁ Ἀρχηγός,

Ζήτω ὁ Κ.Ε.Ν.

Τοὺς λόγους τοῦ κ. Θεοχαροπούλου ἐκάλυψαν παρατεταμένα χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαί.

Ὁ κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος ἀπήντησεν εὐχαριστῶν.

ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΠΡΑΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Τὴν 4ην τρέχ. μηνός, παρουσία τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἀλεξάνδρου Ν. Κανελλοπούλου, ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια τοῦ πρτηρίου «εἰδὼν ἐκδρομῆς» τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτευούσης.

Τὸ ἱδρυθὲν πρτηρίον σκοπὸν ἔχει νὰ προωθῇ τὸ ἐκδρομικὸν ἐνδιαφέρον τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. διὰ τῆς καταρτίσεως, ὑπὸ τούτων, μίᾳ πληθους συλλογῆς τῶν ἀπαραίτητων ἐκδρομικῶν εἰδῶν.

Τὰ εἶδη ταῦτα δύναται πλέον ὁ Φαλαγγίτης νὰ τὰ προμηθευθῇ εἰς τιμὴν κόστους διὰ τοῦ πρτηρίου, προσκομίζων τὸ ἀντίτιμον εἰς φαλαγγόσημα. Τὸ πρτηρίον τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ μόνον διὰ τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν., εὐρίσκεται εἰς τὸν 3ον ὄροφον τοῦ μεγάρου τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτευούσης, (Καραγιώργη τῆς Σερβίας 4) καὶ παραμένει ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην καὶ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ὅπου ὁ φαλαγγίτης δύναται νὰ προμηθευθῇ τὰ εἶδη, εἴτε τμηματικῶς εἴτε συνολικῶς, καὶ ἐπὶ τῇ ἐπιδείξει τῆς ταυτότητός του.

Μελετᾶται, ἐπίσης, ὁ τρόπος τῆς ἀγορᾶς τῶν εἰδῶν δι' ἀποταμιεύσεως φαλαγγόσημων, ἡ ὁποία θὰ συντελῇ διὰ τῆς πρῆσεως παρὰ τῶν υποτομέων ἀτομικῆς μερίδος, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ κάθε φαλαγγίτης θὰ ἐπικολῇ ὅποταν δύναται ἕνα φαλαγγόσημον. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἀποκτᾷ ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ κεφάλαιον τὸ ἀπαιτούμενον διὰ τὴν προμήθειαν τῶν ἀντικειμένων.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Ἀλεξάνδρος Ν. Κανελλόπουλος κατὰ τὰ ἐγκαίνια ἠγόρασε πρῶτος μίαν πληρὴ συλλογὴν, τὴν ὁποίαν προσέφερε διὰ τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ εἰς τοὺς ἀπόρους Σκαπανεῖς τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης.

Τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. θὰ ἀποτίσιν φόρον τιμῆς εἰς τοὺς μεγάλους Ἡρώας τῶν Ἑθνικῶν μας ἀγώνων

Ὁ ἑορτασμὸς τῆς ἐπετελεῖ τῆς Ἑθνικῆς μας Παλιγγενεσίας θὰ εἶναι ἐπιδημικὸς ἐφέτος, εἰς τὰς τάξεις τῆς Ἑθνικῆς Ὁργανώσεως Νεολαίας. Δι' αὐτοῦ οἱ νέοι τῆς Ε.Ο.Ν. θὰ δεῖξουν πόσο βαθιὰ κατανοοῦν τὴν κληρονομίαν τὴν ὁποίαν ἀφῆκαν εἰς τὴν νέαν Ἑλληνικὴν γενεάν ἄλλοι μεγάλοι ἀγωνισταὶ τῶν νικηφόρων ἀγώνων ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος.

Τὸ πρόγραμμα τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς μεγάλης Ἑλληνικῆς ἑορτῆς ἀπὸ μέρους τῆς Ε.Ο.Ν. περιλαμβάνει μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τὴν ἐπιθεωρημένην εἰς κάθε νέον με ὕψηλὰ ἑθνικὰ φρονήματα ἀπότισιν φόρου τιμῆς εἰς τοὺς

μεγάλους ἥρωας παλαιότερων καὶ νεωτέρων ἐθνικῶν μας ἀγώνων.

Οὕτω τὴν 23ην καὶ 24ην Μαρτίου θὰ γίνῃ δαφνοδρομία καὶ κατάθεσις δάφνης εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου. Φαλαγγίται δαφνοδρόμοι θὰ κομίσουν δάφνην ἀπὸ τὴν ἱστορικὴν μονὴν τῆς Ἀγίας Λαύρας ὅπου θὰ γίνῃ τὴν 23ην Μαρτίου συμβολικὴ τελετὴ, ὅπως θὰ γίνῃ καὶ τὴν 24ην Μαρτίου, πρὸ τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου κατὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ τελευταίου δαφνοδρόμου Φαλαγγίτου.

Τὴν 24ην Μαρτίου μεγάλη ἀντιπροσωπεία τῆς Ε.Ο.Ν. θὰ καταθέσῃ στέφανον εἰς τὸ αὐτὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου ἐνῷ αἱ Περιφερειακαὶ Διοικήσεις τῆς Γενικῆς Ἐποπτείας Πρωτευούσης θὰ στέφουν με δάφνιναν στέφανα τοὺς ἀνδριάντας τῶν Ἡρώων καὶ τοῦ Στρατηλάτου Κωνσταντίνου.

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν εἰς τὸ θέατρον «Κεντρικόν» ὠμίλησεν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Νεολαίας κ. Ἀλέξ. Ν. Κανελλόπουλος, εἰς μεγάλῃν συγκέντρωσιν τῶν θαυμοφρόνων τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ἀρρένων καὶ Θηλέων Πρωτευούσης τῆς Δ.Α.Σ., Ἀρρένων καὶ Θηλέων, καὶ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ

— Με πολλὴν ἐνθουσιασμὸν συνεχίζεται ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν. ἡ ἐντατικὴ καλλιέργεια τῶν παραχωρηθεισῶν πρὸς καλλιέργειαν καλλιεργησίμων ἐκτάσεων.

Οὕτως ὁ σχηματισμὸς τῆς Παραλίης Αὐλίδος (Εὐβοίας) ἐκαλλιέργησεν ἑκτάσιν ἐξ στρεμμάτων. Ἐπίσης τὸ τμήμα Ε.Ο.Ν. τοῦ χωρίου Μακρυκάτα (Εὐβοίας) ἤρξατο τὴν καλλιέργειαν τῆς ὑπὸ τῆς ἐκεῖ ἐνοριακῆς ἐπιτροπῆς προσφερθείσης ἐκτάσεως ἐξ ὀκτῶ στρεμμάτων.

Αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι τῆς 320ης Φάλαγγος περιφερείας Ἡρακλείου (Κρήτης) ἐσκάλισαν τὴν ὑπὸ τῆς ἰδίας Φάλαγγος σπαρίσαν διὰ σίτου σκαλιστικοῦ ἑκτάσιν ὀκτῶ στρεμμάτων.

Αἱ ΣΧΟΛΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

— Εἰς ὅλας τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις Θηλέων ἤρξατο ἡ κανονικὴ λειτουργία τῶν Σχολῶν εἰδικότητων εἰς τὰς ὁποίας καὶ μορφώνονται ὑπὸ εἰδικῶν καθηγητῶν καὶ καθηγντῶν αἱ Φαλαγγίτισσαι, αἵτινες καὶ ἐκπαδεύονται εἰς τὰ οἰκοκυρικά, καλλιτεχνικά, τὴν νοσοκομειακὴν βοήθειαν, εἰς ἄλλας πρακτικὰς εἰδικότητας, πτηνοτροφίαν, δειροκομίαν καὶ εἰς ἀθλητικὰς τοιαύτας.

ΔΩΡΕΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

Πρὸς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Ἀρρένων Λακωνίας προσεφέρθησαν ὑπὸ διαφόρων Ὁργανισμῶν 64 στρέμματα καλλιεργησίμου γῆς πρὸς

767

